

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE BARCELONA

ANUARI
DE LES
BIBLIOTHEQUES POPULARS

1930

BARCELONA

DIRECCIÓ TÈCNICA DE BIBLIOTHEQUES
PALAU DE LA DIPUTACIÓ

ANUARI DE LES BIBLIOTEQUES POPULARS

1930

Generalitat de Catalunya
Institut d'Estadística
de Catalunya
Biblioteca

R-93-652

19 DES. 2016

G1-1783

SALA DE LA BIBLIOTECA DE L'ESCOLA DEL TREBALL (127 seients)
Inaugurada en 1930

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE BARCELONA

ANUARI

DE LES

BIBLIOTEQUES POPULARS

1930

BARCELONA

DIRECCIÓ TÈCNICA DE BIBLIOTEQUES
PALAU DE LA DIPUTACIÓ

REPÚBLICA DE BARCELONA

ANUARIO

BIBLIOTEQUES POPULARES

1930

IMPRESA

GRUPO EDITORIAL DE BARCELONA

Impremta de la Casa Provincial de Caritat : Montalegre, 5 : Barcelona

Ja la impremta havia estampat les pàgines que segueixen de l'ANUARI 1930 de les Biblioteques de la Diputació de Barcelona, quan en posar-nos a redactar aquestes ratlles introductòries, sentim que la mà ens tremola d'emoció davant la immenència d'una gran transformació històrica.

Les nostres Biblioteques, en íntim contacte amb el poble, fa un any que senten en llur vida els efectes de la tensió política, plena d'esperances, a la qual està sotmès l'esperit de la nostra terra. El club i la plaça, atreuen ara els homes amb més vigoria que la silenciosa sala de la biblioteca, i la lectura de la fulla clandestina i del manifest polític, interessa de vegades més que no pas la del llibre.

Aquesta és la causa que la gràfica que marca el total de llibres llegits a les biblioteques de la nostra Diputació (pàg. 191), marqui una baixa d'alguns milers de volums. És la primera vegada que això ocorre en les nostres estadístiques de conjunt. No ens en sabríem plànyer massa, si aquesta mobilització general de Catalunya, dona els fruits que pressentim.

Però volem advertir ben de pressa que pot haver igualment influït en aquesta baixa la circumstància que les biblioteques de Sallent i Granollers hagueren de romandre tancades alguns dies : per a instal·lar-hi la calefacció central la primera i per procedir a la renovació del mobiliari la segona. A Canet

de Mar la necessitat d'augmentar les prestatgeries obligà igualment a tancar uns pocs dies la sala de lectura.

Ens plau, tanmateix, de remarcar que si el tancament temporal d'algunes de les biblioteques i l'apassionament per la cosa pública han disminuït el nombre de lectors que hi acudien, no ha fet pas minvar, ans al contrari, l'interès per la lectura i l'estudi al domicili. Per això en quasi totes les biblioteques ha augmentat la xifra de llibres llegits en préstec. L'augment total el fa veure clar la gràfica que donem a la pàg. 191.

* * *

Les memòries presentades per les bibliotecàries, analitzen agudament totes les incidències del nou any de vida de les Biblioteques Populares. Sols una íntima compenetració entre elles i el públic i un segur domini de l'instrument de cultura que tenen confiat, poden donar una visió tan completa i abnegadament viscuda de la complexitat dels deures que el càrrec de bibliotecària planteja.

Aquestes planes són el diari, ric de precioses observacions, d'un dels aspectes més transcendents de la vida cultural de la Catalunya nova. No podem endevinar-ne l'esdevenidor, però treballem sense defallir per tal d'assegurar-ne l'eficàcia. Anys a venir les biblioteques ja no seran un privilegi afortunat que algunes poblacions ostenten en el mapa cultural de Catalunya, sinó que una xarxa espessa d'elles en multiplicarà l'eficiència. Llur vitalitat serà encomanadissa; cada una assolirà una caracterització pròpia i original, tots els estaments de les poblacions sabran servir-se'n, i allò que de bon principi pogué semblar un luxe propi d'un estat de cultura hipotètica, serà tingut com una necessitat normal. Llavors no faltarà qui vingui a fullejar les

planes, esgrogueïdes pel temps, d'aquests Anuaris, a cercar-hi l'explicació de la robustesa esponerosa de l'obra de les Biblioteques Populars.

I no faltará, temps a venir, qui faci l'elogi d'allò que no és cap secret per als qui, per amor, o per deure i amor alhora, segueixen avui de prop la vida de les Biblioteques nostres : la fidelitat vocacional del personal qui en té cura.

* * *

En l'ANUARI de l'any passat excitàvem les Bibliotecàries a exposar llur opinió sobre la manera d'evitar que degenerés en un trivial repartiment de premis, la distribució de llibres que, des de fa uns anys, solia fer-se com a complement de la Festa del Llibre.

Som contraris a tot allò que pugui semblar pretensió de *premiar* una direcció determinada en les aficions mostrades pel públic en les seves lectures. Res de sotmetre-les a una *puntuació* de mèrits. Ningú no podria gosar a establir una graduació en les lectures que es fan a les Populars, ja que són incontrolables les reaccions i repercusions que pot produir qual-sevol llibre, en el secret laboratori de la fantasia o de l'emoció o de la intelligència de cada u. No volgüem judicar allò que està sotmès al lliure joc, incontrolable, de les forces naturals.

Els llibres d'una biblioteca no hi són únicament per a estudiar-hi, sinó per a informació i, també, per a entreteniment dels lectors.

La Directora de la Biblioteca de Pineda proposa una fórmula per a celebrar la Festa del Llibre, la qual ens ha semblat molt digna d'ésser tinguda en compte, i ens proposem de controlar-la experimentalment.

* * *

En alguna biblioteca ha estat notada una baixa important en l'assistència de lectors infants. Cal estudiar-ne de prop els motius, un dels quals, al nostre entendre, i no dels menors, va estretament lligat al problema de la producció del llibre per a infants a casa nostra.

Però més concretament, la Directora de Sallent, en la seva memòria reglamentària, sempre tan pensada i sincera, assenyala la influència que pot tenir en l'assistència dels infants a la Biblioteca, la tendència a limitar el préstec a aquells que en siguin dignes per la cura posada en la conservació dels llibres que els són confiats.

Estic tan d'acord amb els punts en els quals recolza el seu punt de vista la senyora Sancho, que si comento ara el seu criteri no és pas amb esperit polèmic. Sols vull repetir allò que, per altra banda, tots sabem de sobres : que la Biblioteca ha d'ésser educadora del seu públic, tant dins com fora dels seus murs; és a dir, que la seva acció l'han de sentir tant els lectors que llegeixen dins la seva sala, com els que utilitzen a casa llur els llibres.

En estendre els beneficis del préstec als petits lectors, ja diguérem (ANUARI 1922, pàg. 117) que havia de considerar-se com un premi o un estímul. És a dir, que els lectors infants admesos al préstec han de constituir una selecció que serveixi d'exemple als altres petits lectors.

És evident que ja comptem amb el desgast dels llibres, però cal reduir-lo a sos límits normals, i actuar pedagògicament per a aconseguir-lo. D'un desordre (i usem el mot no pas en el seu significat material) no n'hem d'esperar cap benefici.

* * *

Enguany les biblioteques de Valls, Tarragona, Vendrell i Ulldesona, i la de la Caixa d'Estalvis de Mataró, ens acompanyen amb llurs memòries en aquest ANUARI. Les tres primeres, sotmeses avui a la Diputació tarragonina, que les sosté, són organitzades segons el model de les que creà la Mancomunitat. Fou en terres de Tarragona, a Valls, on obrí les seves portes la primera de les seves biblioteques, i aquell exemple fou fecund.

Ens sembla veure acostar-se el dia que totes les biblioteques de Catalunya tornaran a formar aquella família dels dies de la Mancomunitat. Quan pel Nadal ens aplegarem, després de cinc anys d'interrupció d'aquelles estimuladores reunions, qualificades tan encertadament de *cura professional* per la bibliotecària de Pineda, tots sentíem reflorir la mateixa esperança. Si férem que l'Escola invités totes les Bibliotecàries, fou per tal que en trobar-s'hi, sentíssin rejoyenir-se les mateixes il·lusions amb què hi havien entrat quan començaren els estudis.

Tant de bo que l'any vinent poguem consignar en l'ANUARI que les Biblioteques de Catalunya són en camí de formar un sol cos. Però tant sí com no, la unió de totes ja és realitzada en un terreny d'afecte on és indestructible.

Soldats d'una mateixa causa, no és l'uniforme que vestim, sinó la bandera per la qual lluitem allò que ens agermana.

Març 1931.

BIBLIOTEQUES DE SALLENT, CANET DE MAR, PINEDA,
GRANOLLERS, MANRESA, VIC I CALELLA

BIBLIOTECA POPULAR DE SALLENT

Oberta al públic el dia 16 de setembre de 1918.

(Vid. ANUARI 1922, p. 53; ANUARI 1923, p. 84; ANUARIO 1924-1925, p. 11; ANUARIO 1926, p. 13; ANUARIO 1927, p. 11; ANUARIO 1928, p. 11, i ANUARIO 1929, p. 11.)

Senyor Diputat, delegat de la Ponència d'Instrucció pública, Il·ltre. Sr. Ferran Valls i Taberner.

BIBLIOTECÀRIES

Directora, Srta. Anna Ribalta.

Nomenada el 4-VII-1918; suspesa d'empleu el 29-IV-1920.

Directora, Srta. Teresa Hostalrich.

Interina del 4 de maig al 31 de juliol de 1920.

Directora, Sra. Glòria Sancho.

Nomenada el dia 30 de juliol de 1920.

Auxiliar, Srta. Maria Consolació Puig.

Nomenada el dia 29 de maig de 1928. Traslladada a la Biblioteca Popular de Canet de Mar el dia 3 de desembre de 1929.

Auxiliar, Srta. Júlia Martíà.

Nomenada el dia 23 de juliol de 1930; obté l'excedència el dia 14 de novembre del mateix any.

RESUM COMPARATIU DEL MOVIMENT DE LA BIBLIOTECA
DES DE LA SEVA FUNDACIÓ

Sala de lectura

Promedi diari de lectors, comptant 350 dies hàbils de lectura:

	1919	1920	1921	1922 ¹	1923	1924
Lectors adults.....	10	7	7	8	8	7
Infants.....	—	2	6	6	5	8
Totals.....	10	9	13	14	13	15
	1925	1926	1927	1928	1929	1930 ²
Lectors adults.....	5	8	8	12	18	16
Infants.....	5	7	8	10	11	10
Totals.....	10	15	16	22	29	26

Promedi diari de lectors per 1,000 habitants:

						Habitants de fet (cens 1920)			
		1919	1920	1921					
		2'83	2'54	2'67	3,537				
1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	Habitants de fet (cens 1921)
3	2'79	3'22	2'33	3'22	3'43	4'07	6'25	5'60	4,653

Anys	Lectors	Llibres llegits a la sala de lectura
1919.....	3,766	4,627
1920.....	3,414 { adults : 2,507 infants : 907	3,683 { 2,911 per a adults 772 biblioteca infantil
1921.....	4,868 { adults : 2,712 infants : 2,156	5,789 { 3,409 per a adults 2,380 biblioteca infantil
1922.....	4,096 { adults : 2,283 infants : 1,813	5,130 { 2,992 per a adults 2,138 biblioteca infantil
1923.....	4,722 { adults : 2,784 infants : 1,938	5,592 { 3,146 per a adults 2,446 biblioteca infantil

1. Aquest any, per malaltia de la bibliotecària, la Biblioteca sols va estar oberta 290 dies, havent-se fet el promedi damunt aquesta xifra.

2. La Biblioteca va estar tancada del 17 de gener al 1.er de març per la instal·lació de la calefacció central; per tant, s'ha calculat el promedi sobre 307 dies.

Anys	Lectors	Llibres llegits a la sala de lectura
1924.....	5,582 { adults : 2,644 : 2,938	7,548 { 2,834 per a adults 4,714 biblioteca infantil
1925.....	3,811 { adults : 1,979 : 1,832	5,934 { 2,290 per a adults 3,644 biblioteca infantil
1926.....	5,503 { adults : 2,953 : 2,550	6,928 { 2,739 per a adults 4,189 biblioteca infantil
1927.....	5,664 { adults : 2,973 : 2,691	8,258 { 2,891 per a adults 5,367 biblioteca infantil
1928.....	7,819 { adults : 4,081 : 3,738	9,555 { 3,732 per a adults 5,823 biblioteca infantil
1929.....	10,410 { adults : 6,440 : 3,970	11,776 { 6,155 per a adults 5,621 biblioteca infantil
1930.....	8,081 { adults : 4,954 : 3,127	9,725 { 4,813 per a adults 4,912 biblioteca infantil

Dels infants sols se'n porta estadística des d'abril de 1920.

No figuren a l'estadística les revistes i periòdics corrents que encara no formen volum.

Preferència dels llibres llegits:

	1919	1920	1921	1922	1923	1924
Obres generals.....	3	4	5	5	5	3
Filosofia.....	8	8	9	9	7	9
Religió.....	10	10	10	10	10	10
Dret i Ciències socials.....	9	7	7	8	9	7
Lingüística.....	6	9	8	7	8	8
Ciències pures.....	7	6	6	6	6	6
Ciències aplicades.....	1	2	3	2	2	2
Belles Arts.....	5	5	4	3	4	5
Literatura.....	2	1	1	1	1	1
Història i Geografia.....	4	3	2	4	3	4
	1925	1926	1927	1928	1929	1930
Obres generals.....	3	4	4	4	3	3
Filosofia.....	8	7	9	9	10	9
Religió.....	10	10	10	10	9	10
Dret i Ciències socials.....	9	9	7	7	8	8
Lingüística.....	7	8	8	8	7	7
Ciències pures.....	6	6	6	6	6	6
Ciències aplicades.....	2	3	1	2	4	4
Belles Arts.....	4	5	5	5	5	5
Literatura.....	1	1	2	1	1	1
Història i Geografia.....	5	2	3	3	2	2

Servei de préstec

Inaugurat en desembre de l'any 1921.

Lectors inscrits : 785.*Llibres llegits*:

<u>1922</u>	<u>1923</u>	<u>1924</u>	<u>1925</u>
140	315 (b. infantil : 3)	583 (b. infantil : 113)	2,613 (b. infantil : 1,278)
<u>1926</u>	<u>1927</u>	<u>1928</u>	
4,064 (b. infan. : 2,072)	4,449 (b; infan. : 1,953)	5,602 (b; infan. : 2,647)	
<u>1929</u>	<u>1930</u>		
6,207 (b. infantil : 2,817)	6,001 (b. infantil : 2,747)		

Preferència dels llibres llegits:

	<u>1922</u>	<u>1923</u>	<u>1924</u>	<u>1925</u>
Obres generals.....	—	9(10)	8(9)	5
Filosofia.....	6	3	4	8
Religió.....	7(8)	8	9(10)	10
Dret i Ciències socials.....	5	7	7	7
Lingüística.....	4	8b.(9)	7b.(8)	9
Ciències pures.....	7b.(9)	5	6	6
Ciències aplicades.....	2	2	3	3
Belles Arts.....	6b.(7)	4	5	4
Literatura.....	1	1	1	1
Història i Geografia.....	3	6	2	2

	<u>1926</u>	<u>1927</u>	<u>1928</u>	<u>1929</u>	<u>1930</u>
Obres generals.....	2	3	5	5	6
Filosofia.....	6	7	8	9	8
Religió.....	10	8	10	8	10
Dret i Ciències socials.....	8	10	6	6	5
Lingüística.....	9	9	9	10	9
Ciències pures.....	7	6	7	7	7
Ciències aplicades.....	4	4	2	3	3
Belles Arts.....	5	5	4	4	4
Literatura.....	1	1	1	1	1
Història i Geografia.....	3	2	3	2	2

Nombre d'obres registrades el dia 31 de desembre de 1930 : 4,772.

MEMÒRIA PRESENTADA PER LA DIRECTORA DE LA BIBLIOTECA

Any 1930. Cap fet culminant ni d'extraordinari interès afecta la vida de la Biblioteca en el decurs de l'any transcorregut. Ha seguit un curs normal.

Al primer cop d'ull a les estadístiques anuals i gràfiques corresponents, sembla que, pel que significaria en la pujança de la vida de la Biblioteca, s'ha produït un fet sensible. Em refereixo a la baixa que s'observa en les estadístiques de 1930, comparades amb les de 1929. Però no és així. Aquesta baixa no és tal, i queda desfeta la primera impressió si es té en compte que en les xifres estadístiques manquen les dades corresponents a la segona meitat del mes de febrer i de tot el març, que la Biblioteca fou tancada amb motiu de les obres d'instal·lació de la calefacció central.

Potser tampoc no haurien arribat a xifres tan elevades com les de 1929, de no haver estat tancada la Biblioteca durant aquell mes i mig; però, en tot cas, la baixa no hauria estat tan marcadament visible. Hi ha totes les probabilitats que si no hagués assolit el resultat de 1929, no se n'hauria faltat gaire. Ja començo dient que l'activitat de la Biblioteca ha seguit el seu curs normal, sense gaires diferències que l'apartin ni el distingeixin de l'any anterior.

Sempre, però, s'han d'esmentar algunes variants, alguns detalls propis i característics que trenquen la monotonia que resultaria d'un any igual a l'altre. Em proposaré, doncs, separar-los, fer-los sobresortir d'entre els altres que ja es repeteixen cada any.

La vida, l'activitat de Sallent, ha sofert variacions en els últims anys, més marcadament en el que acaba de finir. Ha

estat any de crisi industrial i, per tant, econòmica. Algunes fàbriques han tancat. Altres, han reduït els dies de treball. Altres s'han vist obligades a acomiadar personal.

L'haver traslladat els tallers de reparacions ferroviàries i dipòsit de màquines dels Ferrocarrils Catalans, d'aquesta estació a la de Martorell, ha produït, com era d'esperar, un moviment de desplaçament entre famílies obreres.

El cens de la població ha disminuït amb relació al dels anys 1922-1928. Aquesta disminució no afecta, però, a la formació dels cens que té lloc cada deu anys. Es va fer l'any 1920 i s'ha refet aquest any 1930. (Als resums estadístics de la Biblioteca figura encara el cens de 1920, perquè l'actual no s'ha fet públic en redactar aquestes notes.)

En comparació de l'any 1920, la població es veu augmentada el 1930; per tant, l'actual cens serà, diuen, més elevat que l'anterior. Però no així si se'l compara amb la població que de fet assoliren els anys 1922-1928, augment que, per haver-se fet i desfet en el transcurs dels deu anys que regeix un mateix cens, no figurarà en l'actual de 1930.

Si comparem aquestes dades amb les estadístiques i gràfiques de la Biblioteca, veurem com es corresponen amb tota exactitud, ja que en l'any 1922 s'inicia l'activitat de la Biblioteca, que es tradueix en un constant augment dels nombres estadístics fins l'any 1929.

Aquest any 1930, encara que no amb la intensitat que sembla que s'havia de produir, donats els canvis esmentats en la vida i població de Sallent, s'ha notat en conjunt una tendència a la baixa d'aquesta activitat. Els fets esmentats abans han influït molt poderosament en la població industrial i obrera, que ha estat en tot temps la de màxima concurrència a la Biblioteca.

Molts lectors assidus, coneguts ja d'anys, han traslladat llur residència a Martorell, Manresa, Barcelona i altres punts. Són nombroses les famílies que s'han desplaçat, i aquest fet, que en grans poblacions tindrà reduïda importància, i no influirà gaire en les xifres estadístiques de conjunt, en poblacions com Sallent, que viu quasi exclusivament de la indústria, si aquesta travessa una època crítica, afecta la crisi a una massa conside-

table de la població. Són molts, per tant, els lectors que hem perdut per aquesta causa.

D'haver perdut tots els lectors que han marxat de Sallent, la baixa en les estadístiques seria molt més considerable, en el cas i tot de no haver estat tancada la Biblioteca durant un mes i mig. Però com una compensació a aquesta pèrdua, una reacció contrària s'ha produït. S'han instal·lat noves famílies a Sallent, en part atretes per la probable explotació de les sals potàssiques (els sondeigs que es verifiquen acusen trobar-ne en existència força important, per a procedir a llur explotació), altres ja necessàriament vingudes a aquest fi, pels treballs preliminars.

Això ha motivat també un ingrés de lectors nous a la Biblioteca. Concretament, doncs, que el fet més característic i de relleu de l'any 1930 no ha estat una baixa de lectors, sinó un canvi notable de lectors.

I, en efecte, és personal nou en la seva major part el que ha freqüentat la Biblioteca aquest any. Veiem moltes cares noves, inclús sentim parlar diferent (molts són castellans, i alguns, francesos i alemanys). No són lectors de més a més, sinó la major part en substitució d'altres coneguts ja d'anys per llur assiduïtat, i que ara no vénen. En indagar què s'han fet, de tots ens assabentem que són fora de Sallent.

Paral·lel a aquest fet, i com a conseqüència potser de la mutació de lectors adults, se n'ha produït un altre. Mes d'aquest ja no veig tan clars els motius. Els infants, que en anys anteriors, com veritables estols, inquiets i bellugadissos, envaïen diàriament la Biblioteca en hores determinades, que coincidien ésser les de menor concurrència de lectors adults, cosa que ens facilitava la tasca d'atendre'ls i vigilar-los en mires a l'ordre i disciplina necessaris, han deixat de venir. Potser la frasse és massa categòrica. No és que hagin deixat de venir en absolut. D'ésser així, en les estadístiques no figurarien infants, i bé n'hi apareixen quasi en el mateix nombre que altres anys.

El que succeeix en realitat, i aquest fet no pot quedar fixat en les estadístiques de conjunt, és que els infants han deixat

de venir els dies feiners a la sala de lectura. Són comptats els que ara hi vénen; el contrari d'abans, que hi venien en nombroses agrupacions. Els que concorrien diàriament a la sala de lectura, en conjunt s'han traslladat als diumenges, i tots plegats concorren metòdicament al préstec.

No s'han reduït, per tant, en forma alarmant les estadístiques dels infants. Es pot observar en la gràfica adjunta dels lectors adults i dels infants, per separat, com aquests segueixen molt paral·lelament les evolucions marcades per la gràfica de lectors adults. El fet observat l'any 1930, fet que tampoc no es pot apreciar en les estadístiques de conjunt, ha estat un desplaçament dels infants, en colles, als diumenges i dies festius, que és quan es repeteixen únicament ara les invasions que abans, més reduïdes, tenien lloc els dies feiners.

Aquest fet afecta exclusivament la sala de lectura. En el préstec no s'ha alterat el ritme establert; vénen també en més nombrosos grups els diumenges i dies festius, però no han deixat de servir-se'n els dies feiners, com abans.

A què és degut aquest canvi? No el puc explicar. Potser l'any 1931, si es repeteix aquest cas, tindrà un cabal més fonamentat d'observacions per deduir-ne una conseqüència lògica.

* * *

Aquest any passarem per alt els comentaris sobre lectors i obres llegides, en comparació amb altres anys, ja que el fet esmentat abans d'ésser tancada la Biblioteca durant un mes i mig, ha estrafet els resultats totals de les estadístiques, i no dóna lloc a comparacions. Podríem emetre criteris falsos. Els resultats no s'han obtingut en iguals condicions, i no són el que haurien d'haver estat.

La memòria d'enguany serà solament una breu i senzilla exposició d'alguns dels fets sobresortints, atenent-nos més que als resultats totals, als parcials, obtinguts cada mes. Serà un recompte de la labor realitzada durant l'any, seguint les anotacions consignades en el dietari i una revisió de les estadístiques mensuals.

GENER. — Obrim la Biblioteca amb un temps molt plujós, que perdura tota la primera quinzena. Això, unit a què el passeig feia temps que estava en males condicions, agreujades en aquests últims temps per les persistents pluges, que l'han posat intransitable, fa que els lectors s'abstenen molt de venir.

En ocasions anteriors semblants, havia exposat el cas a l'Ajuntament, i ara, en trametre la queixa d'alguns lectors, que exposen els inconvenients de venir per l'intransitable del passeig, reconeixen la necessitat de tal millora i accedeixen a fer-la tot seguit. Després de molt temps que es requeria aquesta millora, dintre aquest mateix mes quedà transformat i arranjat el passeig que porta a la Biblioteca, en forma com no s'havia vist mai. Fa molt de goig. És d'agrair la diligent disposició de l'Ajuntament.

Els últims dies de la primera quinzena, arribà la llavors alumna de tercer curs de l'Escola de Bibliotecàries, senyoreta Enriqueta Pañella, per realitzar les pràctiques reglamentàries a aquesta Biblioteca, les quals portà a terme amb un entusiasme exemplar i ardida vocació. La labor de la senyoreta Pañella no es limità a efectuar pràctiques, sinó que fou la labor d'una veritable Bibliotecària, conscient dels seus deures i de la seva missió. Fou de molta utilitat la seva cooperació i ajut. Les impressions i notes que deixà escrites en el Dietari, són impregnades del més encoratjador optimisme.

Queda installada l'ampliació de les prestatgeries de la sala de conferències, que li presten un bonic i acabat aspecte de conjunt.

La concurrència, aquest mes, escassa en la primera quinzena, augmenta, però, durant la segona, desapareguts els factors mal temps i intransibilitat del passeig, raons de molta importància, pel que es refereix a aquesta Biblioteca, per la seva especial situació d'allunyament en què es troba del centre de població. Malgrat aquests contratemps, ha estat dels gèners que s'ha vist la Biblioteca més concorreguda i s'han llegit més obres : 720 lectors i 883 obres llegides. L'any 1929 foren en menor nombre.

És el mes de gener, el mes de les impressions falagueres o decebudes per la Bibliotecària en fer balanç de l'any anterior. En aquest mes comprovem amb goig o sentiment les altes i baixes dels lectors i obres llegides. Quines ho han estat amb més o menys preferència. Si els infants, promesa ahir, han esdevingut una realitat. I si les nostres orientacions i consells han caigut en l'oblit o s'han tingut en consideració. Analitzem la nostra tasca, tot el nostre esforç, per entreveure si ha tingut la virtut que la labor de tot l'any es vegi millorada i més profitosa.

FEBRER. — Funcionà la Biblioteca solament els primers setze dies. Després quedà tancada per realitzar les obres d'instal·lació de la calefacció central. Feia anys que se sol·licitava aquesta millora, d'absoluta necessitat a Sallent, augmentada en aquesta Biblioteca excessivament freda i desamparada per la seva construcció i especial situació.

Com a fet curiós d'aquest mes, el que ja esmento en la Memòria de l'any anterior : l'extraordinària concurrència de l'últim dia que fou oberta la Biblioteca, amb el ben entès d'emportar-se llibres a casa i no quedar sense lectura durant els dies que romandria tancada.

MARÇ. — Restà tancada tot el mes la Biblioteca, per prosseguir-se les obres de la calefacció, pintat, neteja i revisió general.

ABRIL. — Obrí de nou la Biblioteca la senyoreta Consolació Puig, Bibliotecària auxiliar que fou d'aquesta Biblioteca, i nomenada a primers d'any de la de Canet de Mar, a sol·licitud de la interessada. Regenta la Biblioteca en absència de la que subscriu, obligada a sol·licitar un permís.

En les notes consignades al Dietari per la senyoreta Puig, fa constar el desig expressat pels sallentins de què la Biblioteca ja fos oberta novament, frisosos de concórrer-hi, enyorant reprendre el costum de venir-hi i la tasca interrompuda. Bona prova la constitueixen els setanta-dos lectors que a la sala de lectura i préstec acuden a la Biblioteca el primer dia d'obrir-la.

MAIG. — El dia 7, terminada la meua llicència, vaig reintegrar-me al meu càrrec, i cessà la senyoreta Puig, no sense deixar abans consignades al Dietari les seves impressions sobre el caràcter i activitats especials de la vida d'aquesta Biblioteca. També hi transcriu uns comentaris, amarats d'una certa enyorança, que en són un eloqüent elogi.

El dia 29, i a petició de l'Associació Sallentina de Cultura Física, donà una conferència sobre aquest tema el senyor P. Círrera, de la Junta del Club Esportiu Catalunya, delegat per la Diputació de Barcelona per aquest acte. Descrigué la importància de la Cultura física a través de la història, i assenyala la supremacia de la cultura grega, pel fet d'haver cultivat la cultura física amb la importància que requereix. Seguí parlant de la cultura romana, ja més en decadència per haver descuidat la pràctica dels exercicis gimnàstics i atlètics que tant de relleu adquiriren a Grècia. I així, va anar mostrant, a través de la història, com la importància de les nacions, la fama de la major part d'homes cèlebres, tenen el seu origen en el parallelisme que han guardat entre la cultura física i la intel·lectual, la qual cosa demostra la profunda veritat que enclou la frase tan coneguda de Juvenal : «Mens sana in corpore sano».

Per últim esmentà la importància que adquireix a Catalunya la cultura física, bastant oblidada molt de temps, i acabà la seva brillant dissertació amb sentides frases d'agraïment per l'atenció que li prestà el públic, i altres d'elogi per a la Biblioteca.

Amb motiu d'aquesta conferència es repartí entre el públic que hi va concórrer, una guia de lectura adequada als temes exposats, i s'adquirí l'obra de Kumlien, *La gimnàstica sueca*.

Aquesta conferència, com sempre que s'han celebrat actes semblants a la Biblioteca, repercutí per un quant temps la seva influència en la lectura d'obres sobre cultura física i esports.

Cal fer constar que a Sallent, seguint l'exemple d'altres indrets de Catalunya, la joventut s'ha contaminat de la fallera esportiva que avui impera, afició que no tindria res de censurable si no es deixés arrossegar pels apassionaments que hi predominen i no exclogués la gimnàstica i cultura intel·lectual.

Un fre, amb tot, s'ha oposat a Sallent a aquest desbordament irreflexiu de la joventut esportiva, i és l'Associació Sallentina de Cultura Física, a la que cal felicitar per la seva encertada gestió, en proposar-se encaminar la joventut a la pràctica d'una ben entesa cultura física, metòdica, ordenada i paral·lela a una cultura espiritual, sense la qual la primera deixa d'ésser cultura per convertir-se en una grollera interpretació dels esports.

A aquest fi van sol·licitar de la Diputació de Barcelona l'ajut moral necessari per a la millor consecució del seu ideal, anteposant als actes celebrats amb motiu de la inauguració de la temporada en la secció de natació, un acte de cultura que, agermanant la part teòrica amb la pràctica, fes arribar al convenciment de tothom, i molt especialment a l'obcecada joventut d'avui, la transcendència individual i social que una ben entesa cultura física, no simplement fer esport, reporta a les generacions.

Els diaris de Manresa, *El Pla de Bages* i *Pàtria*, així com la revista sallentina *L'Abella*, publicaren íntegra la conferència.

JUNY. — La característica d'aquest mes no fou altra que una major estabilitat en la concurrència de lectors, ja iniciada en l'abril i maig la seva creixença, com esdevé invariablement cada any per aquest temps. Aquest mes ocupa el cinquè lloc quant a concurrència de lectors, i el sisè d'obres llegides.

JULIOL. — Igual que l'anterior, segueix l'augment de lectors i obres llegides a la sala de lectura. Ocupa el tercer lloc quant a lectors, i el cinquè d'obres llegides. En préstec el moviment és més uniforme, i no acusa unes altes i baixes tan pronunciades, segons quins siguin els mesos de l'any.

AGOST. — Aquest mes, que en altres Biblioteques potser es dona el cas contrari (si s'exclouen les que estan situades en llocs d'estiueig), ací ha estat, en tot temps, dels mesos de major activitat. I té la seva explicació. No és que augmenti la població en aquest mesos per l'afluència d'estiuejants, no. Sallent

no és punt d'estiueig, i són comptades les persones que es poden considerar en aquest sentit, i encara els pocs estiuejants que vénen són fills de Sallent o bé hi tenen llurs famílies, interessos o records. Per la qual cosa a la Biblioteca vénen a ésser com un membre més que la freqüenta dintre la família de lectors ja assidus.

El fet és un altre i no l'hem de cercar en elements forans. Tot el que afecta al moviment i vida de la Biblioteca, té el seu origen en el moviment i vida de la població sallentina : a ella es deu únicament, ço que fa aquesta Biblioteca genuïnament sallentina.

És degut aquesta animació i vida activa a la Biblioteca en els mesos que en altres llocs, per la temperatura excessiva pròpia d'aquells, resta més aviat activitats i energies, a què a la nostra Biblioteca és quan aquestes es desvetllen més, degut a la reclusió imposada per les temperatures extremes de l'hivern, que obliga els lectors a abstenir-se de freqüentar la Biblioteca, més sensible en ella aquest extrem pels elements desfavorables que concorren en la seva especialíssima situació, els inconvenients de la qual ja hem esmentat diverses vegades.

Com una reacció es produeix aquesta activitat després d'un forçat retraïment. Per això s'explica que aquí els mesos més calurosos de l'any siguin sempre els de màxima concurrència i activitat a la Biblioteca.

El mes d'agost ocupa aquest any el segon lloc quant a nombre de lectors i obres llegides. L'any passat tingué el primer lloc.

En el transcurs d'aquest mes prengué possessió del càrrec de Bibliotecària auxiliar d'aquesta Biblioteca la senyoreta Júlia Martinà, nomenada en virtut d'un concurs. Poc temps, però, fou sallentina, ja que per assumptes particulars sol·licità el trasllat a la Biblioteca Popular d'Olot.

Durant aquest mes, la societat Ateneo Catalán d'aquesta vila inaugurarà la seva Exposició local, a la qual la Biblioteca fou sol·licitada de prestar el seu concurs. Hi exposà un lot de llibres d'autors fills de la localitat i periòdics sallentins. Allí van ésser admirades i conegudes, no sols pel públic de la localitat, sinó també per forasters de tota la comarca i veïnes, les

obres que la Biblioteca posseeix d'interès sallentí, i que formen part de la Collecció local, organitzada a base de custodiar-hi tot el que tingui aquest caràcter.

SETEMBRE. — El de màxima concurrència aquest any i el que s'han llegit més obres a la sala de lectura : 1,958 i 1,340, respectivament. Ocupa, per tant, el punt més elevat de la gràfica adjunta, i li correspon el primer lloc.

OCTUBRE. — En aquest mes s'escau la Festa del Llibre. Dies d'activa tasca en la preparació de la festa i de compromís i responsabilitat per la Bibliotecària en l'elecció dels lectors que s'han distingit més durant l'any, per fer-los lliurament de l'obra amb què els obsequia l'Excma. Diputació de Barcelona, com un premi atorgat a la constància a conquerir el títol de lector model de la Biblioteca.

Festa agradable i suggestiva sota molts conceptes, pren a la Biblioteca un caràcter i to especial, que ens dóna motiu i autoritza per compartir les preferències i gustos dels lectors per la lectura; per identificar-nos amb els infants i recordar-los els seus deures envers els llibres i la Biblioteca, i per fer-los present algunes negligències de regles essencialíssimes, que dites i recordades entorn de la Festa del Llibre, prenen el caràcter de sentències, i esdevenen més oportunes que si fossin dites en altres dies de l'any.

A més, en la Festa del Llibre ens succeeix una cosa semblant com en la redacció de les presents memòries. No per repetir-se cada any i sobre els mateixos temes, aquests s'estronquen i cansen. Dels llibres i dels lectors parlem cada any en les nostres impressions i comentaris, i dels llibres i dels lectors es parla anualment en la Festa del Llibre, i malgrat la repetició de temes, sempre hi surgeixen coses noves de què parlar, tant en les unes com en l'altra.

Les conferències i actes celebrats en la Festa del Llibre, una nova suggestió, un canviat interès presenten cada any, i nous aspectes i noves visions ens ofereixen del llibre, els conferenciants designats per parlar-ne.

El d'aquest any fou el catedràtic de Filosofia a la Universitat de Barcelona, doctor J. Serra Hunter. Féu un elogi suggestiu, profund, filosòfic del llibre, cada dia de més importància per al progrés de la humanitat. Fou un dels més brillants elogis que s'han fet del llibre.

No transcriu cap resum de tan bella dissertació, perquè no fóra més que una paròdia d'aquella. Es podrà llegir íntegra en el volum segon de la seva obra *Filosofia i Cultura*.

Assistiren a l'acte de la Festa del Llibre prop de dues-centes persones. Com en anys anteriors, es repartí un lot de llibres entre els infants i dos adults, als quals correspongueren l'obra de Verdaguer, *L'Atlàntida* (Edició Políglota, del Cinquentenari), i *Historia y Arquitectura del Monasterio de Poblet*, per L. Domènech i Montaner.

No puc deixar sense consignar-lo el pas per aquesta Biblioteca de la senyoreta M. Bultó, vinguda, encara que per pocs dies, a prestar el seu valuós concurs en l'organització de la Festa del Llibre, ja que va coincidir amb aquesta tasca el trasllat de la senyoreta Bibliotecària auxiliar. Quedo agraïdíssima de la seva útil cooperació.

A últims d'aquest mes s'inicia la baixa en la concurrència de lectors i obres llegides. És l'acomiadament al bon temps. Com les orenetes, els lectors comencen l'emigració de la Biblioteca. Aquest any és bastant sensible aquest fet, degut a què ja se sentí el preludi de l'hivern que ha seguit. Li correspon el lloc quart i sisè en el nombre de lectors i obres llegides.

NOVEMBRE. — És nomenada Bibliotecària auxiliar interina d'aquesta Biblioteca, la senyoreta Dorotea Martínez. Comença a exercir el seu càrrec el dia 3, i el renuncia a fi d'any.

Continua la davallada de la línia gràfica, representativa de lectors i obres llegides. Som a l'hivern i ja funciona la calefacció. Queda postergat al setè i vuitè lloc aquest mes, quant a lectors i llibres llegits.

DESEMBRE. — Ocupa sempre l'últim lloc de la sèrie. Hi contribueix no sols l'esmentat rigor propi del temps, sinó tam-

bé l'ésser menys dies oberta la Biblioteca, per tancar-se en vespres de Nadal.

La preferència d'obres llegides ha estat igual en conjunt a l'any anterior, si s'exceptua la Filosofia i Religió, que han alternat el novè i desè lloc. Aquest any la Filosofia ocupa el novè i la Religió, el desè. L'any 1929 fou a la inversa.

Incloc la gràfica de lectors i obres llegides durant el finit any 1930, fixada la concurrència per mesos, com a una demostració del que s'ha exposat fins aquí.

He tingut interès a fixar, encara que en forma resumida, el recompte d'un any de Biblioteca. Aquesta visió retrospectiva ens mostra en tot moment coses que han succeït i les tornem a reveure.

Com es pot comprovar, ha estat un any bastant deslligat en la vida de la Biblioteca. Hi manca primer l'ambient de vida d'un mes i mig que fou tancada; segueixen canvis de personal; primer, per una obligada llicència meua; després, se succeïren en poc temps diverses Bibliotecàries auxiliars. Les observacions no han pogut tenir la illació necessària ni l'escalf de comentaris prou documentats. Tot el conjunt apareix més desunit que altres anys.

Crec no equivocar-me, però, si dic que ha seguit les petjades de l'anterior, amb les circumstàncies pròpies d'aquest any, esmentades al començament. Si no s'ha avançat, no s'ha retrocedit tampoc.

Sallent, febrer de 1931.

RESUM ESTADISTIC DE L'ANY 1930

Llibres llegits:

	A la sala de lectura	En préstec
Secció infantil.....	4,912	2,747
Obres generals.....	600	94
Filosofia.....	156	73
Religió.....	126	35
Dret i Ciències socials.....	208	125
Lingüística.....	252	52
Ciències pures.....	272	93
Ciències aplicades.....	573	227
Belles Arts.....	466	132
Literatura.....	1,434	1,886
Història i Geografia.....	726	537
Totals.....	9,725	6,001

15,726

Preferència dels llibres llegits:

	A la sala de lectura	En préstec
Obres generals.....	3	6
Filosofia.....	9	8
Religió.....	10	10
Dret i Ciències socials.....	8	15
Lingüística.....	7	9
Ciències pures.....	6	7
Ciències aplicades.....	4	3
Belles Arts.....	5	4
Literatura.....	1	1
Història i Geografia.....	2	2

SALA DE LECTURA

Total de lectors : 8,081.

Lectors adults : 4,954 (homes, 3,771; dones, 1,183).

Lectors infantils : 3,127 (nens, 2,344; nenes, 783).

Dies que la Biblioteca ha estat oberta : 300.

Promedi diari de lectors : 26'93 (adults, 16'51; infants, 10'42).

Cens de la població : 4,653.

Promedi diari de lectors per 1,000 habitants : 5'78.

EN PRÉSTEC

Total de lectors : 4,797.

Lectors adults : 2,495 (homes, 1,430; dones, 1,065).

Lectors infantils : 2,302 (nens, 1,436; nenes, 866).

Dies que la Biblioteca ha estat oberta : 300.

Promedi diari de lectors : 15'98 (adults, 8'31; infants, 7'67).

Cens de la població : 4,653.

Promedi diari de lectors per 1,000 habitants : 3'43.

Lectors inscrits : 785.

Lectors que n'han fet ús durant l'any : 378.

TOTALS

Total de lectors : 12,878 (a la sala de lectura, 8,081; del préstec, 4,797).

Promedi diari : 42'91 (a la sala de lectura, 26'93; del préstec, 15'98).

Promedi diari de lectors per 1,000 habitants : 9'21 (a la sala de lectura, 5'78; del préstec, 3'43).

Obres llegides : 15,726 (a la sala de lectura, 9,725; en préstec, 6,001).

Volums perduts : 11 (a la sala de lectura, 10; en préstec, 1).

ADQUISICIONS I CATALOGACIÓ

Llibres ingressats a la Biblioteca des de la seva fundació, agrupats per matèries:

	Obres		Volums	
	Compra	Donatiu	Compra	Donatiu
Secció infantil.....	380	78	418	84
Obres generals.....	85	141	286	322
Filosofia.....	79	27	125	30
Religió.....	85	26	169	46
Dret i Ciències socials.....	174	162	144	207
Lingüística.....	68	46	142	58
Ciències pures.....	168	79	260	109
Ciències aplicades.....	437	91	585	238
Belles Arts.....	277	79	370	93
Literatura.....	1,362	387	1,852	505
Història i Geografia.....	311	130	459	159
Totals.....	3,426	1,346	4,810	1,851
	4,772		6,661	

Llibres ingressats durant l'any, agrupats per matèries:

	Obres		Volums	
	Compra	Donatiu	Compra	Donatiu
Secció infantil.....	77	18	84	19
Obres generals.....	2	20	28	30
Filosofia.....	4	2	4	2
Religió.....	4	—	14	—
Dret i Ciències socials.....	10	3	16	11
Lingüística.....	1	—	2	—
Ciències pures.....	9	2	9	3
Ciències aplicades.....	12	3	22	11
Belles Arts.....	10	4	17	4
Literatura.....	66	3	79	3
Història i Geografia.....	46	1	57	1
Totals.....	241	56	332	84
	297		416	

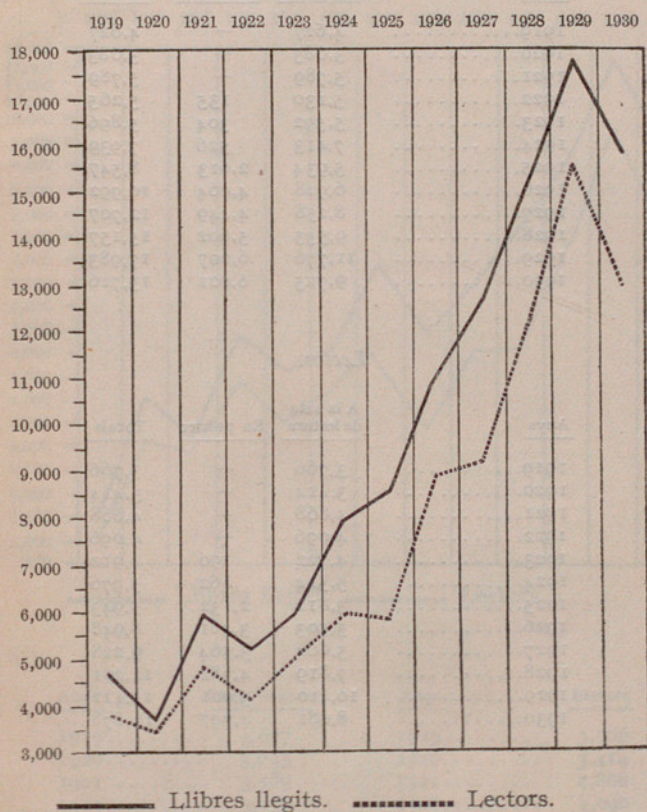
Estadística d'obres ingressades durant l'any, agrupades per mesos

	087.1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Totals
Sumes anteriors.....	363	204	100	107	323	113	236	613	342	1,680	394	4,475
Gener.....	—	3	—	—	—	—	1	1	—	6	6	17
Febrer.....	35	3	—	—	2	—	—	—	1	2	—	43
Març.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Abril.....	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Maig.....	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2
Juny.....	1	—	1	1	3	—	9	5	2	2	11	35
Juliol.....	14	—	3	2	4	—	1	3	5	19	15	66
Agost.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Setembre.....	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Octubre.....	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Novembre.....	—	3	—	1	2	—	—	—	1	15	5	27
Desembre.....	45	9	1	—	1	1	—	6	4	25	10	102
Totals.....	458	226	106	111	336	114	247	628	356	1,749	441	4,772

Nombre del registre en 31 de desembre de 1930 : 6,661.

Estadística de les cèdules intercalades en els catàlegs d'autors i matèries

Sumes anteriors	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Sbre.	Octubre	Nbre.	Dbre.	Totals
12,840	154	—	—	204	10	207	25	110	121	96	22	—	13,789

GRÀFICA DEL TOTAL DE LLIBRES LLEGITS A LA SALA DE LECTURA
I EN PRÉSTEC, I DELS LECTORS

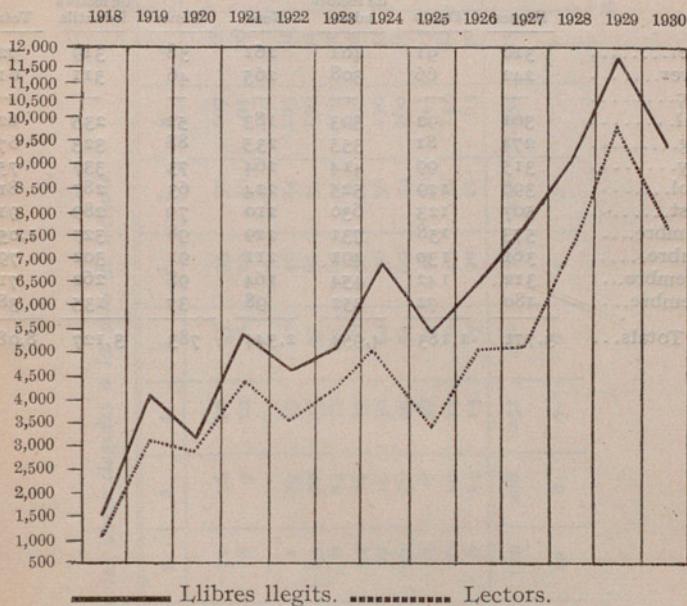
Obres llegides

<u>Anys</u>	<u>A la sala de lectura</u>	<u>En préstec</u>	<u>Totals</u>
1919.....	4,627	—	4,627
1920.....	3,683	—	3,683
1921.....	5,789	—	5,789
1922.....	5,130	135	5,265
1923.....	5,592	304	5,896
1924.....	7,413	526	7,939
1925.....	5,934	2,613	8,547
1926.....	6,928	4,064	10,992
1927.....	8,258	4,449	12,707
1928.....	9,555	5,602	15,157
1929.....	11,776	6,207	17,983
1930.....	9,725	6,001	15,726

Lectors

<u>Anys</u>	<u>A la sala de lectura</u>	<u>En préstec</u>	<u>Totals</u>
1919.....	3,766	—	3,766
1920.....	3,414	—	3,414
1921.....	4,868	—	4,868
1922.....	4,096	—	4,096
1923.....	4,722	190	4,912
1924.....	5,514	462	5,976
1925.....	3,811	2,132	5,943
1926.....	5,503	3,481	8,948
1927.....	5,664	3,564	9,228
1928.....	7,819	4,382	12,201
1929.....	10,410	5,001	15,411
1930.....	8,081	4,797	12,878

GRÀFICA DE LECTORS I DELS LLIBRES LLEGITS A LA SALA DE LECTURA

Anys	Obres llegides	Anys	Lectors
1919.....	4,627	1919.....	3,766
1920.....	3,683	1920.....	3,414
1921.....	5,789	1921.....	4,868
1922.....	5,130	1922.....	4,096
1923.....	5,592	1923.....	4,722
1924.....	7,413	1924.....	5,514
1925.....	5,934	1925.....	3,811
1926.....	6,928	1926.....	5,503
1927.....	8,258	1927.....	5,664
1928.....	9,555	1928.....	7,819
1929.....	11,776	1929.....	10,410
1930.....	9,725	1930.....	8,081

Estadística de lectors a la sala de lectura

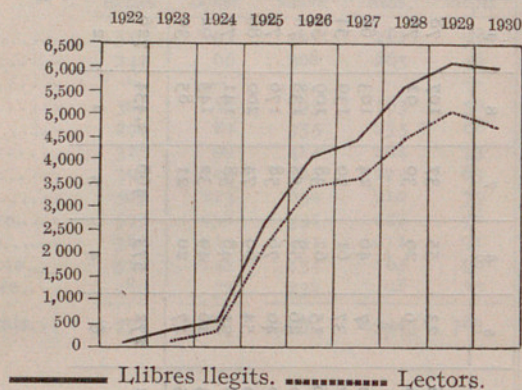
	Homes	Dones	Total de lectors adults	Nens	Nenes	Total de lectors Infantils	Totals
Gener.....	310	91	401	261	58	319	720
Febrer.....	242	66	308	265	46	311	619
Març.....	—	—	—	—	—	—	—
Abril.....	301	92	393	183	52	235	628
Maig.....	274	81	355	235	88	323	678
Juny.....	315	99	414	264	73	337	751
Juliol.....	396	129	525	224	63	287	812
Agost.....	507	123	630	210	79	289	919
Setembre....	573	158	731	229	98	327	1,058
Octubre.....	361	130	491	211	91	302	793
Novembre....	312	142	454	164	98	262	716
Desembre....	180	72	252	98	37	135	381
Totals...	3,771	1,183	4,954	2,344	783	3,127	8,087

Estadística de les obres llegides a la sala de lectura

	087.1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Total adults	Totals
Gener.....	475	53	11	12	16	16	23	55	37	107	78	408	883
Febrer.....	458	46	6	8	9	10	6	29	30	91	70	305	763
Març.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Abril.....	312	62	17	1	19	19	7	46	24	103	61	359	671
Maig.....	462	65	13	13	20	27	37	61	39	139	54	468	930
Juny.....	511	58	17	8	14	16	15	62	38	109	56	393	904
Juliol.....	430	62	14	14	14	19	26	58	55	138	78	478	908
Agost.....	490	53	22	17	28	30	40	76	58	176	74	574	1,064
Setembre.....	663	62	25	22	56	29	54	69	74	200	86	677	1,340
Octubre.....	510	42	14	13	8	38	31	48	58	141	77	470	980
Novembre.....	404	52	8	10	10	33	16	49	32	145	62	417	821
Desembre.....	197	45	9	8	14	15	17	20	21	85	30	264	461
Totals.....	4,912	600	156	126	208	252	272	573	466	1,434	726	4,813	9,725
Ordre de preferència ..	—	3	9	10	8	7	6	4	5	1	2	—	—
												B. adults	

B. infantil

GRÀFICA DE LECTORS
I DE LLIBRES LLEGITS AL SERVEI DE PRÈSTEC

Anys	Obres llegides	Anys	Lectors
1922.....	135	—	—
1923.....	304	1923.....	190
1924.....	526	1924.....	462
1925.....	2,613	1925.....	2,132
1926.....	4,064	1926.....	3,481
1927.....	4,449	1927.....	3,564
1928.....	5,602	1928.....	4,382
1929.....	6,207	1929.....	5,001
1930.....	6,001	1930.....	4,797

Estadística de les obres llegides en préstec

	087.1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Total adults	Totals
Gener.....	216	8	6	3	2	5	4	21	11	200	25	285	501
Febrer.....	182	4	10	1	10	2	9	18	9	133	31	227	409
Març.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Abril.....	321	16	19	4	13	5	10	54	29	168	86	404	725
Maig.....	305	12	7	3	21	2	14	19	15	164	61	318	623
Juny.....	254	8	4	3	11	2	4	22	11	165	35	265	519
Juliol.....	270	8	5	4	12	5	10	17	21	202	36	320	590
Agost.....	237	3	1	—	9	1	4	7	7	199	36	267	504
Setembre.....	283	11	4	5	13	8	13	15	7	189	57	322	605
Octubre.....	265	4	2	1	15	4	6	21	6	170	71	300	565
Novembre.....	250	9	8	6	11	7	13	23	14	180	57	328	578
Desembre.....	164	11	7	5	8	11	6	10	2	116	42	218	382
Totals.....	2,747	94	73	35	125	52	93	227	132	1,886	537	3,254	6,001
Ordre de preferència ..	—	6	8	10	5	9	7	3	4	1	2	—	—

B. infantil

B. adults

Estadística de lectors de préstec

	Homes	Dones	Total de lectors adults	Nens	Nenes	Total de lectors infantils	Totals
Gener.....	129	96	225	132	76	208	433
Febrer.....	103	71	174	108	60	168	342
Març.....	—	—	—	—	—	—	—
Abril.....	224	77	301	193	70	263	564
Maig.....	128	76	204	184	73	257	461
Juny.....	108	88	196	167	72	239	435
Juliol.....	133	122	255	38	72	110	365
Agost.....	133	118	251	155	69	224	475
Setembre.....	142	107	249	137	88	225	474
Octubre.....	142	118	260	128	121	249	509
Novembre.....	123	125	248	108	103	211	459
Desembre.....	65	67	132	86	62	148	280
Totals..	1,430	1,065	2,495	1,436	866	2,302	4,797

Lectors inscrits al préstec

	Homes	Dones	Total de lectors Adults	Nens	Nenes	Total de lectors infantils	Totals
Sumes anteriors...	284	153	437	156	94	250	687
Gener.....	—	3	3	4	—	4	7
Febrer.....	3	1	4	7	3	10	14
Març.....	—	—	—	—	—	—	—
Abril.....	1	—	1	8	2	10	11
Maig.....	—	2	2	4	—	4	6
Juny.....	1	2	3	10	—	10	13
Juliol.....	2	6	8	4	1	5	13
Agost.....	3	—	3	1	1	2	5
Setembre.....	2	3	5	2	5	7	12
Octubre.....	4	3	7	1	4	5	12
Novembre.....	2	—	2	2	—	2	4
Desembre.....	—	—	—	—	1	1	1
Totals.....	302	173	475	199	111	310	785

Lectors que han fet ús del préstec

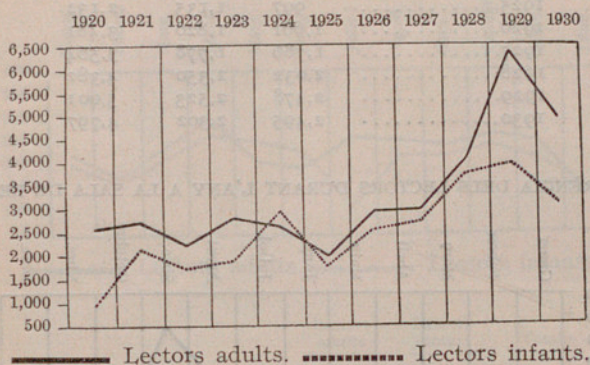
	Homes	Dones	Total de lectors adults	Nens	Nenes	Total de lectors infantils	Totals
Gener.....	68	52	120	46	28	74	194
Febrer.....	45	48	93	51	28	79	172
Març.....	—	—	—	—	—	—	—
Abril.....	60	48	108	66	26	92	200
Maig.....	52	45	97	61	31	92	189
Juny.....	40	43	83	60	26	86	169
Juliol.....	59	51	110	61	30	91	201
Agost.....	60	50	110	49	22	71	181
Setembre.....	64	42	106	51	26	77	183
Octubre.....	68	52	120	55	36	91	211
Novembre.....	45	47	92	48	33	81	173
Desembre.....	32	38	70	41	28	69	139

Lectors que n'han fet ús a l'any : 143 homes, 92 dones, 90 nens
i 53 nenes. Total, 378.

Estadística de les obres llegides de la biblioteca infantil

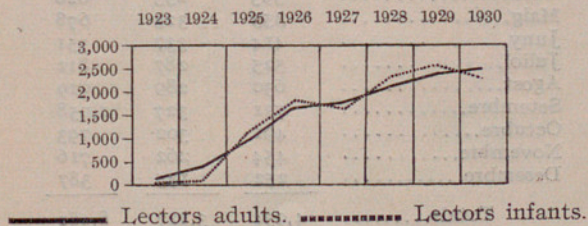
<i>Sala de lectura</i>	087.1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Total
Gener.....	163	75	1	12	14	—	68	20	13	60	49	475
Febrer.....	106	59	3	16	64	2	76	22	24	47	39	458
Març.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Abril.....	70	50	5	13	25	—	35	22	8	65	19	312
Maig.....	143	48	—	25	44	7	64	15	5	69	42	462
Juny.....	149	65	10	31	62	6	50	16	20	61	41	511
Juliol.....	126	56	9	19	54	18	47	13	15	50	23	430
Agost.....	137	49	9	8	71	7	63	14	9	88	35	490
Setembre.....	190	52	13	32	88	11	81	21	23	94	58	663
Octubre.....	146	48	3	25	77	2	56	18	21	54	60	510
Novembre.....	117	52	9	14	59	3	41	8	13	54	34	404
Desembre.....	61	33	1	4	31	—	9	4	12	30	12	197
Totals.....	1,408	587	63	199	589	56	590	173	163	672	412	4,912
<i>Préstec de llibres</i>												
Gener.....	43	28	4	15	36	19	9	3	1	37	21	216
Febrer.....	27	26	1	18	29	11	8	5	2	36	19	182
Març.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Abril.....	70	50	2	22	42	—	9	13	2	66	45	321
Maig.....	94	46	6	12	40	—	13	15	6	45	28	305
Juny.....	72	29	3	7	49	—	17	7	4	40	26	254
Juliol.....	86	17	5	14	41	3	11	9	7	52	25	270
Agost.....	65	16	4	11	39	4	9	3	2	48	36	237
Setembre.....	79	22	6	7	40	5	9	5	4	68	38	283
Octubre.....	85	16	3	16	40	2	13	4	1	58	27	265
Novembre.....	78	14	9	6	37	3	10	10	6	48	29	250
Desembre.....	54	4	2	4	19	—	6	14	4	43	14	164
Totals.....	753	268	45	132	412	47	114	88	39	541	308	2,747

GRÀFICA DELS LECTORS ADULTS I DELS INFANTS A LA SALA DE LECTURA

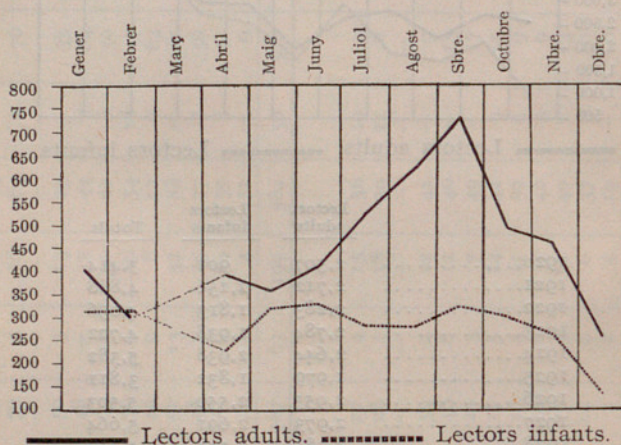
	Lectors adults	Lectors infants	Totals
1920.....	2,507	907	3,414
1921.....	2,712	2,156	4,868
1922.....	2,283	1,813	4,096
1923.....	2,784	1,938	4,722
1924.....	2,644	2,938	5,582
1925.....	1,979	1,832	3,811
1926.....	2,953	2,550	5,503
1927.....	2,973	2,691	5,664
1928.....	4,081	3,738	7,819
1929.....	6,440	3,970	10,410
1930.....	4,954	3,127	8,081

GRÀFICA DELS LECTORS ADULTS I DELS INFANTS EN PRÉSTEC

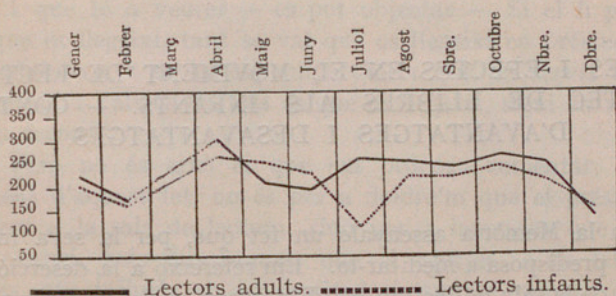
	Lectors adults	Lectors infants	Totals
1923.....	187	5	192
1924.....	412	50	462
1925.....	997	1,135	2,132
1926.....	1,661	1,820	3,481
1927.....	1,786	1,778	3,564
1928.....	2,032	2,350	4,382
1929.....	2,478	2,523	5,001
1930.....	2,495	2,302	4,797

CONCURRENCIA DELS LECTORS DURANT L'ANY A LA SALA DE LECTURA

	Lectors adults	Lectors infants	Total
Gener.....	401	319	720
Febrer.....	308	311	619
Març.....	—	—	—
Abril.....	393	235	628
Maig.....	355	323	678
Juny.....	414	337	751
Juliol.....	525	287	812
Agost.....	630	289	919
Setembre.....	731	327	1,058
Octubre.....	491	302	793
Novembre.....	454	262	716
Desembre.....	252	135	387
Totals.....	4,954	3,127	8,081

CONCURRENCIA DELS LECTORS DURANT L'ANY EN PRÉSTEC

	Lectors adults	Lectors infants	Total
Gener.....	225	208	433
Febrer.....	174	168	342
Març.....	—	—	—
Abril.....	301	263	564
Maig.....	204	257	461
Juny.....	196	239	435
Juliol.....	255	110	365
Agost.....	251	224	475
Setembre.....	249	225	474
Octubre.....	260	249	509
Novembre.....	248	211	459
Dembre.....	132	148	280
Totals.....	2,495	2,302	4,797

CAUSES I EFECTES EN EL MOVIMENT DE LECTORS. PRÉSTEC DE LLIBRES ALS INFANTS. — CONTROL D'AVANTATGES I DESAVANTATGES.

En la Memòria assenyalo un fet que, per la seva importància, predisposa a meditar-lo. Em refereixo a la deserció dels infants de la sala de lectura els dies feiners, i al fet que llur concurrència queda reduïda als diumenges i dies festius. Dic que no sé concretament a què pot obeir aquest canvi en l'assiduitat dels lectors infantils, i ratifico aquí la meva primera opinió. Tinc el convenciment que les oscil·lacions i canvis en el moviment dels lectors no es poden atribuir a una sola i única causa, sinó que hi intervenen factors diversos. Trobats tots i relacionats entre si, probablement ens donarien una explicació satisfactòria i naturalíssima, a allò que ara considerem un cas estrany i d'una transcendència insospitada, que potser no és tanta com sembla.

L'analitzar uns quants d'aquests factors és el que em proposo en les presents notes, que no tenen altra valor que la de comentaris possibles i probables.

D'entre els diversos factors que poden ésser causa de l'allunyament dels infants de la sala de lectura, un d'ells em sembla que hi té una relació molt directa : És el préstec de llibres.

El préstec de llibres no cal negar que és d'una remarcable utilitat per difondre i facilitar la lectura. Es llegeix evidentment més vegades una obra en préstec que a la Biblioteca. Pel préstec de llibres coneix la Bibliotecària més directament el lector i les seves preferències. Tasca molt grata és per nosaltres basar les nostres observacions sobre totes les coses inherents al préstec, per ésser més documentades.

I amb tot, hi ha un aspecte que, entre tots els avantatges

i qualitats insuperables del préstec, sobresurt entre elles com un defecte, i és que el préstec de llibres indubtablement resta concurrència a la sala de lectura.

I que té a veure? — es pot objectar —. Si el fi perseguit és que es llegeixi, tant se val que es llegeixi en préstec com a la Biblioteca, i no té cap importància que un servei resti supremacia a l'altre. El cas és que es llegeixi, sigui en una o en altra forma.

Però no és això el que em proposo comentar. Si faig esment d'aquest fet, no és per a doldre'm que el préstec resti lectors a la sala de lectura, sinó per a lamentar que aquesta es senti, més directament que el préstec, d'un fet, d'una causa, que influeix en un sentit desfavorable, més en el moviment de la sala de lectura, fatalment i inevitable : em refereixo a l'especial situació de la Biblioteca, fet que, com una llosa, pesa constantment sobre la seva vida.

No voldria insistir massa sobre aquest punt fonamental, base i origen de la major part, per no dir tots, dels moviments sensiblement desfavorables que concorren en les altes i baixes dels lectors d'aquesta Biblioteca. Sempre que un descens s'observi en el moviment de lectors, com el d'aquest any, necessàriament ha de sortir de nou a llum aquest fet, d'una gran influència.

Ja sé que és tema que l'he exposat altres vegades. En les memòries dels primers anys sortia sovint, com una lamentació. I no per repetir-se en el transcurs dels anys decau la seva transcendència. Si de nou insisteixo, és prova evident que la importància d'aquest afer rebrota cada any. I ja són deu els que faig aquesta inevitable i fatal experiència.

L'haver situat la Biblioteca a un extrem de la població, i encara més, a l'extrem d'un passeig que l'allunya i l'aïlla del nucli de població, serà sempre un assumpte d'actualitat, encara que en el transcurs del temps vagi quedant envellit.

Jo no voldria, amb la insistència que retrec aquest fet, ferir cap susceptibilitat ni el bon propòsit dels que han defensat sempre la idea de posar-la al lloc on està. Però hem de convenir, francament, que, malgrat totes les bones intencions que

hi van concórrer, dignes de tota consideració, simpatia i respecte que mereixen considerades en si, pel que a la Biblioteca fa referència, fou un error lamentable la seva situació.

Si es té en compte la intenció dels que defensaven aquest isolament de la Biblioteca, no hi ha hagut error. Efectivament, el situar la Biblioteca a l'extrem del passeig obert a un extrem de la vila, ha proporcionat una nova via a les necessitats urbanes i estètiques de la població. La Biblioteca fou el punt inicial de què s'urbanitzessin aquests camps, i posteriorment, amb la plantació dels jardins del voltant de la Biblioteca i l'edificació del magnífic Grup escolar al centre del passeig, sembla que la primitiva idea va afermant.

No puc negar, ni em puc estar d'admirar, la transformació que en aquest sentit d'urbanització i embelliment d'aquests voltants s'ha fet en aquests últims anys. Per això dic abans que em mereix tota consideració i respecte aquesta idea, que, considerada en l'aspecte exposat, no ha estat errònia.

L'error ha estat amb mires al fi i utilitat de la Biblioteca. Amb la idea d'embellir i urbanitzar aquests indrets isolats, es tingué més en compte, i s'atribuí a la Biblioteca, més que un fi cultural, un fi decoratiu. Es pensà que faria molt bonic la Biblioteca al final d'aquest passeig, com un temple artístic que en fos el seu digne coronament, postergant un fi principal, la utilitat cultural de la Biblioteca, a un fi secundari, o si es vol un altre fi, la seva valor decorativa.

Els senyors que això van disposar, veieren tan sols, de moment, que la gent s'acostumaria a concórrer al passeig i jardins, admiraria la Biblioteca, tan bellament situada en mig d'aquest verger florit, i prendria també el costum d'entrar-hi a llegir. Tot molt ben pensat, i així hauria correspost la realitat a tan genial idea si aquí fos un país d'eterna primavera, o solament de clima més suau, o estiu més durable; però no van pensar en els sis mesos de rigorós hivern, els quals haurien pesat en contra de tan bonica idea.

No van tenir present que els mateixos elements que constitueixen atracció per al públic en el bon temps (atracció que a les hores que obra la seva influència és també més en benefici

dels jardins i del passeig que de la Biblioteca), es converteixen en elements contraris durant la temporada d'hivern. Així veiem que en aquella estació són comptades les persones que transiten per aquest passeig i jardins, i més comptades encara les que es decideixen a venir a la Biblioteca.

En les hores que al vespre ha d'ésser oberta la Biblioteca, d'acord amb els costums i necessitats de la població, són ben deserts aquests paratges i desavinents per transitar-hi, i llavors és nulla per a la Biblioteca l'eficàcia i partit assignats als elements atractius que l'envolten. I això és un fet que fatalment es repeteix cada hivern.

No vull negar la possibilitat que, en un període més o menys llarg de temps (jo el situo tan llunyà, que no tindrè el goig de veure'l), el desig que va moure els partidaris de posar la Biblioteca al lloc on està situada, es vegi plenament realitzat. I la Biblioteca haurà complert la part que se li assignà d'atraure la gent, a l'ensem que donar motiu a la urbanització d'aquests voltants. No a la població, que és impossible que pugui créixer cap aquest extrem, per la configuració especial del terreny.

Però l'haver anteposat al fi primordial un fi secundari, que n'haurà costat de sacrificis estèrils, d'iniciatives poc aprofitades, de temps perdut, aquest mirar tan enllà! Quin avenç més pausat, de pas de tortuga, haurem aconseguit : el que significa un retrocés, avui que s'avança en tots els ordres de la vida a pas de gegant!

I pensar que si s'hagués tingut més en compte el fi cultural de la Biblioteca que el seu fi urbà, fóra una altra la història d'aquesta Biblioteca! La qual, sens dubte, aniria al capdamunt de la llista de les Biblioteques de Catalunya; ja que, amb aquest greu inconvenient que pesa sobre d'ella fatalment cada any, frenant amb períodes d'intermitència la carrera empresa, no es queda enrera tampoc, i va sortint tan airosa com pot en el seu comès, vencent i lluitant contra les traves que aquests fets suposen per a ella.

Tan sols voldria poder realitzar la prova, materialment impossible, de traslladar la Biblioteca a un punt cèntric i protegit de la vila, tal com està ideada i organitzada aquí,

a un extrem que queda tan isolat i desert quan impera el mal temps.

Però davant la impossibilitat de realitzar aquest projecte d'aproximar la Biblioteca al nucli de població, s'han d'estudiar i harmonitzar els mitjans (no materials, per suposat) de vèncer aquest greu inconvenient, i aproximar la població a la Biblioteca. S'ha d'anullar o aminorar, en allò que sigui possible, els efectes de la distància que els separa materialment, i la més sensible encara de retraïment del públic durant la llarga època de l'hivern.

Com es podria fer aquest miracle? Ho veig difícil, però no impossible, perquè no es pugui intentar alguna cosa. Potser fent un programa especial d'hivern, a base d'un horari completament diferent i donant cabuda a diversos actes culturals, cursets i conferències amb caràcter de permanents i quelcom més que en estudiar-ho es pot presentar en forma harmònica i assequible.

Els defensors de la idea de posar la Biblioteca al lloc que ocupa, diuen que s'ha de donar temps al temps, que la gent ja s'hi anirà acostumant. Però jo veig que deu anys no és un període menyspreable de temps, i la gent, encara que, efectivament, s'hi ha anat acostumant, com ho demostra la vida de la Biblioteca durant aquest període de temps, és un fet observat que cada any, en presentar-se de nou el mateix inconvenient amb igual vitalitat que l'any anterior, porta com a conseqüència la formació d'un grup bastant considerable de públic que no s'hi acostuma, i tàcitament inicia la retirada tan bon punt sorgeix aquell.

No és una opinió únicament meua la que exposo ací. Recullo i transcriu l'opinió popular, la qual cosa em dóna força per insistir novament en aquest afer, que no hauria tret a llum altra vegada d'ésser solament personal l'experiència. Formen ja legió, per no dir tothom, els que es lamenten d'això mateix, en indagar per què no vénen a la Biblioteca o s'eclipsen temporalment:

«— Si no fos tan apartada la Biblioteca, vindria molt sovint, inclús aprofitant estones lliures en el treball; però no puc

venir-hi, perquè necessito més temps del que disposo, sols per anar i venir», diuen la major part dels homes que tenen les hores ocupades en el treball.

«— Nosaltres sols podríem venir les hores que és oberta al vespre; però, la veritat, queda massa desavinent i inclús fa por el passeig tan desert a aquella hora», responen quasi la totalitat de les senyores i senyoretes.

«— A la Biblioteca ja s'hi està bé, però qualsevol s'arrisca a quedar-se glaçat pel camí, amb el fred que fa», contesten d'altres.

«— Els meus pares no em deixen venir, perquè queda massa lluny i fa massa fred», diuen els infants.

I així, per aquest istil, són altres contestacions, que, d' haver-les recollit totes escrites, formarien un gros volum.

Jo que ho he viscut, me'n faig ben bé càrrec. Encara que nosaltres, per la vocació i costum de venir-hi diàriament, no considerem aquests inconvenients en grau tan superlatiu, comprenc que el que hi ve amb un altre fi, ja sigui per estudiar, fer literatura, o simplement per llegir i passar l'estona fullejant revistes, desitgi trobar-hi com més poques molèsties millor, i si aquestes es presenten, ajornen la seva vinguda per a un temps més propici.

Per això repeteixo que aquests inconvenients pesen molt per la utilitat i vida de la Biblioteca, perquè són la causa i origen en el lector de pèrdues de temps, d'apagar iniciatives, i d'ajornar propòsits que potser a l'hora de realitzar-los han perdut molt, per aquesta obligada retenció, de la seva energia i força creadora.

* * *

Fet aquest obligat parèntesi per posar de relleu la causa primordial, font i origen de moltes d'altres que afecten al retraïment de lectors en determinades èpoques de l'any, i molt especialment a la sala de lectura, ja que és el servei que més se'n ressent per aquest motiu, continuarem analitzant altres causes en el punt que les hem deixat.

El préstec de llibres, que, per la causa exposada, s'apropia

de part dels lectors de la sala de lectura, ha passat per fases molt definides, que expliquen i corroboren el que venim dient.

Quan s'establí el préstec, els lectors, que llavors ho eren únicament de la sala de lectura, no hi van veure de moment la seva importància, i tardaren algun temps a utilitzar llurs avantatges.

Així, veiem que els tres primers anys d'establert el préstec, quasi no influeix en el moviment de la Biblioteca, i porta una existència migrada, sense fer remor. Són pocs els lectors que l'usen, i encara amb un posat d'indiferència, com volent expressar que no defugen la facilitat que se'ls procura.

Ve del tercer al quart any una reacció (promoguda sens dubte per haver fet extensiu el préstec als infants), i el servei de préstec passa, en una forta sotragada, d'un estat latent a una vigorosa activitat, i salta, de l'any 1924 al 1925, de 526 llibres llegits a 2,613, per obra i gràcia, en part, de l'impuls infantil.

Des d'aquell moment no s'estroneja aquesta activitat, i augmenta sense interrupció el moviment del préstec fins a l'any 1929, que arriba a la xifra de 6,207 els llibres llegits.

Un fet important s'ha anat produint, que és el que vull esmentar, i que afecta al públic que s'ha servit del préstec.

Els tres primers anys, en què el préstec li costà sortir del seu estat embrionari, el públic que se'n servia era indiscutiblement el mateix que concorria i llegia a la sala de lectura. Els primers 100 lectors inscrits fins a l'any 1924 eren exclusivament tots lectors, al mateix temps, de la sala de lectura.

En augmentar el moviment del préstec (iniciat l'any 1925), comencem a observar que molts antics concurrents a la sala de lectura, que en implantar-se el préstec usen simultàniament de tots dos serveis, van decantant-se per usar més del préstec, deixant de concórrer a la sala de lectura, fins a l'extrem que observem casos concrets de lectors, abans assidus diàriament, que tan sols hi concorren diumenges i dies festius, servint-se els dies laborables del préstec.

I en aquests últims anys (1928-1930), un altre fet ha quedat ben definit. Hi ha un públic especial que solament se serveix del préstec, i és estrany a la sala de lectura.

De manera que són tres fases ben definides les que ha travessat el préstec : 1.ª Els seus lectors són els mateixos de la sala de lectura; 2.ª Els seus lectors van desertant o han desertat de la sala de lectura; 3.ª Compta amb un grup molt considerable de lectors estranys a la sala de lectura.

Aquesta evolució per la qual ha passat el préstec en la formació dels seus lectors i el seu retruc en el moviment de la sala de lectura, demostra evidentment la utilitat del préstec, que és una solució per als lectors a alguns dels inconvenients que presenta el concórrer a la Biblioteca en determinades circumstàncies i èpoques de l'any.

El préstec de llibres soluciona en els lectors adults diverses dificultats; incompatibilitat d'hores de treball amb les de la Biblioteca, comoditat de poder-se abstenir del mal temps. Per això veiem que el préstec no presenta durant l'any altes i baixes tan acusades com el moviment de la sala de lectura, més subjecte a les variacions meteorològiques, i esdeveniments polítics, socials, folklòrics, tradicionals, etc., etc., que tots hi repercuteixen en una forma o altra a la Biblioteca. En canvi, la línia gràfica del préstec és més seguida i uniformada.

Ara bé : tot el que s'ha exposat fins ací de la importància del préstec i la seva possible supremacia damunt la sala de lectura, és molt natural i lògic que succeeixi en els lectors adults, i s'explica perfectament el procés de les tres fases d'adaptació per les quals ha passat el públic, ja que el préstec ha anat guanyant partidaris per les seves avantatjoses condicions, més adaptables a les necessitats dels lectors i més fàcils de vèncer, pel préstec, les dificultats que es presenten a la sala de lectura.

Però si en els adults és aplicable i no té la importància que al començament sembla que vull assenyalar, quan esmento que el préstec resta lectors a la sala de lectura, sí que és sensible aquest fet pel que als infants es refereix, i era el punt a què volia arribar.

És natural i lògic que succeeixi també aquest fet en els infants, però és de doldre que així succeeixi.

Els infants, que en tot procuren imitar les decisions dels adults, han seguit també el seu exemple en el cas que ens ocupa, i que constitueix una de les causes que em proposo assenyalar, entre altres, com a probable explicació que justifica la deserció d'infants de la sala de lectura de 1930.

El públic infantil que se serveix del préstec, en igualtat de circumstàncies que els adults, ha passat per les mateixes tres fases esmentades, però a retaguarda respecte les corresponents dels adults. 1.ª Els infants que venien a la sala de lectura van començar a usar simultàniament del préstec; 2.ª Els mateixos van anar passant a ésser-ho més assíduament del préstec, i deixaren de freqüentar la sala de lectura amb la constància d'abans; 3.ª Hi ha molts infants que han acabat per servir-se únicament i exclusiva del préstec i no concorren mai a la sala de lectura.

Això, com es pot comprovar si s'analitza un xic, té un contrapès d'avantatges i d'inconvenients.

Avantatges : L'infant, com l'adult en el mateix cas, si usa el préstec llegeix més. Hi ha infants que abans dels vuit dies fixats vénen a renovar els llibres; la major part, cada tres o quatre; altres, inclús cada dia, si són llibres petits.

És un avantatge pels pares, perquè, usant del préstec, no tenen els infants fora de casa. Són molts els infants que en preguntar-los per què tan sols llegeixen en préstec i no vénen a llegir a la Biblioteca, em contesten el que segueix : Que al matí surten tard de l'escola, cap a les dotze, i com que ja els esperen llurs pares per a dinar, solament tenen el temps just per venir a canviar el llibre en préstec. I al vespre, de sis a nou, llurs pares no els deixen venir a llegir i preferixen que llegeixin a casa el llibre que han vingut a cercar al matí.

I per damunt de tot, el préstec té l'avantatge que per fer l'intercanvi de llibres poden escollir les millors hores i els més bons dies, esquivant els de mal temps i descensos bruscos de temperatura, cosa que és de més importància potser pels pares que pels mateixos infants.

Desavantatges : El que jo considero importantíssim, i per

aquesta raó em dol que els infants s'hagin aficionat tan al préstec, és que els lectors infants es formen fora de l'ambient de la Biblioteca, contràriament al concepte, que considero un axioma, que «l'estada a la Biblioteca és, per als petits lectors, tan educadora com la lectura».

D'aquesta forma escapen a la vigilància, recomanacions i consells de la Bibliotecària. Si llegeixen a la sala de lectura, han d'abstenir-se de fer enrenou, han d'atendre les indicacions que se'ls fan, que no formin grups, comentant en veu alta la lectura; es veuen privats de girar els fulls dels llibres mullant-se els dits amb saliva, i tantes d'altres coses que ací estan privades, en mires a la seva formació cultural, i a casa seva segurament tenen llibertat de fer-ho, i ja se sap que els infants volen llibertat d'acció i no estan per imposicions ni consells, que en defugen tant com poden, per instint.

Com a conseqüència immediata d'aquesta llibertat que els procura el préstec, se'n dedueix un altre gran desavantatge; i és que els llibres es fan més malbé.

El llibre que surt en préstec té una vida efímera, comparat amb el llibre llegit a la sala de lectura, i això queda exageradament confirmat amb els llibres d'infants.

Aquests últims anys d'intensificació del préstec s'ha intensificat també el treball i despeses de relligada de llibres. És un fet inevitable que, en voler-lo aturar o evitar, poden sorgir resultats contraproductius. Si volem que es llegeixi, i participi dels seus avantatges, s'hauria d'admetre la conseqüència dels seus inconvenients, sense lamentar-nos ni doldre'ns que els llibres es facin malbé.

És demanar impossibles que una cosa sigui, i l'altra, no. Si es llegeix, es fan malbé els llibres, i si es llegeix en préstec, es fan malbé molt més.

Els infants, principalment (car sempre em refereixo a ells ara), són els que espatllen més els llibres. I com no? Si les joguines, aquesta meravella de joguines que l'art i la indústria d'avui posen a llurs mans, que els fa viure un món tan gran d'il·lusions, potser més encara que els llibres més fantàstics, les destrueixen i fan malbé en pocs dies, ¿què no voleu que facin

amb els llibres que els són prestats, que no tenen la suggestió, com les joguines, d'ésser d'ells?

Jo atribueixo una de les causes fonamentals que hagin pogut contribuir a l'allunyament dels infants l'any 1930, a les restriccions que, en mires als molts llibres que feien malbé, se'ls ha imposat en el préstec.

A aquesta Biblioteca s'ha mantingut sempre un ordre i disciplina bastant rigorosa amb els infants, i s'ha fet valer l'autoritat necessària per a fer-los avinent els llibres que podien i els que no ésser llegits per ells. S'ha atès, dintre el que humanament ha estat possible, el reglament; i se'ls ha fet les necessàries advertències perquè vinguin amb les mans netes, tractin bé els llibres, salvant-los de possibles desperfectes amb cobertes de paper. Tot s'ha previst i s'ha posat en pràctica des del primer dia que quedà implantat el servei de préstec.

Però això sí : hem tingut molt present que totes aquestes previsions no resultessin en perjudici de la lectura, ans al contrari, donant tota mena de facilitats perquè els infants, insaciabls en llur desig de llegir, trobessin practicables tots els camins que els portava a la lectura.

Aviat quedà exhaurida de novetats, i, per tant, d'interès, la secció infantil. Tot ho havien llegit. I en poc temps, des que el servei de préstec prengué tan d'increment entre els infants. No quedà altre recurs, per conservar viu llur interès, que anar-los deixant obres de les altres seccions, assequibles a la seva intel·ligència; i d'aquestes, la que més adeptes tingué fou la del 9. Geografia, història, biografies d'homes cèlebres; viatges i aventures, grans viatges d'exploració científica, o simplement raids i viatges atrevits per a conquerir rècords o heroïcitats, avui dia tan en voga.

Aquestes obres no paraven mai a la Biblioteca. Quan un infant la tornava, ja l'esperava un altre, o tres o quatre a la vegada. Què succeï? Allò que és inevitable. Al cap d'un quant temps es varen haver d'enviar la major part d'aquests llibres a relligar. Es lamenten de la Direcció tècnica en veure l'estat llastimós d'alguns llibres, i recomanen no deixar-los en préstec als infants.

Complim aquestes ordres,* dictades en mires a la conservació dels llibres, amb veritable contrarietat per part nostra, en preveure els resultats contraproductius que podria donar l'haver de negar als infants les contínues demandes en préstec d'aquelles obres. I com a conseqüència immediata, naturalíssima, evident, la desbandada dels lectors infants, que després d'haver llegit totes les obres de la secció infantil, se'ls oposa un fre a llur desig d'endinsar-se en les obres que poden llegir de les altres seccions.

Per molt que se'ls faci avinent que les tals obres les poden llegir a la sala de lectura, i que llur exclusió regeix sols pel préstec, no els compensa la decepció rebuda. Es retiren decepcionats. I tanmateix es deuen considerar humiliats en llur condició d'infants.

El mateix comença a succeir ara en negar-los el *Tesoro de la Juventud*, novament adquirida i exclosa del préstec, en mires a la seva conservació.

Puc dir, sense temença d'equivocar-me ni de semblar que exagero, que el *Tesoro de la Juventud* atragué a la Biblioteca la quasi totalitat dels lectors infantils al préstec, des de l'any 1925, data en què ingressà aquesta obra a la Biblioteca, fins el 1929, que, relligats els seus volums diverses vegades i impossible d'ésser relligada novament, es va anar retirant per inservible. Tingui's ben present que l'any 1925, data en la qual s'adquirí el *Tesoro*, emprèn aquell vigorós impuls el préstec de llibres, la qual cosa confirma el que acabo d'exposar.

¿No pot haver influït, en la deserció dels infants l'any 1930, el no poder-los lliurar aquesta obra tan repetidament sollicitada en préstec com en la sala de lectura?

Citaré un exemple : Un noi, d'uns tretze a catorze anys, molt assidu al préstec, em digué fa pocs mesos que no sabia quin llibre dur-se'n, perquè ja tots els de la secció infantil els tenia llegits. «— Si almenys hi hagués el *Tesoro de la Ju-*

* Recomanacions, més que no pas ordres. «El préstec als infants el limitaria als que tractessin bé els llibres», escrivia en carta del 31 d'octubre de 1930 el Director Tècnic de Biblioteques Populars, referint-se a aquest problema. — Nota de la D.

ventud, que és l'obra més bonica de totes. Les altres no tenen comparació amb aquesta, i és precisament la que han tret», digué amb una mena d'enuig aquell nen. Vegi's les obres que ha llegit en préstec. S'inscrigué, amb el n.º 603, el febrer de l'any 1929.

Calleja : *Clarafronte*.

Araluce : *Hernán Cortés*.

Araluce : *Aventuras de Amadis de Gaula*.

Gómez : *Historia sagrada del Antiguo Testamento...*

Tesoro de la Juventud : vols. III, VIII, X (dues vegades), XI i XIV (dues vegades).

Pérez de Urbel : *Plus Ultra*.

Anglada : *En Peret*.

Tesoro de la Juventud : vols. II (tres vegades) i XV.

Cortada : *Historia de España* : vols. I i II.

Font i Sagué : *Història de Catalunya*.

Tesoro de la Juventud : vols. I i IX.

F. T. D. : *Geografía y Atlas o curso de Geografía*.

Assollant : *Aventuras maravillosas del capitán Corcorán*.

Mazorriaga : *Francisco Pizarro*.

Tesoro de la Juventud : vols. IV (dues vegades), VI (dues vegades), VII i XVI.

ANY 1930

Tesoro de la Juventud, vols. V, XII, XIII i XVII. Els únics volums que li vàrem poder deixar, molt fets malbé, i després ja es van retirar.

Araluce : *Historias de Aristóteles*.

Araluce : *Las mil y una noches*.

Pla i Cargol : *Las ciencias fisiconaturales*.

Araluce : *Cuentos de Schmid*.

Corbino : *Boxeo (Los Sports)*.

Cabrera : *El mundo alado*.

Bruño : *Geografía-Atlas*.

Marimón : *Compendio de Historia Sagrada*.

Araluce : *Historias de Calderón de la Barca*.

Araluce : *Hazañas del Cid Campeador*.

Wys : *El Robinson Suizo*.

Araluce : *Cuentos de la Alhambra*.

Araluce : *Las mil y una noches*.

Araluce : *El cántico de Navidad*.

Dickens : *La tienda del anticuario*.

Araluce : *Las mil y una noches*.

Araluce : *Más cuentos de Grimm*.

Defoe : *Robinson Crusoe*.

Bougainville : *Viaje alrededor del mundo*.

Swift : *Viajes de Gulliver (Araluce)*.

Araluce : *Camoens. Los Lusíadas*.

Araluce : *Tradiciones iberas.*

Araluce : *Historias de Eurípides.*

Araluce : *Pizarro o Historia del descubrimiento del Perú.*

Araluce : *Fenelón. Las aventuras de Telémaco.*

* * *

És difícilíssim d'establir limitacions en el préstec d'infants. L'única que té raó d'ésser, i aquesta no presenta cap dificultat el complir-la, és no lliurar-los llibres que no estiguin a l'abast de llur intelligència, o no sigui prudent que els llegeixin per la seva formació moral i cultural. També tenen molt bona exclusió els llibres d'art, que per la seva valor, llurs làmines o dimensions no sigui prudent posar-los-hi a les mans.

Però no lliurar-los un llibre d'altres seccions, que ells puguin llegir, solament perquè no el facin malbé, estant el seu contingut a llur abast, ho considero un error per la cultura infantil.

Vegi's l'exemple en el *Tesoro de la Juventud*. És veritat que s'ha hagut de comprar de nou, i és d'un preu molt elevat. Però, ¿no té un valor més real i positiu que el seu cost, les moltíssimes vegades que ha estat llegida aquesta obra? He tingut la curiositat de comptar-les, i resulta que 1,400 vegades han sortit en préstec els volums del *Tesoro de la Juventud* en l'espai de cinc anys que ha estat a la Biblioteca, corresponent-li 280 vegades per any, que quasi dóna, si es té en compte els dies que la Biblioteca pugui haver estat tancada, un promedi d'un volum per dia.

Això sense comptar les vegades que simultàniament amb el préstec ha estat llegida a la sala de lectura. Són disset volums els que componen aquesta obra, i en repetides ocasions no n'ha quedat cap als prestatges. Entre els deixats en préstec i els que es llegien a la sala de lectura, tots els volums estaven en moviment.

Vegi's la comparació que faig entre algunes obres que han estat llegides en els anys 1929 i 1930, tenint en compte les vegades que han estat llegides per adults i per infants, i es veurà com resulta de sensible negar aquestes obres en préstec als infants.

Haardt : *A través del continente negro*. Any 1929 : vint-i-una vegades; nou per a adults i dotze per a infants. Any 1930 : setze vegades; deu per a adults i sis per a infants.

Tican : *El lago de los elefantes*. Any 1929 : catorze vegades; set per a adults i set per a infants. Any 1930 : nou vegades; quatre per a adults i cinc per a infants.

Quattrini : *De Roma al Polo Norte en dirigible*. Any 1929 : catorze vegades; cinc per a adults i nou per a infants. Any 1930 : sis vegades; una per a adults i cinc per a infants.

Lindberg : *Mi aeroplano y yo*. Any 1929 : onze vegades; dues per a adults i nou per a infants. Any 1930 : nou vegades; dues per a adults i set per a infants.

Maluquer : *En las filas alemanas*. Any 1929 : dotze vegades; sis per a adults i sis per a infants. Any 1930 : vuit vegades; sis per a adults i dues per a infants.

I així per l'estil en altres obres. Tingui's present que els infants a què faig referència en aquestes lectures de les altres seccions de la Biblioteca, es troben en el pas d'una edat a l'altra, límit molt elàstic, segons les circumstàncies, per la classificació d'adults i d'infants. Són nois de dotze, catorze i setze anys, edat crítica, inquieta, i més difícil de portar que els petits infants. Difícilment escolten els consells, ni tenen en compte els advertiments que se'ls fan, que tot sovint subratllen amb un somriure desdenyós. I són els que espatllen tant o més els llibres que els propis infants de primer grau.

* * *

Fetes aquestes observacions o comentaris, què cal pensar de la deserció d'infants de la sala de lectura ocorreguda el passat any 1930? Que és motivada per diverses causes : l'allunyament de la Biblioteca, engendradora de totes les altres (més sensible aquest any pel rigor del seu hivern); la que hem cregut trobar en el préstec; la despoblació de Sallent en relació als anys anteriors; (fet que amb més detalls esmento en la Memòria); la restricció en el préstec de llibres als infants; l'exhauriment d'interès per la secció infantil, ja massa coneguts els mateixos llibres; la inutilització del *Tesoro de la Juventud*, de la qual obra, per aquest motiu, es veié privada la Biblioteca prop d'un any, fins que s'adquirí de nou, etc., etc.

Totes aquestes i moltes d'altres causes han pogut contribuir directament o indirecta a què aquest fet es produís. Però, en lamentar que hagi esdevingut, no hem de donar-li tampoc massa importància. Per la mateixa raó de les moltes causes que hi han pogut intervenir, cap d'elles té prou força per considerar-la d'un efecte definitiu, i perd el fet la importància que sembla tenir.

Cal confiar que si ara han coincidit totes plegades a què l'efecte de conjunt hagi estat desfavorable, no hi ha per què creure que s'ha de repetir el mateix cas. Si les considerem aïlladament, i es procura desviar llur acció desfavorable, aquestes forces obraran en un altre sentit, i el resultat de llur acció pot ésser totalment contrari del que ha estat enguany.

Les mateixes causes poden produir diversos efectes, i no oblidem que de les oscil·lacions i canvis en la consecució d'un fet, en pot sortir aquest molt millorat o enterament modificat. Així ho esperó per als pròxims anys a venir.

FESTA DEL LLIBRE : DIA 12 D'OCTUBRE DE 1930

PARAULES PRONUNCIADES PER LA DIRECTORA DE LA BIBLIOTECA

Sento una íntima satisfacció en veure'ns ací novament reunits per commemorar la Diada del Llibre, aquesta festa tan suggestiva i de tanta transcendència al mateix temps, que no per repetir-la cada any perd interès; ben al contrari, guanya importància cada dia i arriba ja a la consciència de tothom, el lloc preeminent que el llibre representa en la humanitat i, per tant, en la cultura.

No em proposo, doncs, cansar la vostra atenció repetint allò que ja comença a ésser del domini públic, i veus més autoritzades i convincents que la meva ho han exposat i vos ho exposaran en aquest mateix lloc.

Em limitaré sols a dir-vos breus paraules, en un to familiar i amistós, que és l'únic que jo puc emprar, mancada d'eloqüència, i el que escau més bé entre nosaltres, ja prou coneguts, i dintre aquest recinte tan nostre. Vostre, perquè així us el mireu ja, com a cosa pròpia i benvolguda, on entreu sense recança de cap mena, amb el desig de compartir amb els llibres aquest ambient tan favorable a l'estudi i la meditació; i meu, perquè així el considero després de conviure-hi deu anys de la meua vida, retent-li el tribut de tots els meus amors, de tots els meus afanyos.

Vosaltres, com jo, estem ja tan identificats amb aquest ambient, que parlar dels llibres i de la Biblioteca és tema que surt moltes vegades en les nostres converses, i forma ja part de la nostra vida íntima i quotidiana.

Fa deu anys que vaig entrar per primera vegada a Sallent, i per primera vegada també vaig traspasar el llindar d'aquesta

porta. Podeu comptar si n'hi porto d'afecte a la Biblioteca, i a tot el que a ella fa referèncial Per tant, a vosaltres també, que en sou els seus lectors.

Per això puc parlar-vos, i em crec amb el cas de parlar-vos en un to amistós i confidencial, més encara si m'ho permeteu: fraternal.

I en aquest to voldria dir-vos moltes coses; que em considero sallentina com vosaltres i participo de les vostres emocions, car si no sóc sallentina de naixença, ho sóc per competència. No ha estat ací el meu bressol, però ho és dels meus fills, i ací he sentit les més pures emocions.

I amb una gran emoció vos dirigeixo avui la paraula, per expressar-vos la gran joia que experimento en commemorar avui novament la Diada del Llibre, en aquest recinte que és el seu millor temple i enclou el seu més expressiu símbol.

Que n'és de gran la meva satisfacció, en veure que vosaltres, sallentins, corresponen amb el vostre esforç a l'ideal que ens ha portat ací, i al qual deueu el tenir aquesta Biblioteca; la difusió de la cultura per mitjà del llibre, facilitant-vos el considerar-lo com un amic necessari i imprescindible. Vosaltres no ho dieu solament que el llibre és útil, sinó que ho demostreu amb la pràctica. És ja un gest natural, i exemp d'afectació en vosaltres, traspasar el llindar d'aquesta Biblioteca i sortir-ne amb un llibre sota el braç.

La major part dels llibres que veieu en aquestes prestatgeries han estat hostes de casa vostra, als quals vosaltres confidencialment els haveu exposat els vostres dubtes, els vostres afanyes, el vostre neguit de saber, i a la qual cosa ells corresponen i contesten sempre amb tota fidelitat, com l'únic amic que mai traeix.

El préstec de llibres, aquesta perllongació de la Biblioteca fins el caliu de la vostra llar, no hi ha dubte que ha estat un dels mitjans de major eficàcia per difondre la lectura a Sallent. Cada any s'ha llegit més. Les estadístiques mostren un augment anual en la lectura, que constitueix no sols una realitat avui, sinó una esperança encoratjadora per a l'esdevenidor.

Però... (i ara em dirigeixo d'una manera especial als lectors infantils de la Biblioteca) en expressar-vos la meua satisfacció,

que és al mateix temps reflex de la de tots els que ens interessem per aquestes coses, en comprovar com en aquests anys s'ha intensificat la lectura per aquest mitjà, familiaritzant-vos amb el préstec de llibres, permeteu-me que vos expressi també, en veu amistosa i confidencial, com he comprovat, al mateix temps, que així com vosaltres, petits lectors, d'aquesta amistat amb els llibres hi haveu anat guanyant, els llibres, els pobres llibres, hi han anat perdent.

¿No és veritat que si arriba a casa vostra una persona que vos estima, i a la qual li deveu molts de favors, li guardeu totes les consideracions i respectes? Doncs, ¿per què no s'ha de fer igual amb el llibre, que us estima tant, que us dóna tot el que té, que us tramet el pensament de la persona que l'ha escrit per vosaltres i us parla per ella mateixa, i que tan desinteressadament trobeu sempre propici per aconsellar-vos i guiar-vos?

El servei de préstec de llibres de la secció infantil ens mostra tot sovint que no sempre aquests llibres són tractats amb el respecte que mereixen. Hi ha llibre que surt de la Biblioteca nou, bonic, fresca encara la tinta en les seves pàgines, verges encara a tota mirada, i torna avergonyit, fins amb la color canviada, i en el seu aspecte mostra les inesborrables senyals dels mals tractes que ha rebut.

I això no sols constitueix en vosaltres, lectors infants, una greu falta de respecte i de consideració al llibre i a la Biblioteca que l'ha prestat, sinó que fins i tot enclou una imperdonable ingratitud en retornar en mal el bé que us ha reportat tan fidel conseller i amic.

Petits lectors d'avui, homes del demà : teniu sempre present que un llibre és el millor i més preat tresor que podeu conquerir.

En terminar l'acte que ara commemorem, se us lliuraran uns quants llibres perquè serveu un record de la Diada del Llibre. Llegiu-los, estimeu-los i respecteu-los per la valor que guarden llurs pàgines per vosaltres, i aquesta valor, si la sabeu ben administrar, us produirà un rendiment insospitat.

I si de petits vos acostumeu a respectar un llibre vostre, també sabreu respectar els dels altres, i amb més motiu encara

el llibre que us ha estat prestat, que enclou en si el deure de retornar-lo.

He de fer-vos l'advertència, petits lectors, que per l'any vinent, en formar la llista de nens i nenes que per llur constància en la lectura es facin creditors a aquest premi que l'excel·lentíssima Diputació provincial vos ofereix, tindrem molt present, en especial, l'altra condició que permet optar-hi : l'amor al llibre. I no podrà entrar en aquesta condició aquell lector que retorni els llibres en mal estat i no procuri de conservar-lo tal com li lliuren.

Una advertència final vos he de fer encara, petits lectors. El préstec de llibres s'ha fet extensiu a vosaltres, a fi de familiaritzar-vos amb la Biblioteca i facilitar la vostra formació cultural; però la vostra admissió al préstec no vol significar exclusió de la sala de lectura. Utilitzeu el préstec de llibres sempre que no en tingueu prou amb les hores que podeu venir a llegir a la Biblioteca.

Teniu sempre present, i feu-ho també avinent als vostres pares, que «l'estada a la Biblioteca vos serà tan educadora com la lectura».

* * *

I ara, per a terminar, he de repetir el que ja vaig exposar l'any anterior.

L'Excma. Diputació provincial de Barcelona té un especial interès en què la Festa del Llibre tingui en les Biblioteques Populares una celebració escaient i la més adequada, i a tal fi procura que els noms més cèlebres del nostre món cultural hi donin força relleu.

La persona designada aquest any per solemnitzar l'acte d'avui és el doctor Serra Hunter, catedràtic de Filosofia a la Universitat de Barcelona.

El doctor Serra Hunter va formar part del professorat de la Mancomunitat de Catalunya. En l'actualitat és membre de la Reial Acadèmia de Bones Lletres, de la Societat Catalana de Filosofia i de l'Institut d'Estudis Catalans. Té publicades diverses obres de Filosofia, en les quals exposa el seu concepte

filosòfic, d'una vigorosa estructura dintre els actuals estudis filosòfics. Últimament ha publicat l'obra *Filosofia i Cultura*, que podeu consultar-la en aquesta Biblioteca.

Com veieu, són molts mèrits i molts títols, perquè la meua modesta paraula tingui la gosadia de fer la presentació de nom de tal vàlua dintre l'actual ciència filosòfica. La millor presentació del senyor Serra Hunter és esmentar tan sols el seu nom.

No em queda més que expressar-li, en nom de tots els que ací sou presents, i en el meu propi, com ens honora la seva presència a aquest acte i que estem frisosos de sentir la seva autoritzada paraula.

GLÒRIA SANCHO

BIBLIOTECA POPULAR DE CANET DE MAR

Oberta al públic el dia 14 de desembre de 1919.

(Vid. ANUARI 1922, p. 58; ANUARI 1923, p. 90; ANUARIO 1924-25, p. 33; ANUARIO 1926, p. 43; ANUARIO 1927, p. 49; ANUARIO 1928, p. 43; i ANUARIO 1929, p. 53.)

Senyor Diputat, delegat de la Ponència d'Instrucció pública, Il·ltre. Sr. Josep M.ª Fradera.

BIBLIOTECÀRIES

Directora, Srta. Mercè Farnés.

Nomenada el dia 17 de juliol de 1919. Traslladada a la Biblioteca de l'Escola del Treball el dia 11 de desembre de 1928.

Directora, Srta. Maria Roca.

Nomenada auxiliar el dia 17 de juliol de 1919 i Directora el 6 d'agost de 1929.

Auxiliar, Srta. Maria Consolació Puig.

Nomenada el dia 3 de desembre de 1929.

RESUM COMPARATIU DEL MOVIMENT DE LA BIBLIOTECA DES DE LA SEVA FUNDACIÓ

Sala de lectura

Preferència dels llibres llegits:

	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930
Obres generals.....	5	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3
Filosofia.....	8	8	8	10	10	10	10	10	10	10	10
Religió.....	10	10	9	9	9	8	9	8	9	7	7
Dret i Ciències socials..	4	9	10	8	8	9	8	9	8	8	5
Lingüística.....	9	5	4	4	6	6	6	7	7	9	9
Ciències pures.....	7	6	7	7	7	7	7	6	6	6	8
Ciències aplicades.....	6	7	3	6	3	3	5	5	5	4	4
Belles Arts.....	2	3	6	3	4	5	4	4	4	5	6
Literatura.....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Història i Geografia....	3	4	5	5	5	4	3	3	3	3	2

Lectors i llibres llegits:

Anys	Lectors	Llibres llegits a la sala de lectura
1920.....	5,895 { adults : 4,873 infants : 1,022	7,354 { 4,747 per a adults 2,607 biblioteca infantil
1921.....	5,017 { adults : 2,320 infants : 2,697	8,990 { 2,932 per a adults 6,058 biblioteca infantil
1922.....	5,883 { adults : 2,926 infants : 2,957	9,304 { 3,185 per a adults 6,119 biblioteca infantil
1923.....	8,247 { adults : 3,471 infants : 4,776	14,694 { 3,393 per a adults 11,301 biblioteca infantil
1924.....	10,188 { adults : 4,271 infants : 5,917	17,820 { 5,313 per a adults 12,507 biblioteca infantil
1925.....	11,731 { adults : 5,156 infants : 6,575	19,329 { 6,648 per a adults 12,681 biblioteca infantil
1926.....	10,872 { adults : 5,474 infants : 5,398	16,910 { 5,667 per a adults 11,243 biblioteca infantil
1927.....	11,823 { adults : 5,279 infants : 6,544	19,765 { 7,836 per a adults 11,929 biblioteca infantil
1928.....	13,149 { adults : 6,140 infants : 7,009	25,092 { 8,801 per a adults 16,291 biblioteca infantil
1929.....	11,790 { adults : 6,325 infants : 5,465	22,664 { 10,687 per a adults 11,977 biblioteca infantil
1930.....	11,575 { adults : 6,361 infants : 5,214	18,805 { 9,877 per a adults 8,928 biblioteca infantil

Dels infants es començà a portar estadística en abril de 1920.

No s'esmenten a l'estadística els periòdics i revistes corrents que no formen encara volum.

Promedi diari de lectors, comptant 350 dies hàbils de lectura:

	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930
Lectors adults.....	13	7	8	10	12	14	16	15	17	18	18
Infants.....	3	7	8	13	17	19	15	18	20	15	14
Totals.....	16	14	16	23	29	33	31	33	37	33	32

Promedi diari de lectors per 1,000 habitants:

	1920	1921	Habitants de fet (cens 1910)							Habitants de fet (cens 1921)
	4'58	4'01	3,488							
1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930		
4'37	6'29	7'92	9'02	8'47	9'02	10'11	9'02	8'74	3,658	

Servei de préstec

Inaugurat el desembre de l'any 1920.

Lectors inscrits : 1,288.

Llibres llegits:

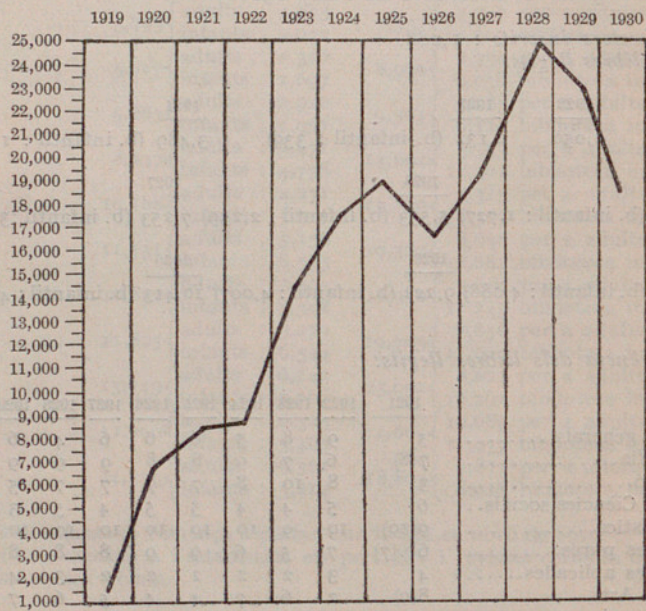
1921	1922	1923	1924
692	1,050	2,132 (b. infantil : 339)	3,489 (b. infantil : 1,073)
1925	1926	1927	
4,677 (b. infantil : 1,727)	5,533 (b. infantil : 2,259)	7,253 (b. infantil : 3,362)	
1928	1929	1930	
8,750 (b. infantil : 4,088)	9,222 (b. infantil : 4,007)	10,413 (b. infantil : 4,258)	

Preferència dels llibres llegits:

	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930
Obres generals.....	5	9	8	5	6	6	6	4	6	7
Filosofia.....	7(8)	6	7	9	8	8	9	9	9	8
Religió.....	3	8	10	8	7	7	7	7	5	5
Dret i Ciències socials...	6	5	4	4	5	5	4	5	3	3
Lingüística.....	9(10)	10	9	10	10	10	10	10	10	10
Ciències pures.....	6b.(7)	7	5	6	9	9	8	8	8	9
Ciències aplicades.....	4	3	2	2	2	2	2	3	4	4
Belles Arts.....	8(9)	2	6	7	4	4	5	6	7	6
Literatura.....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Història i Geografia.....	2	4	3	3	3	3	3	2	2	2

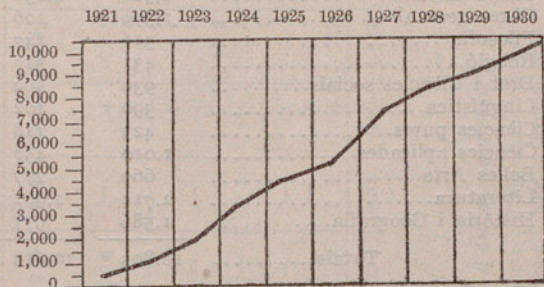
Nombre d'obres registrades el dia 31 de desembre de 1930 : 4,915.

GRÀFICA DELS LLIBRES LLEGITS A LA SALA DE LECTURA

Oberta al públic el 14 de desembre de 1919.

GRÀFICA DELS LLIBRES LLEGITS A DOMICILI

Inaugurat el servei el desembre de 1920.

RESUM ESTADÍSTIC DE L'ANY 1930

Total de lectors : 11,575.

Lectors adults : 6,361 (homes, 3,341; dones, 3,020).

Lectors infantils : 5,214 (nens, 2,690; nenes, 2,524).

Dies que la Biblioteca ha estat oberta : 342.

Promedi diari de lectors : 33'83 (adults, 18'59; infants, 15'24).

Cens de la població:

Total, 3,658 habitants. (Alfabetes, 2,947 habitants.)

Promedi diari de lectors per 1,000 habitants:

Del cens total, 9'24.

Del cens d'alfabets, 11'47.

Lectors inscrits al préstec : 1,288.

Lectors que han fet ús del préstec durant l'any : 587 (homes, 194; dones, 183; nens, 109, i nenes, 101).

Volums perduts : 5 (a la sala de lectura, 4; en préstec, 1).

Llibres llegits:

	A la sala de lectura	En préstec
Secció infantil.....	8,928	4,258
Obres generals.....	1,399	206
Filosofia.....	316	147
Religió.....	431	317
Dret i Ciències socials.....	939	562
Lingüística.....	390	102
Ciències pures.....	423	118
Ciències aplicades.....	1,010	457
Belles Arts.....	669	277
Literatura.....	2,714	2,992
Història i Geografia.....	1,586	977
Totals.....	18,805	10,413

Preferència dels llibres llegits:

	A la sala de lectura	En préstec
Obres generals.....	3	7
Filosofia.....	10	8
Religió.....	7	5
Dret i Ciències socials.....	5	3
Lingüística.....	9	10
Ciències pures.....	8	9
Ciències aplicades.....	4	4
Belles Arts.....	6	6
Literatura.....	1	1
Història i Geografia.....	2	2

Llibres ingressats durant l'any, agrupats per matèries:

	Obres		Volums	
	Compra	Donatiu	Compra	Donatiu
Secció infantil.....	90	3	122	3
Obres generals.....	1	5	10	5
Filosofia.....	3	—	3	—
Religió.....	4	5	12	6
Dret i Ciències socials.....	13	6	18	11
Lingüística.....	4	—	5	—
Ciències pures.....	5	—	7	—
Ciències aplicades.....	3	1	5	5
Belles Arts.....	7	3	11	3
Literatura.....	44	5	61	5
Història i Geografia.....	30	2	39	4
Totals.....	204	30	293	42
	234		335	

Estadística d'obres ingressades durant l'any, agrupades per mesos

	087.1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Totals
Sumes anteriors.....	626	147	137	177	379	135	219	578	334	1,483	466	4,681
Gener.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Febrer.....	45	—	1	—	3	—	4	—	4	5	6	68
Març.....	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	2
Abril.....	5	—	—	1	—	—	—	—	—	4	—	10
Maig.....	—	—	—	—	4	—	—	—	1	1	—	6
Juny.....	13	1	1	1	6	—	—	—	1	6	8	37
Juliol.....	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2	—	4
Agost.....	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	3	6
Setembre.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Octubre.....	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	3
Novembre.....	—	1	—	2	1	—	—	—	1	—	—	5
Desembre.....	27	3	1	3	4	4	1	3	4	27	15	92
Totals.....	717	153	140	186	398	139	224	582	346	1,532	498	4,915

Nombre del registre el 31 de desembre de 1930 : 6,334.

Estadística de les cèdules intercalades en els catàlegs d'autors i matèries

Sumes anteriors	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Sbre.	Octubre	Nbre.	Dbre.	Total
15,382	22	39	140	42	71	—	130	55	45	13	58	95	16,092

MEMÒRIA PRESENTADA PER LA DIRECTORA DE LA BIBLIOTECA

Ve a ésser com una mena d'acte ritual per a les bibliote-
càries, en finalitzar l'any, aquest balanç de la vida cultural,
de tot l'ocorregut durant aquell a la Biblioteca Popular de
la qual tenen cura; posant en els plats de la balança tot el bo
i tot el dolent o defectuós, per a veure quina de les dues coses
ha portat avantatge a l'altra, i d'aquesta manera ésser-li més
fàcil treure'n les conseqüències que la conduixin a seguir la
seva marxa, sempre ascendent, pel camí del progrés i de la pros-
peritat.

Anem, doncs, a fer història de la nostra Biblioteca, i a
donar compte de les seves activitats d'enguany. Comencem per
donar una mirada sobre l'any suara finit (comparant-lo amb
l'anterior), únicament per a contemplar a tall de panorama
esplèndid la tasca *cultural i educativa* realitzada durant aquests
dos anys darrerament passats.

Convençuts com estem que el fi primordial de tota obra
cultural ha d'ésser *educar* moral i socialment, a l'ensem que
instruir, perquè ja se sap que la instrucció sense l'educació de
poca cosa val, posàrem, des del moment de la nostra actuació,
tot el nostre esforç en aquest sentit.

Seguint les suggestions del nostre Director tècnic (Vid.
Anuario 1929, pàg. 61), donarem una importància cabdal al
restabliment de l'ordre i de la disciplina entre els infants, i amb
aprovació dels lectors adults i el goig íntim que sentim en com-
provar-ho, ara podem afirmar que estem plenament contents
dels resultats assolits, i experimentem la satisfacció moral d'haver
actuat, així ho creiem, amb una orientació encertada de la
missió que escau a una bibliotecària en el terreny de l'obra

educadora, començant pels infants, i així s'ha aconseguit un doble aspecte : educar i dirigir els petits lectors i impulsar el profit dels grans.

La primera nota del restabliment de la disciplina ha estat el respecte del públic envers la Biblioteca, i l'augment de veritables lectors adults, que s'observa en conjunt i en tots els mesos, comparant-lo amb els de l'any anterior. De primer antuvi temérem que amb l'expulsió dels elements indisciplinats, i amb les seves restriccions que exigírem, repercutíssin en les estadístiques aquestes baixes de lectors infants i adults; però ben al contrari : ha passat tal com diu el nostre Director tècnic, en el pròleg de l'*Anuari de les B. P.* de 1929 : «El prestigi d'una Biblioteca se li dona exigint el compliment exacte dels preceptes del Reglament.»

Ningú no pot dir que coneix l'obra benefactora de les Biblioteques Populars, si no ha viscut com nosaltres aquests dies de gran públic, com solen ésser els dissabtes i molts altres dies, de sis a vuit, principalment. En aquestes hores, quan la sala de lectura està plena de lectors, i cadascú es dedica a la seva lectura preferida, s'envolta l'ànima d'una penetrant meditació... El silenci i la companyia dels llibres inviten a ocupar-se de la vida intel·lectual, que és la que ens ompla del goig conseqüent a la recerca de la veritat.

Regularment, els lectors no s'adonen del temps que passa ràpidament, i a nosaltres ens dol haver-los d'avisar quan l'hora de tancar la Biblioteca és arribada.

És notable el canvi que ha causat en els mateixos antics lectors de la nostra Biblioteca l'ordre i serietat que hi regna. Sembla com si li tinguessin més respecte : Un jove que abans sempre que li convenia entrava a la sala de conferències per escollir-se el llibre que no havia trobat a la sala de lectura, ara no s'atreveix anar-hi sense demanar-nos permís. És una cosa molt agradable veure com el públic, en general, s'ha anat educant, sobretot, els nois. Fins sembla que ara la Biblioteca té per ells una més gran valor, i que estimen els llibres més que mai : proves en donen, tractant-los millor. Alguns exemples podria citar. Recordo que un jovenet em retornà el llibre que

una criatura, en un moment de descuit, li havia estripat un full; però ho arreglà tan bé, que si no m'ho hagués dit, segurament m'hauria semblat que no havia estat *apedaçat*. Un pràctic de biblioteràpia no ho hauria pas fet millor. El llibre, en qüestió, és de Rubén Darío : *Las mejores poesías líricas de los mejores poetas* (pàg. 59).

Els infants, i àdhuc alguns lectors adults, retornen els llibres amb les cobertes de paper que els posàrem en lliurar-los-hi; quan, pel motiu d'haver-hi molta pressa, no ens podem entretenir a posar cobertes als llibres, els encarreguem que les hi posin ells mateixos en arribant a llur casa; i així solen fer-ho, i retornen els llibres en l'estat de conservació en què els han rebut, i algunes vegades ens fan notar si hi han trobat algun desperfecte (una pàgina solta, etc.).

També sembla que es van acostumant els lectors a demanar que se'ls concedeixi pròrroga per poder guardar el llibre que tenen en préstec, sempre que no han pogut llegir-lo en el temps reglamentari.

Hè tingut ocasió de comprovar, durant una llarga temporada, en què vaig trobar-me sola en el servei de la Biblioteca, pel motiu que la meva companya hagué d'absentar-se i el porter es posà malalt, que l'ordre fou complet, gràcies a què ara el públic està ja habituat a guardar silenci i respecte. Una cosa semblant succeí els dies 15, 16 i 17 de desembre, en què la Biblioteca es veié concorregudíssima, sobretot d'obers i dones de fàbrica, que, amb motiu de l'atur de les fàbriques, aprofitaren el temps venint a llegir. El silenci i l'ordre foren remarcables. Fet notable, tractant-se d'un públic que no està habituat a la severa disciplina exigida d'un temps ençà, que ha fet que alguns dels antics lectors, naturalment d'aquells que només venien a la Biblioteca per divertir-se, no hi vinguessin ara per raó que, com sabem que diuen, no els deixen fer gresca, ni parlar. Per cert que vaig fixar-me en què els obrers tenien preferència pels llibres il·lustrats i voluminosos o de molta grandària. Llegien i, sobretot, miraven les làmines i gravats, dels volums relligats de les revistes *Cosmòpolis*; *D'ací d'allà*; *Las Razas*; *Historia natural* (Ed. Gallach).

Així mateix, amb tota escrupolositat, anem acostumant els lectors al compliment de les condicions que imposa el Reglament de préstec de la Biblioteca, i el mantenir aquesta disciplina, sembla que dóna excel·lents resultats. Hi havia un lector que estava amb deute amb la Biblioteca des de 1927, per haver perdut el llibre de Bringer, *Giroflé Giroflà*, i com sigui que per negar-se a pagar-lo mai més li havíem volgut deixar cap altre llibre, un dia que en desitjava un, per tal que li deixéssim, ens lliurà 1 pta. a compte de les 5 ptes. que importava el llibre perdut, i prometé que cada setmana ens pagaria 1 pta. fins haver saldat el deute. Així ho va fer, i ara compleix molt bé. Això que ha passat amb aquest lector, i amb algun altre, segurament ha servit d'estímul, car són gairebé tots els lectors que perden un llibre que ens pregunten el preu i ens l'abonen, i ens pregunten el favor de comprar-lo nosaltres.

MOVIMENT DE LA BIBLIOTECA. — Les dades estadístiques ens ajudaran a formar-nos idea del moviment i de l'exhuberant vida de la nostra Biblioteca Popular.

Heus ací una estadística comparada del 1929 i 1930.

Llegidors

Sala de lectura

Any 1929	Any 1930
11,790 { 6,325 adults. 5,465 infants.	11,575 { 6,361 adults. 5,214 infants.

Llibres llegits

Sala de lectura

Any 1929	Any 1930
22,664 { 10,687 per a adults. 11,977 per a infants.	18,805 { 9,977 per a adults. 8,928 per a infants.

En préstec

9,222 { 5,215 per a adults. 4,007 per a infants.	10,413 { 6,155 per a adults. 4,258 per a infants.
---	--

Resum total de l'any 1930 (Lectors i llibres llegits a la sala de lectura i en préstec)

Sala de lectura			
Llegidors		Llibres	
11,575	{ 3,341 homes.	18,805	{ 9,877 per a adults.
	{ 3,020 dones.		{ 8,928 secció infantil.
	{ 2,690 nois.		{ (3,802 revistes.)
	{ 2,524 noies.		
	{ (298 visitants.)		
Préstec			
7,785	{ 2,129 homes.	10,413	{ 6,155 per a adults.
	{ 2,335 dones.		{ 4,258 per a infants.
	{ 1,632 nois.		
	{ 1,689 noies.		

Si se sumen el total de lectors que han concorregut a la sala de lectura amb els lectors de préstec, obtenim la xifra de 19,360 lectors. A més, han visitat la Biblioteca 298 visitants.

Sumat el total de llibres llegits a la sala de lectura i a préstec, ens dona les xifres següents : 29,218, a més 3,802 revistes = 33,020.

Veiem, per la demostració estadística, que enguany hi ha hagut un descens en els lectors i llibres llegits a la sala de lectura (aquest any d'una manera més particular, ha estat més utilitzada per a la consulta); però aquest descens s'explica si hom recorda que la Biblioteca o, millor encara, la sala de lectura (perquè el servei de préstec no parà de funcionar), romangué tancada per espai de deu dies, amb motiu de la restauració o elevació de les llibreries, per resultar ja insuficients els prestatges per als 6,334 volums que en finalitzar l'any 1930 constitueixen el fons de la nostra Biblioteca. I sigui dit de passada, amb aquesta millora ha guanyat força la seva visió estètica. Malgrat la disminució total, observem que el nombre dels lectors adults ha augmentat : l'any passat sumaven 6,325, i aquest any, 6,361. La disminució, doncs, està en el nombre dels infants, que en el préstec, en canvi, ha assolit un augment considerable,

ja que l'any anterior es varen prestar 4,007 llibres en la secció infantil, i enguany se n'han deixat 4,258.

Aquestes diferències creiem que obeeixen a diverses causes, i també podria ésser que els petits lectors, no sabent estar llarga estona subjectes al silenci i bones maneres a què se'ls obliga mentre són a la Biblioteca, preferissin dur-se'n el llibre per llegir-lo amb tota llibertat.

SECCIÓ DE PRÉSTEC. — Amb l'increment considerable que ha pres aquesta secció, la Biblioteca va adquirint una major eficàcia amb la màxima difusió del seu contingut. En efecte: observem que el moviment més intens d'aquesta Biblioteca ens el dóna els llibres llegits a domicili, tant en els adults com en els infants.

Els llibres llegits en préstec augmenten en nombre de 1,191; car l'any 1929 es llegiren 9,222 llibres, i aquest se n'han llegit 10,413: 6,155 en la secció d'adults i 4,258 en la d'infants, o sigui 940, i 251 més en cadascuna de les respectives seccions. Per això ens veiérem obligades a *limitar* a un els llibres d'imaginació; deixem dos llibres al plegat, mentre no siguin de literatura, al mateix lector, exceptuant els professors i altres persones estudiantos, als quals la Biblioteca dóna les majors facilitats possibles, i els permet de dur-se'n tants llibres d'estudi com necessitin per a llurs classes o professions i especialitats. Hi ha molts lectors que únicament els interessa la Literatura, en la seva rama de novel·les de lectura banal i lleugera. Per a aquests és feta principalment l'excepció que hem parlat, a fi que no quedi exhaurida aquesta secció i per a evitar que les obres que agraden a la generalitat estiguin entretingudes. L'excepció no pot ésser més oportuna, posat que mentre llegeixen una novella no necessiten l'altra, ja que no s'acostuma a simultanejar la lectura de dues novel·les. Alguns d'aquests lectors, com sigui que no volen altra mena de lectura, només s'emporten un llibre. Malgrat això, he notat que dóna bons resultats l'esmentada restricció; perquè no manquen alguns lectors que s'emporten dos llibres, i així vénen a coneixement d'altres obres de les distintes seccions que posseeix la Biblioteca i, altrament, potser mai no haurien

conegut. Diverses vegades he tingut ocasió de comprovar-ho. Recordo d'una lectora que sols llegia novel·les i la revista *L'Escena Catalana*; és a dir, les *devorava*, car diàriament venia a la Biblioteca per canviar les dues novel·les o comèdies. Quan es va establir el nou sistema de no deixar al mateix lector dues novel·les al plegat, vaig deixar-li, junt amb la novella, el llibre *Economia domèstica*, d'Adelina Estrada. Passats els dies reglamentaris, el retornà molt contenta que li hagués recomanat aquell llibre, perquè li havia servit molt, i afegí que sempre que el necessiti me'l demanarà, que per això s'havia copiat el *nom del llibre* i els títols dels capítols. D'aleshores ençà, sempre em diu que li cerqui *l'altre llibre*, perquè ella no sap trobar-los bonics, si no són novel·les.

Un altre cas semblant passà amb un jove. Aquest, també, únicament era lector de novel·les, i ara (ell mateix es tria els llibres) ha començat a conèixer llibres d'altres seccions, i sembla que li deuen interessar, perquè algunes vegades fins els dos llibres que s'emporta són de les altres seccions. Actualment està llegint: Ferrero, *Grandeza y decadencia de Roma* (vol. v), i Cook, *Viaje al Polo Sur* (vol. III). Els volums anteriors ja els ha llegit, començant pel primer.

També amb els infants dóna excel·lents resultats el no deixar-los més que un sol llibre de literatura (contes), perquè d'aquesta manera se'ls indueix al coneixement d'obres de ciència a l'abast d'ells. Nualart, *Lecciones de cosas*, els agrada molt, perquè hi aprenen una infinitat de coses que abans de llegir aquesta obra no se les sabien explicar. *Tesoro de la Juventud* respon a aquest mateix objecte; car aquesta Enciclopèdia reuneix els coneixements indispensables a tota persona culta, però exposats en forma apropiada per al profit i entreteniment dels infants. Serà segurament per això que aquesta obra fa temps ha centrat l'atenció dels nostres lectors, i particularment del públic infantil, al que sempre ha interessat la seva lectura, i el temps no ha desmerescut la rebuda que se li va fer en adquirir-lo, per ésser aquesta una d'aquelles obres que no envelleixen ni cansen mai. Per això ens semblaria convenient que ens fos enviada una nova col·lecció del *Tesoro de la Juventud*, la qual guardariem

a la Biblioteca, ja que la que tenim estarà aviat inservible per a l'ús.

És convenient donar a conèixer al lector les distintes edicions d'una obra que posseeix la Biblioteca. Per exemple. Tenim diferents edicions del *Quixot*. Hi han hagut vegades que tots els exemplars es trobaven fora de la Biblioteca, i únicament ens quedava l'edició amb notes i comentaris (8 volums) (Biblioteca Clàssica), i tot i creient que, per ésser massa extensa i complicada, no la voldrien llegir, els en férem l'elogi merescut, i els diguérem que també podien prescindir de les notes, llegint solament el text. Però resultà que el lector a qui faig referència, s'hi entusiasma tant, que llegí amb gran afició els vuit volums de què consta l'obra, amb notes i comentaris, i en retornar el volum darrer, em va dir que tenia ganes de repetir la lectura, perquè mai havia sabut veure tan clarament les ensenyances morals i les bel·leses que el *Quixot* conté. El mateix, amb les obres de Lluïll, amb les *Confessions* de Sant Agustí (Col. S. Jordi); amb *Curial i Güelfa*.

Després d'haver examinat en detall les estadístiques demostratives de les aficions dels nostres lectors, em proposo consignar unes senzilles observacions que he fet durant l'any, amb el fi d'aportar el meu granet de sorra a la gran obra de les Biblioteques Populares i collaborar al desenrotllament d'aquest arbre les rames del qual s'estenen cada dia més, per tal que acudin a saborejar els seus fruits tots els que, sentint set de cultura i de perfeccionament, estiguin convençuts que el saber és indispensable per a l'èxit de llurs negocis i que precisa unir a la pràctica els coneixements teòrics. Si cadascuna de nosaltres aportàvem cada any un petit nombre de les observacions i experiències que ens dóna el tracte continu amb els nostres lectors, els ANUARIS de les nostres Biblioteques Populares, amb els anys vindrien a ésser un tresor d'experiències per a les bibliotecàries.

Obres llegides a la sala de lectura i a préstec

	1929		1930		
	Sala de lectura	Préstec	Sala de lectura	Préstec	Diferència
Biblioteca infantil...	11,977	4,007	8,928	4,258	— 2,798
Obres generals.....	1,571	237	1,399	206	— 203
Filosofia.....	231	111	316	147	+ 121
Religió.....	470	245	431	317	+ 523
Ciències socials.....	462	360	939	562	+ 679
Idiomes.....	366	61	390	102	+ 65
Ciències pures.....	529	134	423	118	— 122
Ciències aplicades....	1,149	276	1,010	457	+ 42
Belles Arts.....	833	202	669	277	— 89
Literatura.....	3,576	3,119	2,714	2,992	— 989
Història i Geografia.	1,500	470	1,586	977	+ 593

Com pot veure's en aquestes estadístiques, l'augment en les obres llegides aquest any ha estat més determinat en les seccions de Ciències socials (679 llibres més); Història i Geografia (593 més); Religió (523 més); Filosofia (121); Lingüística (65); Ciències aplicades (42 obres més). Les Ciències socials, en la preferència dels llibres llegits a la sala de lectura, han guanyat tres llocs, car del 8 han passat al 3. Correspon el mateix lloc en l'ordre de preferència, tant en els llibres llegits a la sala de lectura com en préstec, a la Literatura, Història i Geografia, Ciències aplicades i Belles Arts. Tot i ocupant encara el primer lloc, ha disminuït el nombre d'obres llegides de la secció de Literatura, si se'l compara amb les llegides l'any passat, cosa que s'ha d'atribuir principalment a la limitació a què ens veiérem obligades, a establir de no deixar dos llibres al plegat de Literatura, en vista de l'afició desmesurada a la lectura exclusiva de novel·les.

L'afecció als estudis històrics i geogràfics és cada dia major entre els lectors que vénen a la Biblioteca. Comptats són els dies que no es deixin llibres de la secció del 9, i el mateix passa a la sala de lectura. Indicarem que aquesta afecció pels estudis històrics i geogràfics que de temps notem (Vegi's ANUARIO DE LAS BIBLIOTECAS POPULARES, anys 1928 i 1929), és fomentada per les nostres recomanacions, sobretot quan els lectors ens demanen consell o ens encomanen que nosaltres mateixes els

hi triem un llibre per llegir. Hi han hagut lectors de la secció infantil que pel motiu d'haver llegit quasi pot dir-se tots els llibres que constitueixen la Biblioteca infantil, ens demanen per llegir llibres de les altres seccions. És natural que siguem nosaltres les que els hi proporcionem; però, tractant-se de la secció de Història i Geografia, els deixem que ells mateixos se'ls triïn. Ho permetem això, perquè estem convençudes que els coneixements de fets gloriosos o de vides que vénen a ésser monuments de exemplaritat i orgull de la raça, són un camí alligador, principalment assequible als futurs homes de demà. De tots els gèneres d'història, creiem que les biografies d'homes cèlebres, sobretot pels nois, són els més agradables de llegir i de major utilitat moral, perquè el cor del jovenet s'apassiona naturalment per les coses grans i heroiques i s'anima per a imitar aquells exemples de noblesa i de valor, i després, sempre queda quelcom de la seva força i del seu record.

El poble de Canet és aficionadíssim als viatges i excursions. Els amics s'agrupen per a organitzar-les, i sobretot els agrada viatjar en auto i a peu. Entre els nostres lectors és notable aquesta preferència pels llibres de viatge, excursions i itineraris, els quals són llegits i consultats sense mai parar. El Grup Renaixement, integrat pel jovent de més cultura i sanes aspiracions de la localitat, se serveix dels *itineraris* i de les *guies* que posseeix la Biblioteca, editades moltes d'elles pel Centre Excursionista de Catalunya, i amb el seu auxili, recorren els principals llocs i ermites del Montseny, de la Costa Brava, Montnegre, etc. De manera que la Biblioteca és el *centre* on acudeixen els aimants de conèixer, d'una manera pràctica, la geografia de Catalunya i de la comarca. A l'excursionisme els mou també el desig d'educar-se físicament, per això consulten al mateix temps llibres que tractin d'alpinisme i gimnàstica a l'aire lliure, i sueca. També existeix un altre grup d'aficionats a realitzar viatges per fora de Catalunya, i aquests troben a manca guies per a visitar Espanya.

Per això que hem dit, hom s'explica el gran augment de llegidors que es nota en aquesta secció, d'Història i Geografia (507 llibres més llegits que l'any 1929, a la sala de lectura, i 86 obres més a domicili).

He observat que les lectures estan en relació amb els esdeveniments polítics i socials d'actualitat. Amb ocasió de la revolució russa, es demanaren llibres de la Història de Rússia, i a falta d'ells, llegiren Wells, *Rusia en las tinieblas*, que és l'únic que tenim. (Ha sortit 11 vegades.) Darrerament hem rebut Markoff, *Historia de Rusia* (Col. Labor).

Amb motiu de la mort de Narcís Oller, ens foren molt demanades les seves obres, i els lectors s'interessaren per llegir les obres completes del nostre novel·lista català, i per això foren molt ben rebudes quan les veieren figurar entre les *noves adquisicions*.

Des de la caiguda del Directori es va operar una espècie de reacció en la generalitat dels lectors : l'estudi i l'ús del català despertà el major entusiasme; tant és així, que enguany la secció de Lingüística s'ha vist concorregudíssima, i entre la sala de lectura i el préstec s'han llegit 65 obres més que l'any passat; degut principalment al desig que sent una gran part dels nostres lectors d'escriure correctament la llengua catalana. Repetides vegades ens han fet les següents demandes : « — Una gramàtica catalana ben extensa. » Ens manca la *Gramàtica catalana*, de Fabra, curs superior; un llibre que faciliti aprendre *ortografia catalana*, per saber escriure bé, i de pressa, el català; una obra que ensenyés, sense mestre, a escriure el català, seguint les normes ortogràfiques adoptades per l'Institut d'Estudis Catalans.

Les gramàtiques i els diccionaris catalans, així com els llibres d'Història de Catalunya; Geografia de Catalunya; de la formació de Catalunya, regionalisme, catalanisme, etc., tals com *El Nacionalisme*, de Prat de la Riba; la *Tradició Catalana*, de Torras i Bages, és a dir, totes les obres que tracten de la nostra ben amada terra catalana, no paren d'ésser llegides i demanades; han estat consultadíssims a la sala de lectura, i s'han deixat infinitat de vegades en préstec. Aquesta afició, abans prohibida o almenys *cohibida*, es deu el que hagin augmentat d'una manera tan considerable el nombre d'obres llegides de les seccions de Ciències socials, Història i Geografia i Filologia. Es comprèn que entre els canetencs domina en grau extraordinari (com es lògic i natural) l'ideal catalanista, i aquest fet ens dona

l'explicació també de l'augment que hem notat en la lectura de les obres de literatura catalana, en particular d'autors remarcables que figuren en el camp catalanista, com per exemple: Oller, Roig i Raventós, Víctor Català, Guimerà, Iglésias, Segarra, Rusiñol, etc. Fins en la secció de Religió és notable aquesta marcada tendència, a la qual podríem nomenar *pietat catalana*; car les obres més llegides són les traduccions catalanes i les escrites en català: *La Sagrada Bíblia* (Fundació Bíblica Catalana); *Confessions de Sant Agustí* (Col. S. Jordi); *Vida devota*, de Sant Francesc de Sales; Santa Teresa de l'Infant Jesús, *Història d'una ànima*, trad. del P. Lluís de Santa Teresa, etc. De *La Imitació de Crist* és llàstima que no tinguem l'edició catalana, traducció de Mn. Gaietà Soler, perquè ens l'han demanat diferents vegades.

Sempre, a la nostra Biblioteca, la *Rondalla* ha estat la lectura amena obligada dels petits lectors i fins dels grans. Per això, en arribar la col·lecció de *Rondalles Populares Catalanes*, recollida per Valeri Serra i Boldú, i l'*Arxiu de Tradicions Populares*, recollides pel mateix Serra i Boldú, els infants, i àdhuc alguns dels altres lectors, s'hi abocaren amb veritable fallera, perquè, en llegir-les, hi troben la joia perfecta, que és font d'educació. Hauríem de tenir-ne més abundor d'aquesta classe de llibres útils i bonics, que tant interessen a tots, xics i grans, i que tan profitosos són. He observat que les rondalles i llegendes agraden als lectors adults quasi el mateix que als infants.

Els professionals de la música, i també alguns dels seus aficionats, ens han demanat que procuréssim que la Biblioteca estigués subscrita a la *Revista Musical Catalana*, posat que, encara que la Biblioteca de Catalunya els facilita els volums ja relligats, als nostres lectors amants de la música els plauria més poder llegir els nombres corrents i no haver d'esperar un any. La Música és, en les Belles Arts, la secció més animada pel nombre de lectors, tant a la sala de lectura com en el préstec. Sempre que se celebren vetllades o concerts, com per la Puríssima, Sant Josep, etc., són moltes les demandes de cançons i peces de música que deixem en préstec. Prou es veu per les estadís-

tiques mensuals : els mesos de març i desembre augmenten en les Belles Arts.

Per les demandes que ens fan es comprèn que el nostre públic està al corrent de les novetats literàries, perquè mantés vegades ens han demanat obres acabades de sortir. Pocs dies després de passada la Festa del Llibre, tres lectors, separadament, ens demanaren obres publicades aquell dia (Bofill i Mates, *L'altra concòrdia*; Rolland, *Manhata Gandhi*; Puntí, *Faules i similis*). El públic, doncs, es pren interès per les novetats literàries.

Com l'any passat, els mesos d'agost i octubre han assolit també el màxim de lectors, tant a la sala de lectura com en el servei del préstec. Per la sala de lectura, en el mes d'agost, han passat 1,390 lectors : 418 homes; 311 dones; 345 nois; 316 noies; i s'han llegit 2,211 llibres (1,037 de la secció infantil, i 1,174 de la Secció d'adults).

En el dit mes, els lectors de préstec han estat 313 : 96 homes; 104 dones; 64 nois; 49 noies.

Els llibres llegits a domicili foren 1,131 : 511 de la Biblioteca infantil i 620 de la secció d'adults.

Els lectors de revistes han estat en nombre de 432, i els visitants, 78.

Sumant les dades anteriors, tindrem que per la Biblioteca, durant l'esmentat mes d'agost, han concorregut 2,213 persones : 2,135 lectors i 78 visitants, i s'han llegit 3,342 obres i 432 revistes. Hi han hagut dies que han vingut 79 lectors i 22 lectors de revistes, i han utilitzat el servei del préstec, 55. De manera que resulta extraordinària la concurrència de lectors a la Biblioteca, i fora de mida el moviment del préstec; i que a una sola bibliotecària se li fa difícil, en els tals dies, donar l'abast al treball. Per això ens semblaria cosa oportuna que la directora i ajudanta es combinessin les vacances d'estiu, de manera que no s'escaiguessin, per a nosaltres, en l'esmentat mes d'agost, que és el mes de l'any que en aquesta Biblioteca tenim més moviment.

GUIES DE LECTURA. — Les guies de lectura porten a llurs lectors la llista seleccionada d'obres relatives a les qüestions

del dia (hem procurat sempre que la redacció de les guies de lectura fos ocasional) o a temes especials. S'hi troba la llista de totes les obres interessants, recentment arribades a la nostra Biblioteca. D'aquesta manera permeten a tothom, fins als que viuen lluny de l'ambient de cultura de la Biblioteca, restar en contacte amb l'esperit cultural que la informa, i poder escollir llur lectura tan fàcilment com si freqüentessin la Biblioteca. Sabem d'alguns lectors que colleccionen les nostres guies publicades, i així es formen una mena de catàleg selecte i ordenat; per això quan els convé alguna obra de les anunciades en les llistes, ens vénen a demanar-la i ens citen la llista on està anunciada.

En arribar les guies de lectura sobre *sociologia i política*, ja ens demanaren llibres dels anotats en elles. Sobretot interessaren els escrits fets per Mn. Angel Carbonell i per Mn. Josep Tarré, pel motiu d'ésser aquests autors fills de Canet, i els d'en Cambó, per ésser d'actualitat (*Les Dictadures; Per la concòrdia*).

Es recomanable, creiem, que en redactar les guies es tingui compte que no hi figurin certes obres que estan bé en una Biblioteca Popular, però que no mereixen figurar en una *guia*. També s'ha de posar cura en l'elecció de la matèria, i hom s'ha de fer el propòsit de tenir el nostre públic al corrent del moviment intel·lectual, no solament sota el punt de vista purament literari, sinó també pel que toca a les Ciències, les Arts, la Història, els Viatges, la Tècnica, la Filosofia, la Medicina, la Religió, la Filologia, etc.

Durant aquest any s'han redactat i repartit vuit guies de lectura : Gener : Obres de Benet Pérez Galdós. — Febrer : Bibliografia de publicacions periòdiques. — Abril : Obres de Juli Verne. — Maig : Obres de sociologia i política. — Juliol : Obres d'autors romàntics (llista publicada amb motiu del centenari del Romanticisme). — Agost : Mistral, a la Biblioteca Popular de Canet de Mar (llista redactada amb motiu del centenari). — Novembre : El vestit i la moda. — Desembre : Obres de consulta (diccionaris i enciclopèdies).

FESTA DEL LLIBRE. — El dia 12 d'octubre celebrarem en aquesta Biblioteca la ja tradicional Festa del Llibre, que enguany va resultar d'una animació i entusiasme extraordinaris, degut en gran part al prestigi del conferenciant, i també a què es féu tot en català. També cal fer constar la propaganda realitzada. Férem imprimir un miler d'invitacions, les quals foren repartides profusament pel poble, i sabem que produïren excellent efecte, per estar redactades en català.

El senyor Alexandre Galí, del Consell informatiu de Pedagogia de la Diputació de Barcelona, desenrotllà el tema «L'orientació de la lectura en l'infant, l'adolescent i l'adult», i fou escoltat amb gran atenció i aprofitament pel nombrosíssim públic. Malgrat que el lloc fos insuficient, i que sols hi havia 120 seients, el total dels oients ascendí a 296 persones.

El doctor Comerma, Rector d'aquesta vila, dirigí també la paraula al públic, exhortant-lo a posar en pràctica les normes referents a l'orientació en la lectura, tan elevadament exposades pel conferenciant.

A continuació, es repartí un lot d'interessants llibres entre els infants i alguns dels altres lectors que més s'havien distingit, durant l'any, per llur constància en la lectura i amor al llibre. El senyor Fors, regidor, finalitzà l'acte amb unes breus paraules d'acomiat.

Els dos premis per als lectors adults foren adjudicats així: El *Poblet*, de Domènech i Montaner, a Bartomeu Novell, i les *Obres completes de Verdaguer*, a Dolors Camps.

Entre els fruits que recollim de la celebració de l'esmentada Festa del Llibre, hi ha el que aquesta diada, tan significativa, influeix molt en l'augment estadístic. Tinguérem nous lectors a la sala de lectura, i foren molts els que s'inscriviren al préstec. En sols 3 dies es feren 16 noves inscripcions, la majoria infants. Endemés, la Festa del Llibre és una de les millors propagandes de l'obra que realitza la Biblioteca Popular, car ens ofereix ocasió oportuna per fer-la conèixer als qui encara viuen apartats de llurs profitoses influències, i ens permet d'exhortar tots els que freqüenten la Biblioteca a correspondre amb llur assiduïtat als avantatges que la possessió d'una Biblioteca Popular propor-

ciona a la població; i fa també que augmenti el nombre de lectors i arrel·li en l'esperit de la massa del poble el desig de la cultura i de la instrucció.

DONATIUS. — Hem rebut donatius dels senyors i entitats següents : Cambra Oficial del Llibre; Institut Agrícola de Sant Isidre; *Revista Jorba*; senyora vídua de Vallet, i reverends Joan i Josep Tarré.

VISITANTS DE LA BIBLIOTECA. — El dia 20 de juliol, la senyoreta Pura Capell, Bibliotecària.

El dia 21 de juliol, un grup d'instructors catequístics de la Parròquia de Santa Maria de Sans, i el senyor August Argimon.

El diumenge, dia 9 de novembre, tingué lloc, al Santuari de la Misericòrdia, la Diada de Germanor Franciscana, organitzada per iniciativa de la V. O. T. de Gràcia. Per això, al matí, en acabar-se l'ofici, foren molts (uns 32) els que, aprofitant el temps d'esbargiment, visitaren la nostra Biblioteca. Entre els que ens honoraren amb la seva visita, hi havia els pares Valentí Pons i Lluís Miquel, guardians del convent de franciscans de Gràcia i de La Bisbal, Mn. Camil Rosell, i el senyor Amigó, de Badalona, els quals s'interessaren per assabentar-se del funcionament de la Biblioteca, fent-me tota mena de preguntes, per tal de formar-se una idea de la constitució, marxa i servei de préstec d'aquella. En general, tots els que visiten la Biblioteca en queden molt complaguts i ben impressionats, el mateix els lectors ordinaris que els forasters, perquè ara, amb l'augment de llibreries, la sala de lectura fa encara més goig que abans.

El dia 31 de desembre del present any 1930, el nombre de volums registrats ascendeix a 6,334.

LLIBRES PERDUTS. — Feta la revisió anyal reglamentària (excluent la secció de Literatura), hem trobat a faltar 5 llibres: un de la secció d'Història, i els altres de les seccions de Ciències pures i Ciències aplicades, seccions que no s'havien revisat feia

tres anys, si més no. Els llibres perduts són : Ballester, *Clio-Historia* (v. II) (reg. 2,497); Vitòria, E., *Pràcticas Químicas* (reg. 3,764); Petit, E., *El motor de explosión* (reg. 2,944); Sintes, F., *Construcción de máquinas eléctricas* (reg. 2,973); Dinero, S., *Manual del tornero mecánico* (reg. 2,873).

LECTORS D'AFICIONS DETERMINADES

En línies generals convé dir que la vida de la nostra Biblioteca Popular no ha fet variació. Persisteix en les seves tendències de l'any anterior. L'ordre segueix, i el respecte també. Els lectors d'aficions determinades han persistit, i es dona preferència als estudis geogràfics i històrics, principalment en la seva rama d'Història de Catalunya, de viatges i biografies. Segueix notant-se l'afició que observàrem l'any passat de llegir les obres d'un mateix autor. En un sol dia tres lectors ens demanaren llibres que no posseeix la Biblioteca i dels quals autors ja n'havien llegit els llibres que tenim. Un d'aquests lectors portava en una llista, les obres de Rusiñol que li mancaven llegir. (*El Poble gris, L'Hèroe, La Merienda fraternal, Els savis de Vilatrista, L'Hereu escampa.*) Els altres dos lectors, diferents títols dels *Episodios Nacionales*, de Pérez Galdós, i un em preguntà si ja havíem rebut els títols darrerament anunciats en la portada interior de l'últim que va llegir de Danvila, *El Congreso de Utrech*. L'altre lector em demanava si havíem rebut alguna nova obra de Marden, perquè les que tenim i les demanades fins ara en préstec a la Biblioteca de Catalunya, ja les havia llegides.

Aquesta afició a llegir les obres d'un autor determinat es nota també entre els lectors infantils. Les obres de Juli Verne han tingut un èxit extraordinari, i la guia de lectura que sobre les mateixes obres vàrem redactar, fou molt ben acollida, com ja ho suposava, vista l'afició amb què es llegien les obres de Verne, i després encara vaig poder apreciar millor aquest interès, que es marca no solament entre els jovenets, sinó també en la gran majoria dels lectors adults, que recordaven amb enyorança els anys de llur juvenesa en què havien llegit tal o tal obra

de l'esmentat autor, i alguns digueren que les havien llegides totes i desitjaven tornar-les a llegir, ara que se'ls presenta oportunitat. Crec que fóra convenient que poguéssim adquirir la col·lecció completa de Juli Verne, tota vegada que és del gust dels nostres lectors, i que són obres de les que pot dir-se que instrueixen tot delectant i que desperten l'interès dels lectors per l'estudi d'altres coneixements i ciències. (El titulat *Cinco semanas en globo*, va induir a un lector a l'estudi d'obres d'aviació; llegí Turner, *La aviación al día*, i com que ja resulten un xic antiquades les que tenim, ens demanà obres d'aviació, però de més recent actualitat. *De la tierra a la luna* i *Alrededor de la luna* ha portat els llegidors a l'estudi de l'Astronomia. Així, veiem que s'han llegit en préstec, 7 vegades, l'*Astronomia popular*, de Arcimis. *La illa misteriosa* ha fet que alguns, interessant-se per l'estudi del cultiu de les plantes, em demanessin llibres d'agricultura, etc.)

Alguns d'aquests llegidors d'una matèria determinada són influïts per les necessitats de llur treball o professió: paletes, fusters, pintors, músics, etc., aficionats al teatre, etc. Una joveneta em cridà l'atenció, perquè únicament llegia drames i comèdies. El mateix vaig notar que feien alguns joves. Després vaig assabentar-me que formaven part d'una companyia d'aficionats al teatre.

Es llegeixen, o millor dit, s'estudien les obres tècniques seguint les normes dels nostres grans savis. Balmes, les obres del qual ha llegit un lector, que ara em ve a la memòria, dóna regles per a treure profit de la lectura, i en el *Criteri* diu que s'han d'estudiar les obres amb el llapis a la mà, prenent notes i buscant en el diccionari el significat de les paraules que desconeixem. Doncs, bé; això és el que fan els lectors aprofitats de la nostra Biblioteca. El lector a qui alludeixo, tenia en préstec de la Biblioteca de Catalunya el llibre de Torras, *Escuela española de canto*, que a petició seva enviàrem a buscar, i em demanà que li proporcionés una obra d'anatomia descriptiva de l'aparell vocal, després d'haver buscat en l'*Enciclopèdia Espasa* i en altres diccionaris el significat de les paraules; epiglòtis, tràquea, etc. Ara segueix aficionat a l'estudi de la Fisiologia i Anatomia.

Trobo que té molta relació la psicologia del lector amb els llibres que llegeix, cosa natural, perquè, segons la manera d'ésser el lector s'aficiona amb uns o amb altres llibres; els de caràcter lleuger, superficial, m'he fixat que no llegeixen més que novel·les o la revista *L'Escena Catalana*. Les persones aficionades únicament a la lectura de novel·les banals i lleugeres, he observat que són les menys formals i ilustrades, i que les que no són així, si alguna novel·la llegeixen, ha d'ésser d'autors de vàlua. Les novel·les històriques i sèries no agraden gens a les noies ni als joves irreflexius. Exemple d'això el tenim en les novel·les de Conrad, Bret Harte, Dostoyewski, Scott, Manzoni, Vigny, etcètera, que molts lectors, quan les retornen, ens diuen que les han trobades *pesades* i de trossos massa *atapeïts*.

És particular que els lectors, i sobretot les lectores, que es queixen que no troben llibres al seu gust i es creuen haver llegit tots els que hi ha a la Biblioteca, són precisament aquesta mena de lectors aficionats a llegir coses insubstancials.

Per aquesta mena de llegidors hi haurien d'haver obretes que, en forma novel·lesca, però en petites dosis, els infiltressin la saba de sana doctrina, que vingués a ésser per ells un remei que, sense donar-se'n compte, els anés despertant el desig per a la bona cultura.

Al nostre entendre, hauria d'enriquir-se la secció de la Literatura, sobretot pel que fa a les *novel·les* que posem a les mans de les noies i dels jovenets, amb una mena de llibres agradables de llegir, vistosos i eixerits, que bo i satisfent l'avidesa de plaent esbarjo que amb tanta d'afició la joventut cerca sempre en la lectura, encarrilessin de bonhora els seus cors pels viaranyes dreturers d'una perfecta educació moral i intel·lectual, instruint-los amb la bona literatura.

És altrament satisfactori el que cada dia es marca més el trobar-nos amb lectors que s'assimilen les idees i manera d'ésser de l'autor i que s'entusiasmen amb les seves obres que llegeixen, fins a l'extrem de dir-nos alguns d'aquests lectors que se n'havien tret tantes notes, que gairebé s'havien anotat tot el llibre, perquè tot ell els interessava i agradava moltíssim. I algun d'aquests aprofitats lectors d'aficions determinades, fins em

digué si volia fer-li el favor de dir-li el preu i el lloc de venda del llibre. Això, també succeí amb el llibre de Marden, *La alegría del vivir*, que ens l'havia prestat la Biblioteca de Catalunya, i en retornar-lo, ens digué el lector que lamentava que no el posseís la nostra Biblioteca, perquè li agradaria repetir la lectura d'aquell llibre, de tant en tant.

No podem ometre el consignar dos casos vius, que demostrin la influència benefactora de les novel·les bones : Un jove llegí dues vegades (i, passat un temps, encara repetí la lectura) la novella *Sang nova*, de Vayreda, i, fixant-se amb el tipus de la Montserrat, representatiu de la dona catalana, va escollir per esposa una noia d'una masia catalana, sana, bona i senzilla.

Una joveneta em deia l'altre dia que ella s'havia guiat pel que llegí en la novella de Bordeaux, *El miedo de vivir*, i que per això havia decidit anar-se'n a Barcelona, on es col·locà d'ajudanta en un Col·legi, decidida a lluitar per la vida, sense por als contratemps.

COMENTARIS A LA FESTA DEL LLIBRE

Quant a l'elecció dels lectors adults, amb opció a l'obsequi dels llibres que se'ls ofereix en la Festa del Llibre, creiem que haurien d'ésser-ne exclosos els Mestres i Professors, com també les persones de carrera, sacerdots, metges, etc., als quals no se'ls limita el nombre d'obres que solen dur-se'n. D'aquests, n'hi ha que cada vegada que vénen a la Biblioteca demanen, en préstec, 4, 5 i 6 llibres, i per això llurs targes s'omplen tot seguit.

De no fer aquesta excepció, i tenint únicament en compte la quantitat dels llibres anotats en les targes, sovintejarien els casos, per no dir cada any, que els Mestres serien sempre els guanyadors de l'obsequi.

També crec que potser no haurien de tenir elecció per a l'obsequi del Dia del Llibre, aquells lectors o lectores que sols llegeixen, o més ben dit encara, *devoren*, novel·les d'aquestes sense cap valor literari, i que ben clar es veu que no busquen res més que satisfer llur curiositat.

Si no tinguéssim en compte la *qualitat*, tots els anys, com dic, donaríem els obsequis del llibre, exclosos els Mestres i persones d'estudis, als lectors de la més banal literatura, i es premiaria una mena de lectura i una manera de llegir els llibres, que no té tant de mèrit com l'estudi d'aquelles obres que requereixen més llarga meditació.

Cal veure com els lectors de novel·les banals o insubstancials, i de la revista *L'Escena Catalana*, s'empassen les obres com qui es beu un vas d'aigua! Ens hem trobat que un mateix lector, en un dia, ha vingut dues vegades, i quan deixàvem dues obres d'imaginació, resultava que llegien 4 novel·letes o comèdies en un sol dia, i tractant-se de jovenets i joves que treballen a la fàbrica, forçosament havien de dedicar a la lectura les hores de la nit, cosa que fins podria ésser en perjudici de la seva salut. Com podrien premiar-se aquesta mena de lectors?... I si no tenim en compte la qualitat de les lectures, aquests foren, precisament, els lectors que ens veuríem obligades a escollir per a donar-los el *llibre-obsequi*. Per nosaltres tindrà molt més mèrit el lector que vingui a la Biblioteca amb el fi d'instruir-se i d'aprofitar la lectura, que no el que la miri sols amb el fi de divertir-se.

Els que vénen assíduament a la Biblioteca, solen ésser parroquians constants de seccions determinades i de les obres d'un autor o semblants. Hi ha lector que sempre llegeix obres de caràcter general o enciclopèdic. Tots els temes que li interessin els busca a l'Enciclopèdia Espasa (manera molt còmoda d'estudiar); altres, al contrari, cerquen a l'Enciclopèdia únicament allò que, després de regirar diferents llibres, no han trobat en cap.

Els lectors més aprofitats i els més dignes de premi solen ésser els aficionats a la lectura d'obres de grans homes, i que seguint llurs normes fan com ells feien : treure'n la substància del que llegeixen i són constants en la lectura d'una mateixa obra d'estudi, i com a passatemps, en llegeixen una altra de diferent matèria. M'he fixat que de l'obra que estudien, fins en treuen notes, tal com aconsellen els homes orientadors.

Un lector adult que estudia amb gran afició el francès, i

se serveix del llibre de Gonzàlez, *El francès sin maestro*, cada dia ve a la Biblioteca, i en una llibreta es copia la lliçó del dia i busca al diccionari les paraules que no ha entès de la lliçó anterior. Després llegeix un capítol d'un altre llibre, ara és d'Huguet, *El abogado popular*.

Un altre lector, també dels que vénen diàriament, repeteix la lectura de les *Obres completes* de Torras i Bages i de Balmes, i després es dedica a llegir llibres de música, de filosofia, etc., i cerca els temes desconeguts en l'Enciclopèdia Espasa.

Millor crec que fóra premiar al lector constant de la sala de lectura, car l'ambient de la Biblioteca educa l'esperit, i estimo de més mèrit el lector que, en acabar el treball, diàriament s'imposa l'obligació de destinar unes hores al cultiu de la seva intel·ligència, i aprofita el temps d'esbargiment, en la lectura feta de la manera que s'ha de fer i que aconsellen els grans homes savis del món. L'any passat se seguí aquest criteri i vàrem oferir l'obsequi del llibre a un dels lectors adults. Pels altres dos vaig fixar-me en les targes del préstec.

Aquest any m'he trobat, feta exclusió dels Mestres i Sacerdots, etc., amb una selecció de lectors, finalment, reduïda a 6, dels quals, la *quantitat* de les obres llegides per cadascú d'ells era, si fa o no fa, la mateixa; però diferien en la *qualitat*, i com que també n'hi havien de distintes ocupacions i oficis, no sabent com escollir els dos lectors a qui donar l'obsequi del llibre, vaig decidir-me per les lectures que em semblaren de més mèrit, i obtingué un premi un horticultor, home que es dedica al conreu de les plantes i de l'esperit. Ell mateix em digué que en aquestes ocupacions troba les seves delícies. L'altre premiat fou una senyoreta que, sense necessitar-ho per la seva professió, estudia i llegeix molt, es dedica al treball de casa seva, i les estones lliures les passa llegint profitosament, ensems que exerceix una espècie d'apostolat entre les seves relacions i amistats, recomanant-los els llibres la valor literària dels quals sap molt bé apreciar.

El lector a qui hem fet referència ha llegit les obres següents:

- 087.1. Biblioteca infantil:
 Araluce : *El mundo de los animales*.
 Perrault : *Cuentos*.
 Walker : *El arca de Noé*.
0. Obres generals:
D'ací d'allà (anys 1928, 1929).
1. Filosofia:
 Balms : *La Civilització*. Trad. de J. M.ª Capdevila. (Edit. Barcino.)
 Wagner : *La vida sencilla*.
2. Religió:
Biblia (La Sagrada). Antic Testament (vol. vi). (Fundació Bíblica catalana.)
3. Ciències socials:
 Martí i Julià : *Per Catalunya*. (Articles.)
 Pi y Margall : *Las Nacionalidades*.
 Wilson : *La nueva libertad*
 Duran i Ventosa : *Regionalisme i Federalisme*.
 Monserdà : *Tasques socials*.
 Cambó : *Les Dictadures. — Per la Concòrdia*.
 Boehn : *La Moda* (vol. II).
La Dona Catalana (any 1927).
5. Ciències pures:
Las razas humanas. (Publicaciones del Instituto Gallach.)
Mapa Geológico. Memoria explicativa de la hoja n.º 421. — Barcelona.
8. Literatura:
 Martínez Sierra : *La Humilde Verdad*.
 Pérez Lugín : *La Casa de la Troya*.
 Pérez Galdós : *Episodios Nacionales. Trafalgar. — La Corte de Carlos IV. — El 19 de marzo y el 2 de mayo. — Bailén. — Napoleón en Chamartín. — Zaragoza. — Juan Martín El Empecinado. — La batalla de Arapiles*.
 Bell, Aubrey : *Luis de León*.
 Palacio Valdés : *La Hermana San Sulpicio*.
 Roig i Llop : *La noia de bronze*.
 Roig i Raventós : *Montnegre*.
 Valera : *Juanita La Larga*.
 Víctor Català : *La Mare Balena*.
 Pereda : *Peñas arriba*.
9. Història i Geografia:
 F. T. D. : *Geografía*. (Tercer grado.)
Geografía Universal. Descripción moderna del mundo (vols. I i II). (Dues vegades.) (Edit. Gallach.)
 Thiers : *Historia de la Revolución Francesa* (vol. I).
 Acuña : *Nuevo descubrimiento del gran río de las Amazonas*.
 Rovira i Virgili : *La crisi del règim*.
 Chauvelot : *Las islas paradisíacas*.

La lectora a qui es va concedir l'altre obsequi ha llegit aquestes obres:

087.1. (Biblioteca infantil):

Araluce : *Francisco de Goya*.

Verne : *Aventuras del Capitán Hatteras*. — *Alrededor de la Luna*.

Zuccoli : *Alegrías y desventuras de Trotapoco*.

1. Filosofia:

Plató : *Defensa de Sócrates*.

Brentano, Franz : *Aristóteles*.

2. Religió:

Kempis : *Imitación de Cristo*.

Luis de León : *Nombres de Cristo* (vols. I i II).

Jørgensen : *Viaje a Tierra Santa* (vols. I i II).

F. B. Cat. : *La Sagrada Biblia : Antic Testament* (vol. I).

Santa Teresa de l'Infant Jesús : *Història d'una ànima*.

3. Ciències socials:

Arxiu de Tradicions Populars (vol. I, fasc. I i II).

Cambó : *Per la concòrdia*.

Serra i Boldú : *Calendari Folklòric d'Urgell*.

5. Ciències pures:

Cadevall : *Botànica Popular*.

6. Ciències aplicades:

Domènech : *Laminadures*.

Leví : *Construcción de casas*.

La Cocinera Moderna.

7. Belles Arts:

Beethoven : *Cançoners Selecte*.

Mozart : *Symphonien für das Pianoforte* (vol. I).

8. Literatura:

Oller : *Pilar Prim*. — *La Papallona*. — *Teatre d'aficionats*. — *La febre d'or* (dos vols.). — *Al llapis i a la ploma*.

Verdaguer : *Dietari d'un pelegrí a Terra Santa*.

Briusdor : *Enriqueta Tallien*.

Delly : *El final de una Walkiria*.

Bell, Aubrey : *Luis de León*.

Böhl (Fernán Caballero) : *Clemencia*.

Benoit : *Axelle* (vols. I i II).

Genís Aguilar : *Julita*.

Conrad : *Lord Jim* (vols. I i II). — *La locura de Almayer*.

Miró : *Figuras de la Pasión*.

Sienckiewiz : *Endebades*.

Puig Ferreter : *El cercle màgic* (vols I i II).

Maragall : *Obres Completes* (vol. I). *Poesies*.

Pereda : *Sotileza. Nubes de estío*.

Marqués de Camps : *Cortal Mari*.

Costa i Llobera : *Obres Completes* (vol. 1).

Gabriel y Galán : *Obras Completas* (vols. I i II).

Luis de León y Juan de la Cruz : *Poesías*.

Gógol : *El Capot*.

Alcott : *Las cuatro hermanitas*.

Alanic : *Amor es vida*.

Valera : *Juanita La Larga*.

9. Història i Geografia:

Rohlfs : *A través del Sahara*.

Chauvelot : *Las islas paradisíacas*.

Behounek : *Perdidos en los hielos polares*.

Ludwig : *El Kaiser Guillermo. — Napoleón*.

David-Weel : *A través de la China misteriosa*.

Pinedo : *Mi vuelo a través del Atlántico y de las dos Américas*.

Vilhjalmur : *Un año entre esquimales*.

Bergés : *Viajes por Oriente*.

Pérez de Hita : *Guerras civiles de Granada*.

Nansen : *Hacia el Polo*.

Haard : *A través del Continente Negro*.

Pérez de Urbel : *La escuadrilla El Cano*.

El bon desig de fer l'elecció dels llegidors dignes de l'obsequi del Dia del Llibre d'una manera més mecànica, en la que no entrin apreciacions difícils de pesar, m'ha suggerit una idea, que podria ésser una solució satisfactòria al problema en qüestió: A cada classe de lectura es podria atorgar un nombre de punts. Dintre cada classe es podrien atorgar un doble nombre de punts als lectors de la Biblioteca que als del préstec. La Bibliotecària podria tenir un registre d'aquests punts en una taula, així:

Punts per cada llibre

Llibres de	Lectors de la Biblioteca	Lectors de préstec
Biblioteca infantil.....	2	1
Obres generals.....	4	2
Filosofia.....	8	4
Religió.....	8	4
Ciències socials.....	8	4
Idiomes.....	4	2
Ciències pures.....	8	4
Ciències aplicades.....	8	4
Belles Arts.....	8	4
Literatura.....	2 ó 4*	1 ó 2*
Història i Geografia.....	8	4

* Segons els autors.

Nota. — Queden exclosos els professionals que se'n duen molts llibres.

Els lectors que presenten més punts obtenen el premi.

Exemple : 2 lectors : Un ha llegit 20 llibres de literatura banal i ha obtingut 40 punts.

Un altre lector no ha llegit sinó 10 llibres : 2 de filosofia, 16 punts; 2 de ciències socials, 16 punts; 2 de geografia i història, 16 punts; 4 novel·les, 8 punts. Total, 56 punts.

El premi s'adjudica al segon, qui, després de llegir menys llibres, té més punts per la qualitat.

Fins i tot es podria arribar a posar un nombre de punts per cada llibre, que constaria en un catàleg privat que tingués per al seu ús la Bibliotecària.

MARIA ROCA

BIBLIOTECA POPULAR DE PINEDA

Oberta al públic el dia 26 de juny de 1922.

(Vid. ANUARI 1922, p. 63; ANUARI 1923, p. 97; ANUARIO 1924-1925, p. 53; ANUARIO 1926, p. 63; ANUARIO 1927, p. 77; ANUARIO 1928, p. 65, i ANUARIO 1929, p. 89.)

Senyor Diputat, delegat de la Ponència d'Instrucció pública, Il·ltre. Sr. Josep M.ª Fradera.

BIBLIOTECÀRIES

Srta. Dolors Lassalle.

Nomenada el dia 22 d'abril de 1922.

Srta. Rosa Sarrado.

Nomenada el dia 3 de març de 1925, després d'haver sol·licitat i obtingut l'excedència la Bibliotecària anterior.

RESUM COMPARATIU DEL MOVIMENT DE LA BIBLIOTECA DES DE LA SEVA FUNDACIÓ

Sala de lectura

Anys	Lectors	Llibres llegits a la sala de lectura
1922.....	5,020 { adults : 2,673 infants : 2,347	7,966 { 3,760 per a adults 4,206 biblioteca infantil
1923.....	4,526 { adults : 2,160 infants : 2,366	6,738 { 2,694 per a adults 4,044 biblioteca infantil
1924.....	6,121 { adults : 1,427 infants : 4,694	11,428 { 1,754 per a adults 9,674 biblioteca infantil
1925.....	7,367 { adults : 1,627 infants : 5,740	13,518 { 2,472 per a adults 11,046 biblioteca infantil
1926.....	9,801 { adults : 1,618 infants : 8,183	13,176 { 1,775 per a adults 11,401 biblioteca infantil
1927.....	9,301 { adults : 2,063 infants : 7,238	13,214 { 2,042 per a adults 11,172 biblioteca infantil
1928.....	10,416 { adults : 2,497 infants : 7,919	13,834 { 2,732 per a adults 11,102 biblioteca infantil
1929.....	10,697 { adults : 2,477 infants : 8,220	15,572 { 2,879 per a adults 12,693 biblioteca infantil
1930.....	10,967 { adults : 3,025 infants : 7,942	14,628 { 3,591 per a adults 11,037 biblioteca infantil

No s'esmenten a l'estadística els nombres de periòdics i revistes que no formen encara volum.

Promedi diari de lectors, comptant 350 dies hàbils de lectura:

	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930
Lectors adults.....	6	4	4	4	6	7	7	8
Infants.....	6	13	16	24	20	22	23	22
Totals.....	12	17	20	28	26	29	30	30

Promedi diari de lectors per 1,000 habitants:

1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	Habitants de fet (cens de 1921)
5'49	7'77	9'01	12'81	11'89	13'27	13'72	13'72	2,185

Preferència dels llibres llegits:

	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930
Obres generals.....	7	8	6	4	2	3	2	2	3
Filosofia.....	8	7	8	8	10	10	10	10	9
Religió.....	10	10	10	10	9	9	9	9	10
Dret i Ciències socials.....	6	5	5	7	7	7	8	8	8
Lingüística.....	9	9	7	9	8	8	7	7	4
Ciències pures.....	4	4	9	2	5	6	6	5	6
Ciències aplicades.....	5	6	2	6	6	5	4	6	5
Belles Arts.....	3	3	4	3	4	2	5	4	7
Literatura.....	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Història i Geografia.....	2	2	3	5	3	4	3	3	2

Servei de préstec

Inaugurat el desembre de 1923.

Lectors inscrits : 792.

Llibres llegits:

1924	1925	1926
992 (b. infantil : 245)	2,699 (b. infantil : 948)	3,849 (b. infantil : 1,276)
1927	1928	1929
4,737 (b. infantil : 1,431)	4,659 (b. infantil : 1,189)	5,343 (b. infantil : 1,326)
	1930	
	6,099 (b. infantil : 1,336)	

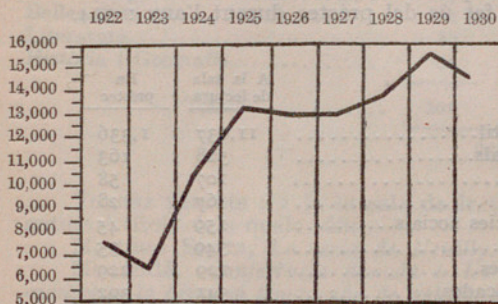
Preferència dels llibres llegits:

	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930
Obres generals.....	9(10)	8	7	6	6	5	5
Filosofia.....	5(6)	6	5	8	10	8	7
Religió.....	7(8)	7	9	10	8	9	10
Dret i Ciències socials.....	4	5	8	7	7	6	8
Lingüística.....	8(9)	10	10	9	9	10	9

	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930
Ciències pures.....	6(7)	9	6	5	3	4	4
Ciències aplicades.....	3	2	2	2	2	3	2
Belles Arts.....	2	4	3	3	5	7	6
Literatura.....	1	1	1	1	1	1	1
Història i Geografia.....	4b.(5)	3	4	4	4	2	3

Nombre d'obres registrades el dia 31 de desembre de 1930 : 3,851.

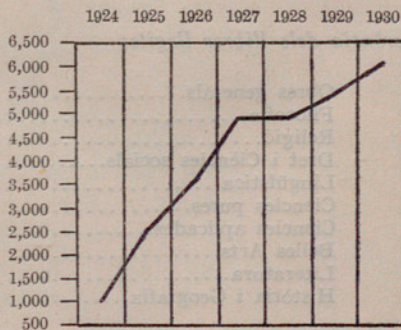
GRÀFICA DELS LLIBRES LLEGITS A LA SALA DE LECTURA

Oberta al públic el
26 de juny de 1922.

GRÀFICA DELS LLIBRES LLEGITS A DOMICILI

Inaugurat el servei el
desembre de 1923.

RESUM ESTADÍSTIC DE L'ANY 1930

Total de lectors : 10,967.

Lectors adults : 3,025 (homes, 1,808; dones, 1,217).

Lectors infantils : 7,942 (nens, 4,728; nenes, 3,214).

Dies que la Biblioteca ha estat oberta : 337.

Promedi diari de lectors : Adults, 8'97; infants, 23'59).

Promedi diari de lectors per 1,000 habitants:

Del cens total, 14'9.

Del cens d'alfabets, 27'9.

Lectors inscrits al préstec : 792.

Lectors que han fet ús del préstec durant l'any : 524.

Llibres llegits:

	A la sala de lectura	En préstec
Secció infantil.....	11,037	1,336
Obres generals.....	528	163
Filosofia.....	107	58
Religió.....	67	28
Dret i Ciències socials.....	159	45
Lingüística.....	349	35
Ciències pures.....	229	229
Ciències aplicades.....	341	302
Belles Arts.....	212	59
Literatura.....	1,002	3,599
Història i Geografia.....	597	245
Totals.....	14,628	6,099

Preferència dels llibres llegits:

	A la sala de lectura	En préstec
Obres generals.....	3	5
Filosofia.....	9	7
Religió.....	10	10
Dret i Ciències socials.....	8	8
Lingüística.....	4	9
Ciències pures.....	6	4
Ciències aplicades.....	5	2
Belles Arts.....	7	6
Literatura.....	1	1
Història i Geografia.....	2	3

Llibres ingressats durant l'any, agrupats per matèries:

	Obres		Volums	
	Compr	Donatiu	Compra	Donatiu
Secció infantil.....	59	3	59	3
Obres generals.....	2	1	18	2
Filosofia.....	2	—	2	—
Religió.....	2	—	9	—
Dret i Ciències socials.....	6	3	9	6
Lingüística.....	3	—	4	—
Ciències pures.....	15	2	19	2
Ciències aplicades.....	7	2	9	7
Belles Arts.....	2	1	5	1
Literatura.....	83	5	102	7
Història i Geografia.....	21	3	31	3
Totals.....	202	20	267	31
	222		298	

Volums perduts : 2 (a la sala de lectura, 1; en préstec, 1), els autors i títols dels quals són:

Martínez Sierra, *La feria de Neuilly*.

Monserdà, *Conferència donada a les cosidores de l'agulla, en inaugurar la primera temporada de treball, el dia 17 de juliol de 1910.*

Estadística d'obres ingressades durant l'any, agrupades per mesos

	087.1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Totals
Sumes anteriors.....	570	77	111	100	316	95	180	531	363	993	293	3,629
Gener.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Febrer.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Març.....	27	—	—	1	4	1	12	3	1	7	8	64
Abril.....	—	—	—	—	1	—	—	—	—	20	—	21
Maig.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Juny.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Juliol.....	12	1	1	1	2	—	1	2	2	32	8	62
Agost.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Setembre.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Octubre.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Novembre.....	—	2	1	—	—	—	1	2	—	6	—	12
Desembre.....	23	—	—	—	2	2	3	2	—	22	8	62
Totals.....	632	80	113	102	325	98	197	540	366	1,081	317	3,851

Nombre del registre el 31 de desembre de 1930 : 4,835.

Estadística de les cèdules intercalades en els catàlegs d'autors i matèries

Sumes anteriors	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Sbre.	Octubre	Nbre.	Dbre.	Total
9,854	—	—	4	16	252	76	35	—	—	—	127	80	10,444

MEMÒRIA PRESENTADA PER LA DIRECTORA DE LA BIBLIOTECA

Lloc preferent, malgrat no entrar de ple dins el tecnicisme de la Biblioteca, i escapar-se, àdhuc, de tota la vida d'ella, respecte els llegidors, he volgut donar a la reunió de Bibliotecàries; a la qual reunió, que constitueix una cura professional ben necessària per a l'acabat perfeccionament i canvi d'impressions, a tothora convenients, sorgeixen de bell nou els primers goigs: aquelles hores de complert assaboriment amical, que ens portaven, antany, a la continuació de la tasca, compenetrades del nostre deure, més satisfetes de totes nosaltres i completament convençudes del sacrifici que ens imposava i imposa el conrear l'enlairament espiritual del poble.

En comparar l'estadística, podem constatar enguany dos fets ben distints : augment de llegidors adults (548) i disminució d'infants (278).

No dubto que aquest cas últim haurà de presentar-se'ns sovint en els pobles on els veïns visquin de la vida camperola, de la pesca o de la indústria, ací força esteses.

L'infant no passa per èpoques progressives. Tot d'una va: d'infant a adult; de noi que juga pels carrers a home que treballa a la fàbrica, on guanya un jornal més o menys petit.

Per aquesta causa, jovenet encara, deixa de pertànyer als minyons que regiren la secció d'infants, per anar a la fàbrica, i retornar, uns mesos després, fet un homenet, a demanar el préstec.

Aquest canvi, que no és gradual, que es produeix bruscament per etapes indeterminades, fa i farà sovint que ens augmenti sense, si es vol, una proporció raonable, el nombre

d'adults, i, amb les mateixes condicions, quedi disminuït considerablement el contingent d'infants.

Hi contribueix d'una forma poderosa, l'espurga que ha de fer-se, contra la nostra voluntat, però per obligació, dels més joganers, poc disciplinats i molestosos, que sovint envaeixen la Sala, tot posant en greu perill la disciplina dels que han quedat completament subjectes al silenci i manera de comportar-s'hi.

Aquest any mateix m'he vist obligada a prohibir-los de fer cap exercici escolar a la Biblioteca. Mai no he estat gaire partidària que els hi executessin; primerament, perquè amb les consultes mútues es perjudiquen, i segonament, al meu entendre, els llibres d'ells no han de servir més que de distracció a les feines escolars.

Segons instruccions de llur mestre, havien d'ornamentar totes les pàgines dels quaderns d'exercicis, amb unes cèlebres «orles», que deien ells. Per a tal fi, ens venien amb uns calaixets de fusta especials, amb sis o vuit botelletes de tintes diferents, i armaven un enrenou gran en tot sentit. Per més que ells treballaven amb tota cura, en rebíem resultats fatals: els seus quaderns quedaven, a la seva manera, ornamentats admirablement, però els nostres secants i taules en guardaven les còpies.

De tant en tant, per tal que la seva estada no els fos pesada, i acostumar-los al silenci en les hores de lectura, tot distraent-los instruint-los, els dijous a la tarda, de dos quarts de quatre a dos quarts de cinc, hora d'obrir la Biblioteca, els hem reunit (i reunim encara) posant en pràctica els projectes als quals ens referíem en la memòria de l'any passat.

Els temes de les nostres converses són variats: un dia relatem biografies d'homes cèlebres; un altre, passos d'història sagrada, invents, etc.; però el que més resultats ens dona és el fer comentaris dels llibres de la seva secció: de la manera de tractar-los, posant-ho en pràctica; forma de girar els fulls; disposició en què es troben els llibres en llur secció corresponent; en fi, una sèrie de pràctiques disciplinàries que condueixen al bon règim de llur secció.

Al final, però, m'és obligat l'explicació de contes, que ells

escolten embadalits, i després pregunten, amb aquell «un altre, senyoreta!», la continuació de l'esbarjo per ells tan agradós.

En fer comentaris de llurs llibres, en surten de ben interessants. Com dels llegidors adults, se'n troben, naturalment, d'especialitzats en les matèries. Em cridà l'atenció un d'ells que prometé d'ensenyar-me una llista de llibres de la Col·lecció Araluce que havia llegit durant els dos anys que venia a la Biblioteca, i deia que no pararia fins a haver-los llegit tots, i que exclusivament es dedicava a ells. Cas rar aquest per un infant!... No tenen la constància d'un de gran. Per això ens estranya més de trobar una voluntat tan ferma, capaç de resistir la tafferia que, sens dubte, li ha de promoure l'assortit abundós de llibres a ells destinats. Diferentment d'aquest, la majoria s'envaneixen de conèixer-los tots, i esperen, anhelosos, el jorn que en vénen de nous. En veritat, ells els desitgen més que els llegidors adults.

Amb l'interès de fer-los més possible la selecció dels llibres, separem els nous damunt l'estant de la seva secció, amb la sola diferència de rètol, que en lloc de dir «Noves adquisicions», diu «Llibres nous».

Per tal d'obligar-los a una assistència continuada, no permetem l'entrada a aquestes reunions sinó als infants que acrediten ésser bons llegidors, per mitjà d'un paper-nota que se'ls facilita a la Biblioteca, des de l'un a l'altre dijous. Quan no ho fèiem així, ens acudien deixebles de les quatre parts del poble, molts que no coneixíem i que eren els causants de tot l'avalot, perquè els faltava la disciplina que tenen els que vénen diàriament. D'aquesta forma hem aconseguit, sense necessitat d'enemistats, fer una tria per mitjà d'ells mateixos.

Ara podem vanagloriar-nos que, si bé les estadístiques d'infants no són crescudes com eren d'un principi, la qualitat supleix la quantitat, puix que comptem amb un estol d'infants educats als nostres costums, els quals, per més regles de disciplina que els imposem, continuen amb assiduitat constant, i disfruten com més poden estar-se entre nosaltres i com més hores els dediquem. Temps que no considerem perdut, car les hores viscudes amb ells són records agradosos que jamai no s'obliden.

Desitgen igualar-se amb els lectors adults en totes les coses. He tingut sempre una cura especial a demostrar-los que se'ls considera com si ho fossin. L'únic que no els permeto, per més que ho desitgin, és acudir a les restants seccions de la Biblioteca ni a la taula de revistes, puix que a les primeres sols anirien per l'instint de canvi o per a fer comentaris extravagants si per aquelles casualitats es trobaven en front de la secció de Belles Arts amb els seus llibres. El que sí voldria, poder-los oferir una taula de revistes per a ells, de setmanaris ben interessants, cosa que, per ara, no tenim a la nostra terra. No els semblaria tan llarg el període de rebre llibres nous, car les revistes, com pels llegidors adults, serien cada setmana noves adquisicions.

S'han llegit a la sala 994 obres menys que l'any passat, cosa que contrasta amb l'augment de llegidors, 548 entre homes i dones.

Diverses reaccions psicològiques poden haver contribuït a aquest fet d'un principi incomprensible; la constància en la lectura, que es produeix, per exemple, quan ens hem acostumat més a llegir, o hem assolit una cultura més sòlida; la desviació que els moments viscuts han produït al jovent i àdhuc a persones grans, vers la Sociografia, Història, Geografia, etc., estudi que ha d'ésser continuat i constantment repetit, ben diferent de la literatura.

Les revistes científiques i d'informació gràfica, per exemple de les últimes *Imatges*, entretenen un nombre regular de lectors, que deixen de llegir llibres.

82 lectors més s'han inscrit al préstec, del qual s'han llegit 756 llibres més que l'any passat.

Un lot de llibres que adquirírem de *Colección Princesa i Novela Rosa*, motivà el retorn de totes aquelles llegidores d'aquesta classe de novel·les que, per haver acabat el repertori, hàviem perdut.

El total de lectors assistents a la Biblioteca ha estat: 16,169 (10,967 a la sala i 5,202 en el préstec). En conjunt n'hem augmentat 928 (270 a la sala i 658 en el préstec). S'han llegit 20,727 volums.

LA FESTA DEL LLIBRE. — Aquest any, més que els altres, la festa ha estat infantívola, ben agradosa, per cert. La senyoreta Anna Rúbies es dirigí principalment als infants, fent-los un elogi dels llibres i exhortant-los a tenir-los ver amor.

El senyor Serra i Moret, batlle actual, ens acompanyà a l'acte, i ens deixà oir la seva veu autoritzada, tractant de la significació del dia.

Després es repartiren els llibres als infants i adults.

La companya senyora Glòria Sancho, Directora de Sallent, aquest any, com en els altres, amb la destresa que la caracteritza en tractar dels assumptes més interessants, dels fets més colpidors que es presenten a les Biblioteques, dedicà un estudi excellent a la qüestió difícilíssima del repartiment de llibres als llegidors adults.

Efectivament, ací, com allí, ens trobem amb la dificultat grandiosa de fer un repartiment escaient a les veres activitats psíquiques que puguin considerar-se com a superiors, cosa molt complicada.

Suscita aquest fet grans comentaris, renyines, enveges, enemistats contra la Biblioteca, a la qual se la titlla de partidista; treu, en fi, tota la serietat de la casa, que hauria de romandre ben lluny d'aquestes lluites, i ens posa a nosaltres, que hauríem de quedar per sobre totes les discussions i enuigs, de boca en boca i de lloc en lloc, per acabar perdent un, dos o tres llegidors, aquells que es poguessin creure amb més o iguals drets que els afavorits.

Per a evitar aquests fets, d'índole ben prosaica, no seria millor crear un registre on els llegidors assidus poguessin demanar, per aquell dia, els llibres que més els interessessin?, concedir festa a la Biblioteca, destinar-li un pressupost especial i autoritzar-li la compra de llibres per aquests lectors escollits?

Aquest seria el millor regal que els podríem fer. Els volums quedarien a la Biblioteca, i ells haurien pogut llegir les obres preferides. Ens valdria, a més a més, per fer un estudi de llurs gustos i preferències.

Aquest any ja, amb el fi d'evitar aquestes discòrdies, que cada any se'ns presenten, vaig repartir entre nou llegidors (vuit

homes i una dona) la Collecció d'obres de mossèn Jacint Verdaguer, i tot i prenent aquestes precaucions, sorgiren de nou els enuigs, que, al final, repercuteixen contra nosaltres i treuen tota l'espiritualitat de la Biblioteca.

* * *

La missió fonamental de la Bibliotecària, per més que és cosa altament necessària sota el punt de vista tècnic, no ha d'ésser la cura única i exclusiva de les coses professionals, sinó que cal que tingui en compte la manera d'ésser de cada lector, els seus gustos literaris o d'estudi, i saber cercar els mitjans per a servir-li aquelles obres que demani o, de forma ben dissimulada, menar-lo a una altra literatura o estudis més superiors i convenients.

Cada lector, masculí o femení, petit o gran, és per a ella un cas d'estudi, un vertader cas psicològic, susceptible de reformar, d'encarrilar o, com a un cas completament anormal, deixar-lo per impossible.

Aquest any hem pogut constatar tres casos ben diferents de lectors, que podem subdividir en tres tipus distints:

El llegidor conscient.

El llegidor inconscient.

El llegidor indecís.

El llegidor conscient. — Un jove obrer, molt humil i agradós en extrem, per aquesta mateixa qualitat.

No coneixia la Biblioteca, no n'havia vista mai cap. Entra ja, contra el que passa amb molts lectors, amb la gorra a la mà, decidit, i s'adreça, abans que als llibres, a la Bibliotecària. «— Jo voldria — em diu — que vostè m'aconsellés en la lectura, que em donés els llibres a llegir. Jo no en treuré res d'escollir aquest o altre llibre, que no conec. Vostès, tenint en compte els nostres gustos, poden encoratjar-nos amb el seu ajut. He llegit molt, però em mancava trobar altres llibres, altres obres..., una direcció en la lectura...»

És un excellent complidor del reglament de préstec. I no és cosa nova, aquesta. Hem vist sovint que són precisament

els bons llegidors els que més interès prenen en les coses de la Biblioteca.

Satisfeta enumero aquest cas, tot desitjant que sigui copiat pels que encara no han pogut, o sabut, fer-ho.

El llegidor inconscient. — Era un jove ben vestit, d'indumentària menestrala. Donà, en entrar, un Déu-vos-guard cridaner. En veure que ningú no es movia, que ningú no contestava i que a tothom causava estranyesa, que sols els infants feien acte de presència amb la seva rialla burleta, exclamà, sense avergonyir-se : « — On és la mestressa? »

Vaig apropar-m'hi tot seguit dient que era jo.

« — Ah!, vostè és la mestressa? », em digué.

¿Creia, tal volta, trobar-hi una dona més entrada en anys, més jove, o potser tal vegada no responia jo a la mestressa espiritualment per ell creada?

La pregunta va deixar-me intrigada. De bona gana l'hauria interrogat per a orientar-me, però la seva inconsciència, amb certa fatuïtat, va privar-me'n : un sol mot mal dirigit hauria allunyat el nou entrat.

Em demanà permís per a anar-se'n a escollir un llibre. No vaig oferir-me, cosa naturalíssima amb un altre lector. Ell es creia amb prous coneixements per a cercar-lo. Dir-li el contrari, hauria estat reconèixer-lo inferior i mostrar-li clarament aquesta inferioritat positiva.

Dissimuladament vaig seguir-li totes les petjades. Ja de primer antuvi l'obra que copsà, per sobresortir a les altres, fou l'*Enciclopèdia Espasa*, un volum de la qual agafà tot seguit d'haver-li donat el permís, després d'esguardar ràpidament les que la voltaven. La seva relligada, l'embalum i tota la presentació simpàtica, li cridaren altament l'atenció, no pas el contingut, que no coneixia.

Em demanà per emportar-se'l. Em dolgué la petició, perquè era, a més a més d'una negativa, un toc antipàtic al seu amor propi. Amb por vaig donar-li la negativa, que no prengué malament, degut a la munió d'explicacions que hi seguien.

No permeté tampoc que ens quedéssim amb l'*Enciclopèdia*. Ell mateix la tornà al seu lloc, i cercà un altre llibre : una obra

de grafologia. Vaig deixar-li, encara que completament convençuda que gens no li interessava.

No necessità reflexionar per a agafar el nou llibre. Estava al costat de l'*Enciclopèdia*, sobresortia dels altres, i això fou prou. Quedà, de moment, convençut que sols es deixaven en préstec els llibres petits.

En fer-li complir tot allò que constitueix el reglament de les Biblioteques, amb relació al préstec, vaig haver de fer-ho donant-li tota mena de facilitats, per a evitar que trobés massa exigent l'estatut. Al contrari, fent-li els tràmits lleugers, era facilíssim, com resultà, quedar-nos amb la seva confiança i aconseguir el que d'altra forma ens hauria estat impossible.

Solament uns instants de permanència a la Biblioteca foren prou per a donar-li a conèixer un altre lloc distint del que es creia; en sortir era ben bé un altre, una munió d'esdeveniments ràpids: el silenci, el mig riure estrany en què els infants el reberen, la bona acollida que li prodigàrem, sense mostrar-li estranyesa per cap dels seus actes... Tot, absolutament tot l'ambient que el rodejava dins la sala de lectura, li fou propici i agradós.

Sense necessitat d'advertir-lo, de moment, amb res de tot allò que feia, cosa que hauria pogut motivar el perdre'l tot seguit com a lector, el seu fracàs constant, els ridículs fets a cada pas, etc., i tota aquesta infinitat de factors espirituals que fan les Biblioteques agradoses, ens han permès de poder interessar-nos per ell, i menar-lo, amb la seva inconsciència completa, a la lectura que desitjava: la poesia. «— Les poesies de Segarra són les millors; no hi ha ningú que el guanyi», deia.

No hi ha dubte que sofrirà variacions, i que de la poesia de Segarra pot passar als clàssics, i també més tard, per exemple, a tractats de literatura, o altra mena d'estudis que guardin relació amb els seus primitius gustos, que no deixen d'estar plens d'art i de bon gust.

L'indecís temorenc. — Per més que sembla poc el canvi psicològic entre aquest i l'anterior cas, en realitat, viu dins cada un d'ells una personalitat ben distinta, mentre ens ha estat possible menar l'altre vers un caire profitós de l'intel·lecte, aquest no hem pogut treure'l del seu estancament dins la literatura frívola.

És aquest un pobre xicot que es deixa la gorra posada, per tal de no fer soroll.

Entrà atemorit; a aquest més que a l'altre vaig deixar que obrés al seu albir. Tot seguit es comprengué que desconeixia per complet el que és una Biblioteca. Per casualitat (i a res més pot atribuir-se) es trobà davant un prestatge d'obres de literatura. Què escollirà?, pensava jo, tot seguint la seva vista i llurs mans en la recerca de llibres. Es quedà amb *La flor del cirerer*, de l'Eimeric. Després ha llegit *Magali*, *Entre dos almas*, *Carmencita*; en fi, tot obres frívoles. No escull altres obres que de la Col·lecció «La Novela Rosa» o «Princesa».

Quan hom creu trobar-se davant un lector seleccionat i veu com agafa una obra frívola, una altra i una altra, i així successivament, sense poder fer-li llegir altres llibres, altra literatura que anem posant al seu abast, restem enutjades de la impossibilitat de remeiar-ho.

Vèncer aquestes dificultats, obtenir la confiança del lector per mitjà de la comprensió mútua, d'una vigilància constant, d'una lluita contínua per apartar-lo mantes vegades, quasi sempre del costum carrincló, agafat en l'edat tendra, de llegir llibrots de tota mena, sense selecció de cap classe, amb manca de gust seleccionable, guiar-los indirectament en tots els afers que dins la Biblioteca els porten, és la feina més principalíssima, més feixuga, però més obligada de nosaltres.

Aquesta concepció que tenim de la professió nostra, l'obligació que hem reconegut sempre, en parlar de les Populars, de canviar les aficions literàries, de contribuir poderosament al reeiximent de la cultura general catalana, ens ha fet posar en primer lloc de la Biblioteca, com a objecte preferit, primer, àdhuc que els llibres, el lector, i més encara que l'adult, l'infant. A ell venim dedicant una cura distingida, un estudi continuat, preferit a tots els altres, perquè representa el nou llegidor seleccionat i profitós, elogi de les nostres Biblioteques, creades per a aconseguir, junt amb els Patronats d'escoles, un reeiximent cultural digne de la nostra terra.

Pineda, 1931.

ROSA SARRADO

LA BIBLIOTECA POPULAR DE GRANOLLERS AMB EL MOBILIARI DEFINITIU

BIBLIOTECA POPULAR DE GRANOLLERS

Oberta al públic el dia 20 de juny de 1927.

(Vid. ANUARIO 1926, p. 75; ANUARIO 1927, p. 91; ANUARIO 1928, p. 85, i ANUARIO 1929, p. 103.)

Senyor Diputat, delegat de la Ponència d'Instrucció pública, Il·ltre. Sr. Jaume de Riba.

BIBLIOTECÀRIES

Directora, Srta. Francesca Farró.

Nomenada el dia 12 d'abril de 1927.

Auxiliar, Srta. Pilar Herp.

Nomenada el dia 12 d'abril de 1927. Traslladada a la Biblioteca de Catalunya el dia 28 de gener de 1930.

Auxiliar, Srta. Mercè Piera.

Nomenada el dia 23 de juliol de 1930.

RESUM COMPARATIU DEL MOVIMENT DE LA BIBLIOTECA DES DE LA SEVA FUNDACIÓ

Sala de lectura

Anys	Lectors	Llibres llegits a la sala de lectura
1927.....	6,518 { adults : 2,129 : 4,389	8,746 { 2,380 per a adults : 6,366 biblioteca infantil
1928.....	9,787 { adults : 4,873 : 4,914	14,336 { 4,375 per a adults : 9,961 biblioteca infantil
1929.....	10,539 { adults : 4,839 : 5,700	14,198 { 3,516 per a adults : 10,682 biblioteca infantil
1930.....	12,425 { adults : 4,231 : 8,194	15,259 { 3,433 per a adults : 11,826 biblioteca infantil

No s'esmenten en l'estadística els periòdics i revistes corrents que no formen encara volum.

Promedi diari de lectors, comptant 350 dies hàbils de lectura:

	1928	1929	1930*
Lectors adults.....	13	13	12
Infants.....	14	17	24
Totals....	27	30	36

Promedi diari de lectors per 1,000 habitants:

1928	1929	1930	Habitants de fet
2'59	2'88	3'46	10,400

Preferència dels llibres llegits:

	1927	1928	1929	1930
Obres generals.....	3	4	4	4
Filosofia.....	5	5	9	9
Religió.....	10	10	10	10
Dret i Ciències socials.....	9	7	8	6
Lingüística.....	7	9	7	5
Ciències pures.....	8	8	6	7
Ciències aplicades.....	6	6	5	8
Belles Arts.....	4	3	3	3
Literatura.....	1	1	1	1
Història i Geografia.....	2	2	2	2

Servei de préstec

Inaugurat el dia 3 de novembre de 1927.

Lectors inscrits : 804.

Llibres llegits:

1927	1928	1929
126 (b. infantil : 6)	3,462 (b. infantil : 1,082)	5,356 (b. infantil : 1,928)
	1930	
	6,700 (b. infantil : 2,889)	

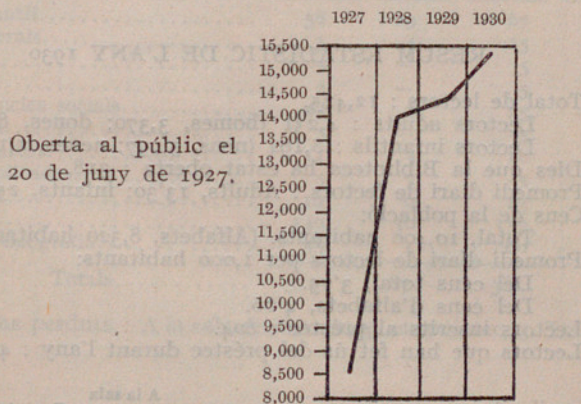
* La Biblioteca va estar 21 dies tancada, pel canvi del mobiliari, i el promedi s'ha calculat, per tant, sobre 329 dies.

Preferència dels llibres llegits:

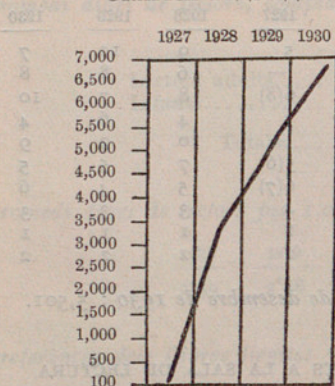
	1927	1928	1929	1930
Obres generals.....	5	9	10	7
Filosofia.....	—	6	8	8
Religió.....	6(8)	8	7	10
Dret i Ciències socials.....	3	4	6	4
Lingüística.....	—	10	9	9
Ciències pures.....	5(6)	7	5	5
Ciències aplicades.....	6(7)	5	4	6
Belles Arts.....	4	3	3	3
Literatura.....	1	1	1	1
Història i Geografia.....	2	2	2	2

Nombre d'obres registrades el dia 31 de desembre de 1930 : 5,501.

GRÀFICA DELS LLIBRES LLEGITS A LA SALA DE LECTURA

GRÀFICA DELS LLIBRES LLEGITS A DOMICILI

Inaugurat el servei el
novembre de 1927.

RESUM ESTADÍSTIC DE L'ANY 1930

Total de lectors : 12,425.

Lectors adults : 4,231 (homes, 3,370; dones, 861).

Lectors infantils : 8,194 (nens, 5,997; nenes, 2,197).

Dies que la Biblioteca ha estat oberta : 318.

Promedi diari de lectors : Adults, 13'30; infants, 25'76.

Cens de la població:

Total, 10,400 habitants. (Alfabetes, 8,320 habitants.)

Promedi diari de lectors per 1,000 habitants:

Del cens total, 3'75.

Del cens d'alfabets, 4'66.

Lectors inscrits al préstec : 804.

Lectors que han fet ús del préstec durant l'any : 451.

Llibres llegits:

	A la sala de lectura	En préstec
Secció infantil.....	11,826	2,889
Obres generals.....	332	78
Filosofia.....	83	72
Religió.....	68	36
Dret i Ciències socials.....	208	193
Lingüística.....	218	39
Ciències pures.....	200	158
Ciències aplicades.....	186	110
Belles Arts.....	387	280
Literatura.....	1,032	2,305
Història i Geografia.....	719	550
Totals.....	15,259	6,700

Preferència dels llibres llegits:

	A la sala de lectura	En préstec
Obres generals.....	4	7
Filosofia.....	9	8
Religió.....	10	10
Dret i Ciències socials.....	6	4
Lingüística.....	5	9
Ciències pures.....	7	5
Ciències aplicades.....	8	6
Belles Arts.....	3	3
Literatura.....	1	1
Història i Geografia.....	2	2

Llibres ingressats durant l'any, agrupats per matèries:

	Obres		Volums	
	Compra	Donatiu	Compra	Donatiu
Secció infantil.....	58	29	67	26
Obres generals.....	3	4	25	8
Filosofia.....	5	—	5	—
Religió.....	2	—	5	—
Dret i Ciències socials.....	23	4	25	6
Lingüística.....	5	—	5	—
Ciències pures.....	11	3	18	3
Ciències aplicades.....	5	7	5	7
Belles Arts.....	12	9	13	11
Literatura.....	140	30	153	32
Història i Geografia.....	55	1	60	1
Totals.....	319	87	381	94

Volums perduts : A la sala de lectura, 4; en préstec, 3. Total : 7.

Estadística d'obres ingressades durant l'any, agrupades per mesos

	087.1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Totals
Sumes anteriors.....	411	117	196	201	415	538	261	547	384	1,655	370	5,095
Gener.....	—	—	—	—	—	—	1	2	1	—	—	4
Febrer.....	34	1	3	—	3	1	7	2	4	87	18	160
Març.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Abril.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Maig.....	11	—	—	—	4	—	1	1	7	8	10	42
Juny.....	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	1	5
Juliol.....	28	6	2	—	15	1	4	2	5	32	9	104
Agost.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Setembre.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Octubre.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Novembre.....	14	—	—	—	3	1	—	2	2	28	13	63
Desembre.....	—	—	—	2	2	2	1	2	2	12	5	28
Totals.....	498	124	101	203	442	443	275	559	405	1,825	426	5,501

Nombre del registre el 31 de desembre de 1930 : 6,939.

Estadística de les cèdules intercalades en els catàlegs d'autors i matèries

Sumes anteriors	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Sbre.	Octubre	Nbre.	Dbre.	Total
9,798	—	176	162	—	164	126	132	96	112	111	262	—	11,144

MEMÒRIA PRESENTADA PER LA DIRECTORA DE LA BIBLIOTECA

El resum del moviment de la Biblioteca, pot dir-se que ja queda expressat en les estadístiques anuals, però les xifres, amb tot i ésser tan eloqüents, són d'una eloqüència freda. Per això resulta interessant acompanyar aquestes proves matemàtiques, de comentaris i observacions, sobre els fets que en la vida de la Biblioteca es presenten cada any que va passant.

Rigorosament parlant, crec que és en el principi de la fundació d'una Biblioteca quan es presenten dificultats a vèncer, perquè es pot donar el cas que la Biblioteca sigui rebuda amb indiferència per part del poble, no gaire fet amb aquesta mena d'institucions, o bé que sigui acollida amb un entusiasme que no tingui altre origen que la curiositat. Els dos casos que exposo, considerant-ho en absolut, no puc dir que s'hagin donat a la nostra Biblioteca. Els granollerins estan gojosos de tenir-la, amb una mica d'orgull infantil, si es vol; per això cal aprofitar-se hàbilment d'aquest orgull i procurar que es converteixi en estimació als llibres que la Biblioteca ofereix. El nostre desig, que suposo que és el de totes les companyes, és que cada any les xifres d'estadística vagin en augment, però em sembla que seria un cas insòlit que aquestes es presentessin amb altes i baixes molt pronunciades, llevat de casos motivats per raons excepcionals.

L'estadística de la sala de lectura d'aquest any té un augment de 1,886 llegidors sobre l'any anterior. Val a dir, però, que l'augment és degut als llegidors infants; els adults han disminuït. Atribueixo aquesta baixa de llegidors adults, en gran part, als dies que vàrem haver de tenir tancada la Biblioteca, des del 18 de març al 8 d'abril, per motiu de canvi de mobiliari, i

per la instal·lació elèctrica que aquest canvi requeria. Considerant com hauria estat de perjudicial el resultat de suspendre del tot el funcionament, vaig resoldre continuar el préstec, malgrat les moltes dificultats que oferia haver de buscar els llibres per sobre les taules. Aquest és el motiu que el préstec no s'hagi ressentit d'aquest període de vaga forçosa.

Ja he dit altres vegades que he pogut observar que els lectors no es mostren pas molt amatents a retornar a la Biblioteca si aquesta deixa de funcionar alguns dies. En el cas que ens ocupa, sembla que haurien d'haver mostrat curiositat, però no va ésser pas així. No vull dir que sentin indiferència, més aviat ho atribueixo a la idiosincràsia del poble. Deixen de concórrer a la Biblioteca alguns dies, s'hi acostumen, triguen altra volta a reprendre'n el camí.

Ajuntem que durant aquest període del canvi de mobiliari varen circular pel poble rumors absurds, referents a la Biblioteca, car moltes persones varen preguntar-me si era cert que la suprimien. Tot això, com es comprèn, va influir en la baixa de llegidors.

És una cosa curiosa la comparació de llegidors i llibres llegits d'aquest any amb l'altre. Resulta que malgrat la diferència considerable de 608 llegidors adults de menys que l'any passat (a la sala de lectura), amb els llibres llegits només existeix una diferència de 93 llibres. Prova evident que s'ha llegit més.

A la memòria de 1929 ja esmentava que molts joves estudiants venien a la Biblioteca solament a estudiar amb els apunts que ells mateixos portaven. Doncs bé, molts d'aquests estudiants han marxat a continuar llurs estudis a la capital. Al meu entendre aquest és el motiu que es vegi una diferència tan desproporcionada entre els llegidors i llibres de menys, perquè molts d'aquests estudiants no llegien sempre llibres de la Biblioteca.

I això dóna lloc a preguntar si veritablement es poden comptar com a llegidors els que ja es porten els llibres de casa seva. Aquest és un petit problema que presenta les seves dificultats a resoldre, perquè en realitat la Biblioteca ha d'ésser acollidora, i, per tant, seria de mal efecte rebutjar els estudiants

que hi vénen només a estudiar. Podria solucionar-se posant-los com a visitants?

Hi ha una altra qüestió : alguns llegidors llegeixen primer el llibre a la Biblioteca, però després se l'emporten per a acabar-lo a casa seva, o viceversa. És indubtable que són llegidors de préstec, però cal considerar també que han llegit a la Biblioteca. Jo soluciono aquest cas posant-los com a llegidors de préstec, però m'agradaria saber si així ho fan les meves companyes.

L'èxit que la Biblioteca té entre la mainada és evident. Prova d'això, esmentaré que un dia uns grups de nens anaven pel carrer cridant : « — Visca la Bibli! » És que a la Bibli, com en diuen ells, s'hi troben amb tota confiança, però amb una confiança que he procurat que anés lligada amb el respecte. Mentiria si digués que tots els llegidors petits es porten com a àngels, però és cert que si algun s'ha fet mereixedor de censura, ha procurat esmenar-se.

Els llibres llegits a la sala de lectura pels petits, aquest any, són 1,144 més que l'any anterior. Com a detall digne d'esment, diré que encara que, com sempre, són els contes, novel·les de Folch i Torres, obres d'aventures, etc., els llibres que més els criden l'atenció, aquest any he observat que llegien bastant les obres de tècnica i de ciències que hi ha a la seva secció, com, per exemple, *La Navegación*, *Las industrias del vestido*, *Maravillas del cuerpo humano*, etc.

Algunes nenes que ja passen dels tretze anys, em demanen permís per llegir obres de la secció d'adults (novel·les de Maryan, Dely, La Brete). No tinc inconvenient a concedir-ho; el que resulta difícil és poder-ho concedir. Tan reduït és el nombre que tenim d'aquestes novel·les. No és que jo cregui que treguin gaire profit d'aquesta literatura tan fluixeta, però... què posarem a les mans d'aquestes nenes que surten de la infància, edat en què tots sabem que es pateix una espècie de febre de lectura? Procuro que lleigeixin obres com *Príncipe y mendigo*, de Mark Twain; *Una cançó nadalenca*, de Dickens; *Rondalles de poble*, d'Erckman-Chatrian, etc., però els complauen més les novel·les susdites.

Els nens més grandets ja estan satisfets mentre tinguin novel·les d'aventures.

Referent als llibres llegits pels adults, aquest any, ja he dit que s'ha llegit força.

En Obres generals, Dret, Lingüística, Belles Arts i Geografia s'ha notat més moviment que l'any anterior. Per un estil, en Filosofia, i no tant, en Ciències pures, Ciències aplicades, Religió i Literatura.

La diferència més notable la presenta la secció d'Història i Geografia. 245 llibres més que l'any passat. Ho atribueixo a les obres de viatge tan esplèndidament editades que ens han estat enviades aquest any, i que han tingut molt bona acollida.

Préstec. — En finalitzar l'any, tenim inscrits al préstec 804 llegidors, entre els quals n'hi ha 17 dels pobles veïns, com Llerona, Santa Eulàlia de Ronsana, Llinàs, Sant Celoni i Palautordera.

Els llibres llegits aquest any són 6,700 (344 més que l'any anterior).

Com sempre, els tres primers llocs en ordre de preferència estan ocupats per la Literatura, Història i Geografia, i Belles Arts.

Dret i Ciències socials han guanyat dos llocs més que l'any anterior; Ciències pures estan exactament igual; Ciències aplicades, dos llocs menys; Obres generals, dos llocs més; Filosofia i Filologia, igual, i Religió, dos llocs menys.

No he notat en el públic de préstec una variació marcada en les seves preferències. Les obres filosòfiques i les religioses interessen poc; s'han llegit 72 obres de filosofia i 36 de religió. He observat que els pocs llegidors que hi ha de les primeres, en general, solen ésser joves; excepcionalment hi ha alguna llegidora.

És reduït el grup de llegidors d'obres religioses : un sacerdot, algun exercitant, algunes senyores... Tenim una llegidora d'edat, dona de condició humilíssima, que un dia va entrar tímidament per veure la Biblioteca. Li vaig dir que podia utilitzar-la, i, molt satisfeta, s'emporta sempre llibres sobre la Verge

Maria, vides de sants, etc. Li deixo, també, *El año cristiano*, que llegeix al vespre al seu fill, *per bon exemple*, segons ella diu.

En Ciències socials, no he observat molta diferència. Com sempre les obres que han interessat més són les de caràcter econòmic i les d'ensenyament. Tant a la sala de lectura com al préstec, aquesta secció ha estat més consultada que l'any anterior. Vull esmentar que els llegidors més constants d'ella són dos joves que vénen a la Biblioteca des de la seva fundació. Eren gairebé nens en començar, i no ha passat mai un lapse de temps en què hagin deixat de venir aquests dos llegidors, i sempre són obres de qualitat les que escolleixen.

La Lingüística ha estat poc consultada en préstec. Més aviat a la sala de lectura; però, en general, no s'hi té molta afició. Els que estudien una llengua es compren la gramàtica i, per tant, ja en tenen prou. Però de totes maneres, dos llegidors, un que estudia italià i un altre anglès, utilitzen constantment llibres de la Biblioteca. També han demanat alguns llegidors, algunes vegades, gramàtiques castellanes, catalanes i franceses.

En Ciències pures, els llibres que més es destaquen pel seu èxit són els de la casa Gallach, *Historia natural* i *Las razas humanas*. Les moltes fotografies que els il·lustren, descriuen plàsticament la zoologia, la botànica i l'etnografia, d'un mode fàcil a tothom. De primer vacillava a deixar aquestes obres en préstec, però no he hagut de lamentar-ho. Pels comentaris que fan en retornar el llibre, comprenc que aquest ha estat, si no llegit, mirat per tota la família.

Els que usen la secció de ciències, solen ésser els estudiants, però el llegidor d'obres científiques que puc considerar més destacat, no és cap estudiant ni home de carrera: és un moliner.

En Tecnologia s'ha notat enguany el mateix moviment; és una secció que tenim força nodrida, especialment en obres d'agricultura, però aquestes són ben poc demanades. Com sempre, els mecànics electricistes, i algun estudiant, són els llegidors d'aquesta secció.

He notat aquest any (i l'estadística ho demostra) major afició a les obres d'art. Són 162 llibres de més, entre préstec

i sala de lectura, els que s'han llegit aquest any. La secció de música té força demanda; no sols la popular, sinó la clàssica, és demanada per un nucli compost de sis llegidors bastant joves; alguns d'ells són músics, però altres tenen ofici (forner, mecànic, etc.). També hi ha tres llegidores que utilitzen aquesta secció.

En literatura, la demanda ha estat gairebé igual que l'any passat, car no es pot considerar cap augment 13 llibres de més. Les observacions que farem sobre aquest particular, potser es trobaran monòtones si es comparen amb les que férem anys anteriors. Però ens trobem sempre amb idèntics casos, i, per tant, idèntiques han d'ésser les observacions, que poden concretar-se en una sola: no tenim prou novel·les. Quan n'arriba alguna de nova, no para a la Biblioteca.

No és que estiguem escassos d'obres literàries, però és que a la majoria dels lectors els agraden sols d'un determinat gènere. Les obres clàssiques, els assaigs o narracions curtes, les poesies, etc., no responen al gust de la majoria, que s'interessen només per una novella d'argument lligat, amb pròleg i epíleg, tant si és de gènere realista com romàntic. Exemple: *Entre naranjos*, de Blasco Ibàñez, o *Graziella*, de Lamartine.

No voldria que es veiés pretensió en la demanda que faré, fundada en l'experiència i coneixement que tenim del nostre públic. Aquesta demanda és la següent: ¿No podríem redactar una llista d'obres per a adquirir, de literatura, basades, més o menys, sobre demandes formulades pels lectors? Satisfer una mica llurs gustos sense baixar-se a fomentar el mal gust. És cert que no es funda una Biblioteca perquè la gent llegeixi obres sense importància, solament per a passar el temps, però moltes vegades s'entra a la Biblioteca per una obra d'aquest gènere i es va evolucionant tot veient-ne d'altres de més valor.

La psicologia dels lectors de les diferents Biblioteques, forçosament ha de presentar caràcters especials, i la relació directa i constant de la Bibliotecària amb els seus llegidors, li permet de judicar amb seguretat sobre llurs gustos literaris.

És per això que no crec estar desencertada de demanar que se'ns deixi escollir unes quantes obres de literatura, de tant en tant.

Revistes. — No és necessari fixar molt l'atenció per veure quines són les revistes preferides pel públic. Són aquestes, les il·lustrades, de caràcter general, o, més ben dit, informatiu, sobre esdeveniments mundials, com *Cosmópolis*, i, quan es publicava, *Imatges*. (Actualment tenim *D'ací d'allà*, que també es llegeix força.)

Les de caràcter tècnic i científic, com *Je sais tout* i *Ibérica*, també tenen el seu petit nucli de llegidors. En canvi, són pocs els que els agraden, *Revista de Occidente* i *Gaceta literaria*, així com *Larousse mensuel*, el qual té però un llegidor constant : un religiós, que sempre em demana nombres endarrerits per a llegir a casa seva. Les revistes de modes atrauen públic femení; els nombres endarrerits solem deixar-los en préstec. Em sembla que convindria tenir alguna revista de labors, perquè algunes noies n'han demanat. També han demanat, alguns llegidors, per què no tenim la *Gaceta de Madrid* i diaris.

El *Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya* poques vegades és llegit, i, en canvi, em demanen volums dels que tenim col·leccionats.

Les revistes que rebem a la Biblioteca actualment són 33, de les quals 15 són de donatiu.

* * *

El dia 15 de febrer va deixar de prestar els seus serveis a la Biblioteca de Granollers la meva companya senyoreta Pilar Herp, la qual va passar a la Biblioteca de Catalunya. Li dedico un bon record, i em congratulo de la seva bona fortuna.

L'auxiliària que la senyoreta va deixar vacant, va ésser proveïda el dia 4 de setembre. Fou nomenada la senyoreta Mercè Piera.

Les alumnes de l'Escola de Bibliotecàries que han vingut a practicar-se en el servei de Biblioteques a la de Granollers, han estat aquest any les següents : senyoreta Dolors Monegal, del 17 al 24 de febrer; senyoreta Anna Dorph, des del 28 de març al 14 d'abril, i les senyoretes Montserrat i Maria Rosa Bultó, del 29 d'abril al 19 de maig. Em plau fer constar que

totes aquestes senyoretes varen mostrar-se molt intelligents i actives en llur treball.

Una novetat important d'aquest any ha estat el canvi de mobiliari de la Biblioteca. En principi teníem els mobles de la Biblioteca Popular de Vic, la inauguració de la qual va quedar indefinidament ajornada, però, afortunadament, la dita Biblioteca serà ben aviat oberta al públic, i, per tant, el seu mobiliari li ha estat reintegrat.

El mobiliari que s'ha fet per a la Biblioteca de Granollers harmonitza molt bé amb la seva arquitectura. Va ésser molt encertat l'augment de taules al centre de la sala de lectura, perquè en certs dies d'aglomeració no hi havia lloc per als infants. El que em sembla, que aviat caldrà posar més armaris, o pujar els que tenim, una vegada estarà del tot catalogada la Biblioteca Vidal-Jumbert.

Donatius. — Han fet donatius de llibres a la Biblioteca les senyoretes E. Roca, P. Herp i A. Pujol, i els senyors F. Parellada, J. Ruera, P. Farró, A. Sol. També han enviat publicacions l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, i l'Institut del Teatro Nacional.

Mereix nota a part, el donatiu fet pel senyor Tomàs Balvey i Bas de Cardedeu, consistent en un nombre aproximat de 300 pergamins, dels segles XII a XVII, pertanyents a diferents pobles del Vallès, essent per la Biblioteca doblement interessants els que es refereixen a Granollers.

Visites. — El dia 20 de gener visitaren la Biblioteca el que era aleshores Ponent de Cultura, senyor Robert, acompanyat del Director general d'Indústries, senyor Gay, i altres alts funcionaris de la Diputació. No va pas ésser una visita oficial, car, segons referències, aquests senyors anaven d'excursió al Montseny. El 16 de febrer vàrem rebre la visita de vint alumnes de l'Escola de Bibliotecàries, acompanyades del seu Director senyor Segalà, i el professor de Biblioteconomia senyor Ramos. Pels comentaris que feien es comprèn que la Biblioteca els va sorprendre per la seva arquitectura, de la qual feren molts elogis.

El 26 de març varen venir un grup de nenes de l'Escola Pràctica de Barcelona, acompanyades de la seva Directora senyora Sara Serra. En una altra ocasió tinguérem el gust que fos visitada la Biblioteca per un altre grup de la mateixa Escola.

I, finalment, les visites dels Orfeons següents:

1.er de juny, quaranta orfeonistes de la coral El Lliri de Barberà.

8 de juny, trenta-cinc orfeonistes de la coral L'Arató de Figueres.

22 de juny, el cor de la Sociedad Cooperativa Obrera de Consumos La Lealtad.

7 de setembre, la Societat Coral Amics Tintorers de Barcelona.

Actes celebrats a la Biblioteca. — El dia 15 d'abril, el senyor Carles Capdevila va donar una conferència, organitzada per la Junta de La Casa del Vallès, el tema de la qual era «L'evolució del gust». Encara que pel títol sembla que havia d'ésser filosòfica, no va pas ésser així, és a dir, la filosofia s'hi trobava barrejada amb el bon humor i les receptes culinàries.

Va ésser una dissertació molt del gust del públic, el qual emplenava la sala, i hi havia moltes de persones dretes.

La presidència estava formada pel Vice-president de la Diputació, senyor J. de Riba; el senyor Alcalde, i personalitats de la Junta de la Casa del Vallès.

El 25 de maig, el senyor Daniel Alcaide va donar una conferència, organitzada per la Societat de Contramestres de Teixits El Ràdium.

La conferència tenia per tema la «Societat moderna», i es basava sobre temes filosòfico-socials amb tendències racionalistes.

El públic no va pas ésser gaire nombrós, i acabat l'acte, el President d'El Ràdium va donar les gràcies, i el comiat.

El 14 d'octubre es va celebrar la Festa del Llibre, amb molt més de lluent que l'any anterior, car tots els llegidors afavorits amb un llibre estaven presents, i tots, fins els adults, vingueren a recollir-lo.

El conferenciant va ésser el senyor Josep Ferran i Mayoral, i per primera vegada, en aquesta diada, vàrem tenir la satisfacció de poder sentir el parlament en la nostra estimada llengua.

Ferran i Mayoral digué belles paraules en elogi del llibre, de la cultura i dels infants. Va elogiar els contes de fades, i dirigint-se als pares, els exhortà que deixessin desenrotllar lliurement la vocació de llurs fills, i que no els obliguessin a ésser *homes* abans de temps.

Va ésser una bonica conferència, notable per la seva senzillesa i espiritualitat.

Seguidament vàrem repartir els llibres enviats per la Diputació als nens i nenes que esmentaré. Quant als adults distingits amb l'ofrena de dues valuoses obres, ho foren Àngela Pujol i Esteve Mogues. A la primera li fou concedida l'edició monumental políglota de *L'Atlàntida*, i al segon, *Historia y arquitectura del Monasterio de Poblet*.

Va presidir l'acte el senyor Alcalde; un oficial representant del senyor Tinent Coronel; el senyor Mejan, del Col·legi de 2.ª Ensenyança, i el periodista senyor Miquel Joseph, el qual va fer la presentació del conferenciant. El senyor Alcalde va cloure l'acte amb un breu discurs.

Haig de remarcar que els llibres donats als petits pecaven de massa infantils. Va ésser llàstima, ja que fou el primer any que se'n varen donar en llengua catalana.

Els nens i nenes premiats són els següents:

Francesc Segura, Josep Algueró, Antònia Pineda, Carme Llorenç, Josep Hernández, Joan Canal, Josep Mogues, Maria Ferrers, Salvador Noguers, Joan Ventura, Pere Dedéu, Pere Icart, Concepció Sánchez, Emília Salelles, Gregori Domínguez, Joan Obiols, Frederic Riart, Lluís Baiget, Lluís Hevia, Benjamí Gàlvez, Josep Garrell, Joan Martí Torres, Josep Creus, Dolors i Matilde Genovart, Àngel Bassa, Agustí Viader, Ignasi Cases, Eudald Cid, Agustí Saló, Aurora Aragai, Joan Pérez, Pere Pi, Agustí Lorenzo, Maximilià Raillo i Pere Viaplana.

El dia 9 de novembre va tenir lloc a la Biblioteca el repartiment de premis als alumnes de l'Escola Municipal de Música. Va presidir l'acte el senyor Alcalde.

Alguns dels alumnes premiats executaren peces de violí i piano. Altres, cantaren lliçons a chor, nois i noies; etc. Deixant a part la tasca de professors i alumnes, l'èxit de la festa no va pas ésser molt remarcable, pel que es refereix a la concurrència, que es pot dir que quedava reduïda als familiars dels alumnes.

* * *

Durant l'any s'han redactat cinc guies de lectura. Una, dedicada al públic femení (aquesta va tenir força èxit); una altra, sobre obres d'agricultura; una altra, amb motiu del centenari de Frederic Mistral, i dues, de llibres seleccionats en diferents adquisicions d'aquests.

He pogut observar que les llistes de llibres recentment rebuts són les que interessen més, ja que tot seguit ens en vénen a demanar.

S'han redactat aquest any, 1,346 cèdules de catàleg (722 d'autors i 624 de matèries).

El total de volums portats a relligar durant l'any és de 147 (116 al relligador de Granollers i 31 a la Direcció tècnica).

* * *

La Directora de la Biblioteca Popular de Sallent, en la Memòria de l'any 1929, exposa amb molt d'encert algunes de les dificultats que poden presentar-se en l'ofrena de llibres en la Diada del Llibre, als llegidors adults que més s'hagin distingit durant l'any en llurs lectures.

Totes les dificultats, tots els pro i contra són estudiats en el seu admirable treball, amb observadora minuciositat, però és molt difícil de trobar la solució exacta als problemes plantejats.

Tots els fets de la vida, siguin d'ordre transcendental siguin d'ordre comú, tenen llurs punts favorables i desfavorables, però si es vol arribar a un punt determinat, cal concretar. És natural que abans de realitzar un acte, l'estudiem sota els seus diferents aspectes. Sempre trobarem que les raons que l'abonen

per un cantó, el combaten per un altre. Però, si ens cal solucionar, escollirem el cantó que tot i presentar dificultats, en presenta menys.

No crec que l'ofrena de dos o tres llibres a l'any a dos o tres llegidors distingits, pugui posar-se com a un cas de consciència per a nosaltres. Em sembla que sempre es trobaran en cada Biblioteca dos o tres llegidors que es destacaran dels altres, i si en escollir-los obrem amb esperit imparcial, si en fer aquesta tria ens sembla a nosaltres que ho fem amb absoluta justícia, potser hi seria de més que ens preocupéssim excessivament.

És molt cert que es fa difícil de precisar la superioritat d'un llegidor sobre un altre, amb desigualtat de temes per ells llegits o estudiats, però podem considerar alguns dels casos que es presenten:

1.ª Entre un llegidor que abarca diferents punts i un altre que s'interessa només per un tema especial, jo triaria el primer.

2.ª En el cas de diversos llegidors especialitzats en una mateixa matèria, donaria preferència al que més obres hagués llegit, o millor encara, al que hagués estudiat obres de més relleu. (És difícil que es trobessin en absoluta igualtat de circumstàncies.)

3.ª En el cas de llegidors d'obres literàries, és natural que s'escolleixi al que hagi llegit obres de més valor. Si les lectures d'ambdós estan a la mateixa altura, al que més quantitat de llibres tingui apuntats, ja que és gairebé impossible de penetrar fins a quin punt han tret profit de llurs lectures...

En fi, crec que sempre hi haurà una raó, un detall, que ens ajudarà a decidir-nos en l'elecció.

Porser fóra més fàcil el judici, si les obres d'obsequi presentessin condicionalment un caire diferencial. És a dir, si l'ofrena fos d'una obra literària i una altra de tema especial, i es pogués adjudicar la primera al millor llegidor de literatura i la segona al millor llegidor especialitzat. Aquesta sol·lució però, també presenta dificultats, no per l'obra literària, sinó per la de tema especial, menys en el cas que aquest tema estigués d'acord amb l'índole dels estudis efectuats pel llegidor. Però també així es complicaria la qüestió, car tampoc no fóra del tot just considerar susceptible de premi un tema cultural, i es ne-

gligissin els altres que s'haguéssin pogut estudiar igualment a la Biblioteca.

Per això repeteixo que, al meu entendre, s'ha de procurar que l'elecció recaigui en un llegidor, al qual interessin en conjunt tots els caires culturals, i en la impossibilitat d'estar completament segures del nostre encert, procurar que aquest s'ajusti tant com es pugui a les normes de justícia i imparcialitat, i prescindir de simpaties personals.

* * *

El règim de les Biblioteques Populares ofereix les màximes facilitats per a vèncer l'apatia o la indiferència d'aquells que no porten dintre seu l'anhel espiritual que se satisfà amb els llibres. Però l'organització d'una Biblioteca, per bé que hagi estat curosament ordenada, resultaria insuficient si la Bibliotecària no posés en el seu treball tot l'entusiasme, tot el tacte exquisit, que cal posseir en l'indicat lloc.

En els tres anys llargs que estic a la Biblioteca de Granollers, he pogut anar-me compenetrant de la relació que existeix entre ella i el poble. En dir el poble, em refereixo principalment als llegidors la psicologia dels quals és la que exclusivament ens interessa, si ens atenim al fi que ens proposem. Això és : que la Biblioteca assoleixi la màxima transcendència en la vida del poble. D'ací uns quants anys és possible que aquesta transcendència sigui més notada que al present, ja que tots els petits llegidors que tanta estimació li demostren seran homes que portaran dintre seu el llevat espiritual que deixa sempre el tracte dels llibres.

¿Noto, en el públic actual, una diferència molt marcada amb el públic del principi d'inaugurar la Biblioteca? Em sembla que no. Només pel que es refereix al públic femení, potser. En principi, eren poques les senyores i noies que venien pel préstec, però algunes es quedaven a llegir a la sala de lectura. Per rara coincidència, gairebé totes les que venien han traslladat llur domicili fora de Granollers, i com que llur exemple en feia venir d'altres, en faltar elles també han deixat de venir

les que les seguien. En canvi, en el préstec són moltes les que estan inscrites, de totes les classes socials, des de les senyoretes més distingides fins a les de més humil condició. Unes i altres demostren aficions iguals en la classe de llurs lectures.

Els lectors del sexe masculí estan compostos, en llur majoria, d'estudiants, obrers, alguns mestres i bastants joves que fan el servei militar a Granollers. Aquests últims són una espècie de públic transeünt, però digne dels majors elogis, per llur correcció, per llurs lectures, i per l'agraïment i satisfacció que demostren en poder venir a llegir a la Biblioteca. Un d'aquests joves em va dir que quan era un noi et anava molt a llegir a la Biblioteca de Canet de Mar, poble on vivia. Conservava molt bon record d'aquella Biblioteca.

Pel que es refereix als que podríem considerar com els intel·lectuals de la població, es deixen veure ben poc a la Biblioteca; alguns mai. Naturalment que hi ha excepcions, però són ben poques.

Finalment, els lectors infants són els que més s'han assimilat a la Biblioteca, els més fidels. Molts han passat a la categoria de jovenets i no han pas deixat de venir.

Tot i no poder estar descontentes, voldríem que el moviment de lectors s'intensifiqués més, sobretot tractant-se d'una població gran com Granollers. No crec que negligim els mitjans (les facilitats en el préstec, i a la Biblioteca, les guies de lectura, etc., en són bona prova).

En l'última reunió de Bibliotecàries es va parlar d'organitzar cursets d'ensenyaments pràctics i conferències. Sens dubte que algunes conferències amenes, acompanyades de projeccions les que ho requerissin, despertaria l'atenció d'alguns i augmentaria l'interès de molts. Podrien ésser conferències sobre zoologia, astronomia, història, geografia, viatges, etc. Amb motiu d'aquestes conferències es podrien redactar guies de lectura relacionades amb elles.

Quant a les lectores, crec que és una qüestió d'interès per a les Bibliotecàries procurar dirigir les lectures de la majoria d'elles. Són en gran nombre les lectores que només volen novel·les boniques, novel·les d'amor, que acabin en noces. Això

la major part d'elles, perquè també hi ha excepcions. En literatura, algunes demostren bon gust; però es podrien comptar amb els dits d'una mà les noies i senyores que llegeixen obres d'altres seccions.

També cal confessar que els llibres tenen, al nostre país, moltes enemigues. En els pobles, sobretot, el prejudici que «en els llibres no s'aprèn res de bo» està encara molt arrelat entre algunes mares de família, que consideren que són els llibres l'origen de totes les desgràcies. Algunes d'aquestes senyores, més benèvols, els consideren com una fomentació de la ganduleria.

Les persones que sustenten aquestes idees, ja no cal dir que no vénen a la Biblioteca; però en converses tingudes amb parentes, filles, o simplement conegudes d'elles, em faig el càrrec de la influència de llurs consells. La Bibliotecària s'ha de valer d'una tàctica especial per fer comprendre l'equivocació dels tals conceptes. Ho ha de fer comprendre no sols amb les seves paraules, sinó amb els llibres que ofereix.

De quina mena han d'ésser aquests llibres? Per exemple: Biografies, Història, Belles Arts, Puericultura, Coneixements domèstics, Jardineria, etc., sense excloure naturalment la Literatura. Suaument ha de procurar dirigir l'atenció de les lectores envers aquelles obres que tendeixin a augmentar la cultura femenina.

La manera de cridar l'atenció sobre determinada obra, podria consistir en una mena d'ampliació de les guies de lectura, així com també en una petita crítica de l'obra recomanada i assenyalar-ne els seus principals valors d'un mode breu i persuasiu. Exemple:

«Entre els molts llibres que li poden interessar de la Biblioteca, li recomanem:

La Moda. — Obra escrita per Max von Boehn. És la *Història del Vestit* a Europa, des dels orígens del cristianisme fins als nostres dies. Paral·lelament descriu l'evolució i transformació de costums i cerimònies de la vida pública, privada i social dels diferents pobles a través del temps. És una història de la civilització, descrita amb amenitat, il·lustrada amb precioses làmines, reproduccions de pintures, escultures, gravats, etc.»

Aquestes fulles, diguem-ne de propaganda, es podrien donar

a les llegidores directament, introduint-les en el llibre que s'emportés, i segons el caràcter de l'obra recomanada, la propaganda podria estendre's al públic masculí.

Es podria provar l'eficàcia d'aquestes guies de lectura, de primer, mecanografiant-les nosaltres, i segons el resultat, es podrien reproduir majors quantitats per mitjà del ciclostyl.

Una de les guies de lectura que vàrem redactar temps en-rera, dedicada al públic femení, va tenir força èxit, i això em fa pensar que potser tindrien utilitat aquestes guies de lectura ampliades.

* * *

Al present, els llegidors petits són els que em fan més il·lusió. Són ells els que es mereixen la Biblioteca més que ningú. Potser sento un xic de vanitat en fer remarcar que en la nostra Biblioteca hi ha dies que, tot i trobant-se plena de nois i noies, no s'hi nota cap desordre, cap remor, de tal manera s'han assimilat els petits llegidors amb les normes d'ordre i silenci recomanades.

Des d'aquest any hi ha molts nens menors de dotze anys inscrits al préstec. En anys anteriors no els havia permès usar d'aquest servei, fins als dotze anys; però, degut a diferents circumstàncies, entre les quals podem posar-hi que molts nens estudien batxillerat des dels deu anys, hem resolt admetre'ls abans dels dotze anys. Per aquest motiu, naturalment, el préstec d'infants ha pujat més.

L'experiència m'ha demostrat que cal restringir les demandes dels petits llegidors quan podem considerar-les excessives. En certs casos, ni temps teníem d'apuntar els llibres i ordenar les targetes en el fitxer, car un llibre sortit al vespre era retornat l'endemà al matí. És possible que, tractant-se d'un conte curt, el nen l'hagués llegit; però, tractant-se d'un llibre extens, es pot posar, per descomptat, que no havia estat llegit, i únicament impulsava el petit llegidor, a canviar-lo, el seu caprici infantil.

Si es considera, doncs, que el canvi tan immediat de llibres dificultava l'organització del préstec; que un llibre reduït poden

llegir-lo a la Biblioteca, i que un llibre extens es fàcil que el llegeixin si el tenen més dies a casa, he solucionat el préstec d'infants fent-los avinent que han de trigar en retornar el llibre, el mínim, de dos a tres dies, i si es tracta d'un llibre curt, que no puguin llegir a la Biblioteca, també els permeto un dia enter, com a mínim.

No crec que siguin mesures molt severes, ja que no són dictades amb ànim de cohibir la lectura dels infants, sinó per al millor profit d'ells i bon ordre de la Biblioteca.

Com es pot comprendre pel que comento, els mitjans estimulants que necessiten els adults per a despertar llur interès per la Biblioteca, no són precisos als infants. Ara que, respecte a ells, es pot enfocar la qüestió des d'un altre punt de mira, i aquest és el de tractar que llurs lectures els siguin profitoses.

Són moltes les vegades que havia format el projecte de reunir els nens i nenes, i dedicar-los, de tant en tant, una petita conversa. Però l'organització de la Biblioteca al principi, l'adquisició de la Biblioteca Vidal-Jumbert, el canvi de mobiliari i el quedar-me últimament sense Bibliotecària-Auxiliar, una bona temporada, tot plegat m'ha fet sempre ajornar el meu projecte. Confio poder portar-lo a obra el pròxim any.

Resulta un gros inconvenient no poder disposar d'una sala a part de la sala de lectura. Haurem de reunir-los els dijous a la tarda, de tres a quatre.

No tinc idea encara completament formada respecte el sistema que seguirem en aquestes petites reunions, que, donat llur caràcter, han d'ésser converses amb els infants a base, naturalment, de les lectures que facin ells a la Biblioteca. En aquest sentit, moltes qüestions es presten a ésser tractades, des dels comentaris dels contes més populars fins a petites lliçons de coses. És molt educatiu que els nens coneguin els autors que llegeixen i s'interessin per ells, i així els més grandets se sentiran induïts a buscar ells mateixos notícies sobre la vida d'Andersen, Grim, Perrault, Lafontaine, etc.

Confio que l'any pròxim podré tractar d'aquest assumpte, i assenyalar-ne els resultats.

COMPARACIONS ESTADÍSTIQUES DEL MOVIMENT DE LA BIBLIOTECA, I ESPECIALMENT DE LES OBRES LLE- GIDES EN LLENGUA CATALANA

És curiós i molt interessant la comparació dels resums estadístics anuals de llegidors i llibres llegits, des de la fundació de la Biblioteca fins a l'any actual.

El total de llegidors més crescut es pot dir que el tenim a l'any 1927, any de la inauguració; perquè si bé l'estadística ens dona 6,518 llegidors, cal tenir en compte que només es tracta de sis mesos, ja que la Biblioteca va començar a funcionar el mes de juny. El préstec no va inaugurar-se fins al novembre.

L'estadística de 1927, des de juny, és, doncs, com segueix:

Total de llegidors : 6,518. Adults, 2,129; infants, 4,389.

Llibres llegits : 8,746. D'adults, 2,380; d'infants, 6,366.

A l'any següent, 1928, sembla que s'hagi descendit; en realitat no és així pel que pertoca als llegidors adults, però sí referent als petits. Sense pretendre saber exactament la causa d'aquestes altes i baixes, ens limitarem a assenyalar-les. Tenim, doncs, en 1928:

Total de llegidors : 9,787. Adults, 4,873; infants, 4,914.

Llibres llegits : 14,336. D'adults, 4,375; d'infants, 9,961.

En 1929 es nota lleugera baixa en els llegidors adults i augment en els infants.

Total de llegidors : 10,539. Adults, 4,839; infants, 5,700.

Llibres llegits : 14,198. D'adults, 3,516; d'infants, 10,682.

A l'any actual, 1930, es troba encara més accentuada la baixa de llegidors adults, i l'augment dels petits. L'estadística ens dona les següents xifres:

Total de llegidors : 12,425. Adults, 4,231; infants, 8,194.

Llibres llegits : 15,259. D'adults, 3,433; d'infants, 11,826.

Es pot veure que el nombre dels llegidors adults, amb les variants de les centenes, es manté constantment dins el 4.000.

Podrà estranyar que els llibres d'adults siguin (excepte a l'any 1927) en nombre inferior als llegidors, però cal tenir en compte els llegidors de revistes.

Quant al servei de préstec, la seva trajectòria ha estat sempre en línia ascendent.

L'any 1927 (cal comptar només dos mesos) usen el préstec 57 persones.

Llibres llegits : 126. D'adults, 120; d'infants, 6.

L'any 1928 usen el préstec 331 persones.

Llibres llegits : 3.462. D'adults, 2.380; d'infants, 1.082.

L'any 1929 utilitzen el préstec 423 persones.

Llibres llegits : 5.356. D'adults, 3.428; d'infants, 1.928.

I, finalment, l'any 1930 són 451 les persones que usen el préstec.

Llibres llegits : 6.700. D'adults, 3.811; d'infants, 2.889.

És, doncs, l'any 1930 el que dóna major nombre d'obres llegides en préstec, pels adults i pels infants.

* * *

Les obres escrites en llengua catalana són força llegides a la nostra Biblioteca, especialment per persones joves, i crec que encara se'n llegirien moltes més, si abundaven els novellistes catalans.

Prescindint dels llibres llegits a la sala de lectura, he fet el present estudi a base dels que tenim apuntats a les targetes de préstec, separant les obres de literatura de les de temes especials i de les d'infants.

En obres exclusivament literàries, el resultat és el següent: Any 1927, 13 obres; any 1928, 229; any, 1929, 375, i any 1930, 282.

No cal tenir en compte la petita xifra de l'any 1927, ja que no va ésser fins al novembre quan s'inaugurà el préstec, i encara el desembre és incomplet, amb les vacances de Nadal.

L'any 1929 és quan més literatura catalana s'ha llegit a la

Biblioteca, i encara que es disminueix el 1930, de totes maneres aquest any és superior a 1928.

Dels autors catalans destacats, he pogut observar que s'emporta la preferència Àngel Guimerà; ell té el primer lloc, i la seva obra més llegida és *Mar i Cel*.

El segueix Roig i Raventós; l'obra preferida entre les d'aquest autor és *L'ermità Maurici*, però amb poca diferència de *Flama vivent*.

Gairebé en igualtat de nombre es troba Narcís Oller. La seva obra més llegida és *La febre d'or*.

Segueix mossèn Jacint Verdaguer. De les seves obres, la preferida és *L'Atlàntida*.

D'Ignasi Iglésias, autor que segueix en ordre de preferència, l'obra més llegida és *Els Vells*.

De Víctor Català, *Solitud*.

De Rusiñol, *El català de la Manxa*.

En canvi, un poeta tan excels com Maragall, no arriba al poble; són poques les persones que m'han demanat obres seves, i encara aquestes persones pertanyien a certa categoria intel·lectual.

He observat que la poesia catalana no crida gaire l'atenció.

Quant a les obres clàssiques, s'han llegit només les següents:

Crònica del Rei Jaume I.

Auzias March. Obres.

Tirant lo Blanc, de Martorell.

Poesies de R. Llull.

Contes i faules, d'Eiximenis.

Llibre de les Dones, de Jaume Roig.

Les obres escrites en català, de temes especials, que s'han llegit, donen el següent resultat: Any 1927, 2 obres; any 1928, 75; any 1929, 63, i any 1930, 34.

El nombre d'obres infantils catalanes que s'han prestat és com segueix: Any 1927, 0 obres; any 1928, 45; any 1929, 63, i any 1930, 92.

F. FARRÓ

BIBLIOTECA POPULAR DE MANRESA

Oberta al públic el dia 6 de desembre de 1928.

(Vid. ANUARIO 1928, p. III, i ANUARIO 1929, p. 135.)

Senyor Diputat, delegat de la Ponència d'Instrucció pública,
Il·ltre. Sr. Ferran Valls i Taberner.

BIBLIOTECÀRIES

Directora, Srta. Pilar Bertran.

Nomenada el dia 24 de gener de 1928.

Auxiliar, Sra. Emília Fernández.

Nomenada el dia 24 de gener de 1928. Traslladada a la Biblioteca de l'Escola del Treball el dia 28 de gener de 1930.

Auxiliar, Srta. Concepció Múnera.

Nomenada el dia 23 de juliol de 1930.

RESUM COMPARATIU DEL MOVIMENT DE LA BIBLIOTECA DES DE LA SEVA FUNDACIÓ

Sala de lectura

Anys	Lectors	Llibres llegits a la sala de lectura
1928.....	1,276 { adults : 579 infants : 697	1,435 { 900 per a adults 535 biblioteca infantil
1929.....	17,642 { adults : 11,006 infants : 6,636	28,959 { 11,676 per a adults 17,283 biblioteca infantil
1930.....	14,210 { adults : 7,996 infants : 6,214	26,369 { 9,967 per a adults 16,402 biblioteca infantil

No s'esmenten a l'estadística els periòdics i revistes corrents que no formen encara volum.

Promedi diari de lectors, comptant 350 dies hàbils de lectura:

	1929	1930
Lectors adults.....	31	22
Infants.....	19	17
Total.....	50	39

Promedi diari de lectors per 1,000 habitants:

1929	1930	Habitants de fet
1'92	1'50	25,928

Preferència dels llibres llegits:

	1928	1929	1930
Obres generals.....	3	3	3
Filosofia.....	9	9	10
Religió.....	10	10	9
Dret i Ciències socials.....	8	8	8
Lingüística.....	6	7	7
Ciències pures.....	2	6	4
Ciències aplicades.....	5	4	5
Belles Arts.....	7	5	6
Literatura.....	1	1	1
Història i Geografia.....	4	2	2

Servei de préstec

Inaugurat el dia 1.^r d'agost de 1929.

Lectors inscrits : 571.

Llibres llegits:

1929	1930
1,476 (b. infantil : 378)	8,199 (b. infantil : 2,522)

Preferència dels llibres llegits:

	1929	1930
Obres generals.....	10	10
Filosofia.....	9	8
Religió.....	7	9
Dret i Ciències socials.....	6	6
Lingüística.....	8	7
Ciències pures.....	3	3
Ciències aplicades.....	4	4
Belles Arts.....	5	5
Literatura.....	1	1
Història i Geografia.....	2	2

Nombre d'obres registrades el dia 31 de desembre de 1930 : 3,642.

GRÀFICA DELS LLIBRES LLEGITS A LA SALA
DE LECTURA

Oberta al públic el 6 de desembre de 1928.

Llibres llegits a domicili:

1928	1929
1,476	8,199

Inaugurat el servei l'agost de 1929.

RESUM ESTADÍSTIC DE L'ANY 1930

Total de lectors : 14,210.

Lectors adults : 7,996 (homes, 6,752;
dones, 1,244).Lectors infants : 6,214 (nens, 4,529;
nenes, 1,685).Dies que la Biblioteca ha estat oberta:
339. Promedi diari de lectors : Adults, 23'61;
infants, 18'33.

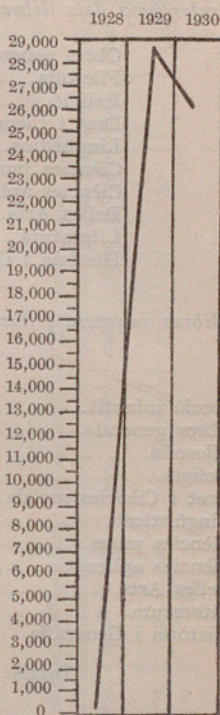
Cens de la població (oficial 1920):

Total, 25,928 habitants. (Alfabet,
15,787 habitants.)Promedi diari de lectors per 1,000 habi-
tants:

Del cens total, 1'61.

Del cens d'alfabets, 2'65.

Lectors inscrits al préstec : 571.

Lectors que han fet ús del préstec durant
l'any : 548.*Llibres llegits:*

	A la sala de lectura	En préstec
Secció infantil.....	16,402	2,522
Obres generals.....	1,236	59
Filosofia.....	137	79
Religió.....	247	71
Dret i Ciències socials.....	474	172
Lingüística.....	618	101
Ciències pures.....	939	354
Ciències aplicades.....	785	319
Belles Arts.....	743	181
Literatura.....	3,197	3,894
Història i Geografia.....	1,591	447
Totals.....	26,369	8,199

Preferència dels llibres llegits:

	A la sala de lectura	En préstec
Obres generals.....	3	10
Filosofia.....	10	8
Religió.....	9	9
Dret i Ciències socials.....	8	6
Lingüística.....	7	7
Ciències pures.....	4	3
Ciències aplicades.....	5	4
Belles Arts.....	6	5
Literatura.....	1	1
Història i Geografia.....	2	2

Llibres ingressats durant l'any, agrupats per matèries:

	Obres		Volums	
	Compra	Donatiu	Compra	Donatiu
Secció infantil.....	51	1	67	1
Obres generals.....	5	10	32	16
Filosofia.....	6	4	7	4
Religió.....	2	—	7	—
Dret i Ciències socials.....	17	9	27	13
Lingüística.....	3	2	4	3
Ciències pures.....	12	—	14	—
Ciències aplicades.....	8	6	12	7
Belles Arts.....	12	2	19	3
Literatura.....	65	11	88	16
Història i Geografia.....	45	11	62	26
Totals.....	226	56	339	89
	282		428	

Volums perduts : A la sala de lectura, 8; en préstec, 1. Total : 9.

Estadística d'obres ingressades durant l'any, agrupades per mesos

	087.1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Totals
Sumes anteriors.....	485	64	84	107	260	110	207	478	262	994	309	3,360
Gener.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Febrer.....	1	—	1	—	—	—	—	—	1	1	1	5
Març.....	34	2	3	—	8	1	9	2	5	7	17	88
Abril.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Maig.....	10	1	2	—	3	—	—	4	2	6	7	35
Juny.....	—	1	3	1	15	—	1	—	3	23	12	59
Juliol.....	—	—	—	—	—	1	—	3	—	3	—	7
Agost.....	—	1	—	—	—	—	—	—	—	3	—	4
Setembre.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Octubre.....	—	1	1	—	—	1	—	—	—	2	5	10
Novembre.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Desembre.....	7	9	—	1	—	2	2	5	3	31	14	74
Totales.....	537	79	94	109	286	115	219	492	276	1,070	365	3,642

Nombre de registre en 31 de desembre de 1930 : 5,230.

Estadística de les cèdules intercalades en els catàlegs d'autors i matèries

Sumes anteriors	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Sbre.	Octubre	Nbre.	Dbre.	Total
11,378	—	49	261	40	99	4	157	27	—	50	—	146	12,211

MEMÒRIA PRESENTADA PER LA DIRECTORA DE LA BIBLIOTECA

L'any 1930 acaba de desaparèixer; això no vol dir, però, que s'hagi acabat una vida, ni tan sols una activitat empresa. Aquest fi d'any no és més que una fita per a poder comptar el temps, ja que aquest no és més que una successió.

Aquest terme que hem anomenat 1930, ens serveix per a fer el recompte de tota la tasca realitzada i cobrar nous anhels per a la que ha de venir. Ja el 1931 em poso a redactar l'obligatòria memòria, després d'haver fet els resums estadístics del passat any. I o, sorpresa desagradable!, els resums estadístics donen menys lectors a la sala de lectura que els resums de l'any 1929. Vingueren a la sala de lectura aquell any 17,642 lectors, i l'any 1930, sols 14,210, o sigui $17,642 - 14,210 = 3,432$ lectors menys. Un profund pessimisme s'apodera de mi a la primera impressió, abans de poder aixecar els ulls i recórrer amb ràpida mirada els dies que l'un darrera l'altre s'han anat escolant en aquesta Biblioteca. Jo no he vist pas una tan gran diferència entre els dos anys, generalment la Biblioteca ha estat concorreguda i ha donat goig haver d'acudir i atendre a diferents lectors a la vegada, sobretot durant els sis mesos que he estat sola a la Biblioteca. No puc, però deixar de mencionar els bons serveis que durant aquest temps ha realitzat la senyoreta Maria Coma, que té el càrrec de portera de la Biblioteca.

Alguns dies, sobretot en el canvi d'estacions, és quan he notat més el retraïment de lectors. Els canvis d'estació porten sempre com una mena de revolució a la vida quotidiana, sobretot el pas d'hivern a estiu, canvi complet d'indumentària, organització de festes en la capvuitada de Corpus, exàmens de fi de curs; alguns lectors retarden el retorn del llibre, ara ja en

el mes de gener, i donen com a disculpa la molta feina que tenen amb els balanços de fi d'any. Però ja quan la vida torna a emprendre el seu curs, segur i tranquil, la regularitat de vida torna també a la Biblioteca i ens fa sentir millor, que el desig de cultura creix de dia en dia.

Però deixem aquestes petites divagacions per a retornar a les dades estadístiques. Si a la sala de lectura han disminuït els lectors, en canvi ha augmentat el servei de préstec; aquests dos moviments són paral·lels, generalment quan un lector ve a buscar un llibre, no es queda a la Biblioteca, és, doncs, sols lector de préstec; alguna vegada, i a fi de poder procedir a la busca de la demanda del lector, he preguntat si es quedaven a la sala de lectura, i han contestat que no, ja que volien aprofitar el temps a casa, per a llegir el llibre que s'emportaven. Així, doncs, augmenta en aquest cas el servei de préstec i disminueix el de la sala de lectura. Comparem els llibres llegits l'any passat en préstec amb els d'aquest any. Foren, l'any 1929 (sols funcionà sis mesos el préstec), 1,476 els que es deixaren, i aquest any, 8,199, o sigui 2'7 vegades més.

El préstec pren gran increment; tenim 571 lectors inscrits a fi de l'any 1930. S'hi inscriuen persones de carrera i d'oficis diversos, dependents, escriptors, telefonistes, mecanògrafes, periodistes, impressors, teixidores, industrials, propietaris, mestresses de casa, empleats de l'Estació del Nord i dels Ferrocarrils Catalans, i d'entre aquests, de diferents categories, des dels empleats a les oficines de l'estació fins als que prenen el bitllet quan s'arriba, com diverses dones encarregades de la neteja dels cotxes, i és de notar, en una d'elles, com són d'escullides les seves lectures i els encertats comentaris que en fa en tornar els llibres.

Com que seria molt llarga l'anotació concreta de les diverses professions, anotarem solament el contingent de lectors de préstec que ens ha portat l'Institut, instal·lat en el mateix edifici que la Biblioteca. Per extensió remarcarem breument el contingent aportat per les Escoles Nacionals i particulars i també per les Acadèmies; deixarem anotat el moviment que ens ha donat tot el que a ensenyança es refereix.

Una volta fet el repàs de les targes d'inscripció al préstec, ens trobem amb què durant l'any i mig que funciona, s'hi han inscrit 88 estudiants de l'Institut, xifra molt crescuda, ja que els alumnes oficials matriculats aquest any en aquell centre són 109. D'aquests 88 estudiants n'hi ha algun de lliure i d'altres que estudien ja a Barcelona, encara que aquests continuen venint durant les vacances i així que tenen un dia de festa; alguns d'ells vénen quasi cada dia, ja que per a llurs classes van diàriament a Barcelona.

Com a conseqüència de l'afluència dels lectors de l'Institut, la Biblioteca es veu sobtadament plena en sortir de classe els alumnes, els quals aprofiten el temps que els queda entre una i altra classe per a venir a llegir una estona i canviar el llibre que tenien en préstec. Sense respondre de l'absoluta exactitud d'aquestes dades a causa dels canvis de cursos que forçosament han sofert els lectors inscrits, en arribar al segon d'inscripció a la Biblioteca direm:

	Lectors inscrits
Primer curs.....	18
Segon curs.....	20
Tercer curs.....	16
Quart curs.....	10
Cinquè curs.....	5
Sisè curs.....	19
Total.....	88

Tots ells vénen en busca de llibres d'estudi per a ampliar lliçons, per a fer algun treball, i més d'una vegada amb llurs consultes i demandes m'han fet recordar aquells dies en què també jo, com ells, era estudiant. Els dels primers cursos, a més, acostumen a prendre en préstec llibres de la collecció Araluce, *Vides d'homes cèlebres*, de la Casa Seix i Barral, i els dels últims, especialment de cinquè i sisè, llegeixen molt els *Clásicos Castellanos*, de «La Lectura», i novel·les d'autors moderns, i són interessats per la lectura de la *Gaceta Literaria* i per la *Revista de Occidente*.

De catedràtics inscrits en tenim nou, dos d'ells ja traslladats a altres Instituts. Per a ells hem demanat llibres en prés-

tec a la Biblioteca de Catalunya, així com també per a alguns de llurs deixebles.

Els bidells de l'Institut també vénen al préstec. Moltes tardes la Biblioteca ha tingut un bon aspecte : en una taula, alumnes de l'Institut; en altres, professors, que han vingut, un cop acabades les classes, a fer llurs consultes; persones diverses de la ciutat; senyors llegint revistes, novel·les, llibres d'estudi; senyores mirant figurins o llegint; soldats; les taules d'infants plenes de nens de diferents col·legis i acadèmies particulars, molts d'ells amb préstec, altres venint solament a la sala de lectura.

A continuació anotem els mestres que tenim inscrits:

Mestres nacionals de Manresa.....	2
Mestres particulars de Manresa.....	5
Mestresses nacionals de Manresa.....	4
Mestres nacionals de pobles veïns.....	3
Mestresses nacionals de pobles veïns...	1
Total.....	15

I finalment, i de Manresa, tenim inscrit un professor d'acadèmia particular i dues professores d'altres dues acadèmies.

Tots ells tenen molt d'interès a fer conèixer la Biblioteca a llurs deixebles, i moltes vegades han vingut petits lectors acompanyats pels respectius mestres.

* * *

En l'ordre de preferència dels llibres llegits, poques diferències poden apreciar-se, i per a no cansar més l'atenció del lector, no les farem notar; d'altra banda, poden veure's aquestes petites variants acudint directament als resums estadístics dels ANUARIS de cada any.

El que no pot deixar de causar-nos una impressió falaguera és el veure que al redós de la Biblioteca van florint noves ments creadores. Com ens plau en obrir els diaris locals llegir, al final d'algun article, la signatura d'uns lectors adolescents que freqüenten la Biblioteca! Generalment són crítiques de llibres,

molts d'ells demanats pocs dies abans, i en felicitar per primera vegada un d'aquests joveçants escriptors, recordo que vaig escoltar les seves paraules amb gran complaença. Foren senzilles, però eloqüents: « — Ho tenim molt bé amb la Biblioteca!»

La necessitat sentida l'any passat, de llegir novel·les franceses per diferents lectors, ha estat a bastament satisfeta aquest any, ja que un dels trametiments de llibres consistí en novel·les escrites en aquell idioma. Convé, però, que en continuem rebent, així com també seria útil que aquest any ens en enviessin d'angleses. Certament que el nombre de lectors que en demanen no és tan crescut com el que demana novel·les franceses, però de totes maneres serien llegides. Manresa és una ciutat gran, on viuen estrangers; té bastants professors i professores d'idiomes, i, si més no, els estudiants de batxillerat han d'examinar-se'n. Fins ara hem hagut de recórrer, quan no s'ha tractat de la consulta de gramàtiques, a la revista que rebem mensualment, *La Renaissance*, que té les pàgines en dues columnes, l'una amb text francès i l'altra anglès.

Són demanades contínuament obres de Ricard Leon, nom que no figura en el nostre catàleg; també demanen obres del P. Coloma. *Boy* i *Pequeñeces*, ho han estat repetides vegades, i d'Alarcon ens fan veritable falta *El escándalo* i *El sombrero de tres picos*.

De Flammarion també n'han demanat obres, i sobretot interessa a molts lectors tenir-ne a mà d'art futurista o, millor dit, cubistes, i també de literatura amb les tendències modernes.

De llibres de radiofonia en tenim tres; doncs bé, de la Biblioteca de Catalunya encara varen haver d'enviar-ne dos en préstec, i moltes són les vegades que no ens en queda cap a la sala de lectura; a més, hi ha lector que ja els ha consultat tots tres, i espera amb ànsia les noves adquisicions, per a veure si ha arribat alguna cosa nova referent a aquesta matèria.

En fi, moltes són les obres d'autors i temes diversos que ens han estat demanades aquest any, així és que no és possible anotar-les totes a l'ANUARI, i, a més, periòdicament s'han anat enviant llistes a la Central, de les demandes dels lectors; sols anoto les que ara redactant la memòria em semblen més urgents.

Les noves adquisicions. — Ja hem rebut carta de la direcció anunciant l'enviament de llibres; sovint girem els ulls vers la porta quan s'obre, i per fi veiem aparèixer el «recader» portant els paquets anunciats. Aquell els deixa al despatx, i nosaltres tot seguit ens posem a comprovar si els llibres enviats estan d'acord amb els anunciats en la llista rebuda. Tota tramesa ens és plaent, però tenim major satisfacció quan ens envien llibres demanats per nosaltres a prec dels lectors. El que ens proposem, en rebre'ls, és donar-los un destí útil, i res millor per a nosaltres que ajuntar llibres i lectors des del moment en què aquells arriben a formar part de la Biblioteca. Sí, els llibres vénen a formar part de la Biblioteca com també en són part els lectors, ja que una Biblioteca viva consta d'aquests dos elements: lectors i llibres; de l'adequada unió d'ells dependrà l'obra útil de la Biblioteca.

Així que està fet el repàs i després de posar etiquetes i segellar, operació que fa la portera, procedim al registre i catalogació. Una volta registrats, els exposem al públic en els mobles que tenim damunt els radiadors. De vegades, i tractant-se dels lectors que més freqüenten la Biblioteca, nosaltres mateixes fem la presentació dels llibres nous, a voltes sabent del cert que interessa fer la coneixença, altres amb el pressentiment de què interessarà.

De seguida, després de registrats, procedim a la catalogació dels que tenen més d'interès per al moment, a fi que puguin sortir de la Biblioteca, ja que no deixem mai un llibre (salvant rares excepcions) que no estigui registrat i catalogat. A voltes, i un cop exposats els ja registrats, volen dur-se'n dels no catalogats encara, aleshores fem esperar un xic el lector i els cataloguem tot seguit.

Ultra fixar la llista de les noves adquisicions en el tauler d'anuncis, l'enviem als diaris (això, ara, el 1931, després d'haver rebut màquina d'escriure), i és freqüent la demanda de llibres nous, com també d'alguns publicats en alguna guia de lectura (també les enviem als diaris, des que funciona la Biblioteca), per haver-se assabentat que els teníem, mitjançant la premsa.

Amb tot el que venim dient fins ara, no cal repetir que

per part dels lectors els llibres són rebuts amb molt d'interès. Algunes vegades, lectors que el tornaven amb intenció de no prendre'n cap altre aquell dia, se n'han emportat, pel sol fet de trobar-ne un de nou que els ha interessat.

De l'última remesa rebuda l'any 1930, una obra que ha interessat molt és *Esplendor y ocaso de los Romanof*, de Wyrubowa, tots els assumptes de Rússia desperten interès. Els llibres, pocs, de La Novela Rosa, Col·lecció Blava, Colección Principesa, Biblioteca Neus, des d'aleshores estan sempre en préstec, i és difícil que els lectors els puguin prendre quan vulguin, cal apuntar el nom dels que ho han demanat, perquè puguin arribar a llegir-los (generalment són lectores les que s'interessen per aquestes novel·les). Un cas digne de mencionar és el d'una senyora que en mirar les noves adquisicions es decidí tot seguit per una obra dels clàssics de la «Fundació Bernat Metge».

Els llibres de viatges són també dels primers que surten en préstec, interessen a gairebé tots els lectors, a més d'aquells que quasi no llegeixen altra cosa.

Podríem detenir-nos encara més en les tendències dels lectors en arribar les noves adquisicions, però creiem que el que darrerament hem exposat és suficient per a fer-se'n càrrec; a més, hem de parlar, encara, de les revistes que rep la Biblioteca i de l'ús que en fan els lectors.

Revistes que rep la Biblioteca. — Detallem a continuació les revistes que rebé la Biblioteca durant l'any 1930, agrupades per matèries. Fem constar quan és donatiu.

Revistes generals

Ara (donatiu).

Cosmòpolis.

Enciclopèdia gràfica.

Imatges.

Larousse mensuel. Révue encyclopédique.

La Moreneta (donatiu).

Revista del Ateneo Obrero Manresano (donatiu).

Revista de Occidente.

Revista ilustrada Jorba (donatiu).

Religió

Ave Maria (donatiu).
La Paraula Cristiana.
Revista Mariana (donatiu).

Dret. Ciències socials.

Exito (*El trabajo nacional*).
Revista social (donatiu).
Revista de Pedagogia.
Fémina.
Jardín des modes.
Vogue.

Lingüística

Revista de Filologia española.

Ciències i indústries

Crònica (donatiu).
Boletín de agricultura técnica y económica (donatiu).
La Colmena.
Vie a la campagne.
Ibérica.
Revue générale de l'Electricité.
El progreso de la Ingeniería.
Je sais tout.
Industria textil (donatiu).

Belles Arts i Excursionisme

Archivo Español de Arte y Arqueología.
Bulleti Excursionista de Catalunya.
Bulleti del Centre Excursionista de la Comarca de Bages (donatiu).
La Renaissance de l'Art.

Literatura

La Gaceta Literaria.
La Nouvelle Revue Française.
La Revista.

Ens plau fer constar que el lector o visitant queda del tot satisfet quan, en ensenyar-li la Biblioteca, arribem al moble de

revistes i veu allí reunides les millors de les que es publiquen; però, i aquesta és una demanda sortida de lectors que freqüenten la Biblioteca, desitgen que ens subscriguin a alguna revista anglesa. A més del servei que ens ha fet la *Renaissance de l'Art*, com ja dic en una altra part de la memòria, haig de fer constar que moltes vegades hem sortit del destret amb un nombre de la revista *The western mail*, no ingressat a la Biblioteca, i que m'envià un senyor, perquè el llegís i fes servei després als lectors.

Ara, i segons el que he pogut veure durant l'any, farem un breu comentari sobre com han estat consultades. Per a major claredat parlarem d'elles per l'ordre que ja hem seguit per a llur anotació.

Del 0 han estat consultades totes. Ara, donatiu, i publicada per elements joves de la ciutat, revista d'orientacions modernes, com totes les coses ciutadanes ha despertat interès als manresans, especialment als que per llurs aficions i edat estan més prop dels redactors. D'*Enciclopèdia gràfica* inclús n'hem deixat algun nombre en préstec, ja que és veritablement interessant cada un d'ells parlant d'una matèria diferent; moltes vegades hi hem recorregut. El nombre *El Teatro* ens serví per a un lector que demanava escenografia; el de *Barcelona*, per a mostrar fotografies de l'Exposició; el d'*Avicultura*, per a un lector que ja havia consultat tots els tractats que d'aquesta matèria tenim a la Biblioteca. Les revistes *Cosmópolis*, *Imatges*, molt llegides. La *Moreneta*, portantveu de l'Associació d'Antics alumnes del Col·legi dels G. G. de les Escoles Cristianes, és consultada pels alumnes d'aquell. La porta a la Biblioteca un Pare del col·legi quan ve a buscar llibres en préstec.

Revista del Ateneo obrero manresano i *Revista Ilustrada Jorba*, també tenen el seu cercle de lectors. La *Revista de Occidente* l'han llegida els alumnes dels últims cursos de batxillerat. Dia hi ha hagut en què han estat deixats tots els volums relligats que ja tenim. També en estar amb lectors davant el moble de revistes, en veure aquesta n'han fet un senzill elogi a llurs companys.

Fem notar, de passada, el canvi de col·locació que han sofert aquest any. Les teníem abans sobre una taula (taula de revis-

tes); ara tenim un moble especial per a elles. Avantatges? Per a nosaltres és millor tenir-les en aquest moble, sobretot per a mostrar-les i buscar-les per als lectors; aquests algunes vegades han dit que els era més còmode abans, ja que en arribar, tot seguit podien asseure's a la taula de revistes; de totes maneres, i encara que a voltes la col·locació material influeix en l'eficàcia de les coses, elles continuen trobant-se i essent consultades a la Biblioteca.

Del 2 en rebem tres: *Ave Maria* i *Revista Mariana* (locals), i *La Paraula Cristiana*, força consultada i sol·licitada en préstec alguns dels seus volums relligats.

Del 3 no cal dir que les més demanades són les de modes, *Femina*, *Jardin des modes* i *Vogue*. *Exito* (*El trabajo Nacional*) no és gaire llegida; ho és més, i tan sols per ella han vingut a voltes alguns lectors, la *Revista social*. La *Revista de Pedagogia*, pel que podria ésser-ho, no és molt fullejada, per mor que bastants mestres hi són subscrits.

L'única història literària i filologia espanyoles que rebem, *Revista de Filologia española*, és poc consultada.

Del 5, *Ibérica* és una revista que ens fa veritable servei a la sala de lectura, i inclús n'hem deixat algun nombre en préstec.

De les del 6, les més consultades són: en primer lloc, *Je sais tout*; d'*El Progreso de la Ingeniería* ens ha fet molt servei el volum que ja tenim relligat. També d'*Industria textil* n'han sortit volums en préstec. La que per ara és poc aprofitada és la *Revue générale de l'Électricité*. *Vie a la campagne* és bastant mirada, però hi ha molts lectors que enyoren la subscripció a *Lectures pour tous*, que teníem abans en lloc d'aquella altra. La *Colmena* ha estat demanada per un lector aficionat a apicultura.

Del 7, la preferida és *La Renaissance de l'Art*, tant per la particularitat de tenir text en anglès, com per trobar-hi joies pels joiers, mobles bonics pels ebenistes. Poc consultada *Archivo español de arte y arqueología*, i una mica més el *Bulletin Excursionista de Catalunya* i el del Centre Excursionista de la Comarca de Bages.

Del 8 les tres revistes són ben aprofitades. La *Gaceta Lite-*

varia, llegida per alumnes dels últims cursos de l'Institut, fa un quan temps que inclús demanen nombres de l'any passat. Comencen a llegir *La Nouvelle Revue Française*, i interessa força *La Revista*, dirigida pel senyor Lòpez-Picó.

Persones que han compartit la vida de la Biblioteca. — El ro de febrer em notificaren de la Direcció, el trasllat de la senyora Emília Fernández, Auxiliar de la Biblioteca, a una plaça de la Biblioteca de l'Escola del Treball. Pel que això significava per a la meva companya, la nova m'alegrà força i vaig sentir que no hagués tingut lloc aquest trasllat un temps abans, ja que feia pocs dies que havia mort el seu marit, qui sols tingué el goig de saber aquest futur trasllat un dia abans de deixar-la. Aquest trist fet no els permeté de gaudir de la tan desitjada reunió.

No deixà, però, de doldre'm el perdre la companya, aquella que junt amb mi inaugurà la Biblioteca de Manresa, i a la qual ella havia adreçat tots els seus anhels de veure-la arrelada i florent. Ella havia collaborat en diaris locals i s'havia guanyat la simpatia i estima de totes les persones que tingueren ocasió de tractar-la.

Aviat començaren a venir a Manresa a realitzar llurs pràctiques, algunes de les senyoretes alumnes del tercer curs de la llavors encara Escuela Superior para la Mujer. Vingué primer la senyoreta Concepció Múnera (18 de febrer a 23 de març), i seguiren les senyoretes Angelina Boixader (27 de març a 13 d'abril) i Elvira Bozzo (28 d'abril a 18 de maig). Totes tres, intel·ligents, aplicades i complidores de llur deure.

El dia 10 d'agost rebí carta de la Direcció, en la qual em notificaven que la senyoreta Concepció Múnera havia estat nomenada auxiliar de la Biblioteca de Manresa. El dia 11 arribà la senyoreta Múnera, plena d'il·lusions en començar a exercir el seu càrrec. Pocs dies després marxava jo de vacances, ja que essent la meva nova companya la primera de les senyoretes que vingueren a fer pràctiques aquell hivern, ja coneixia el funcionament la Biblioteca. Des d'aleshores tinc amb ella una bona companya i una bona ajuda.

Actes celebrats a la Biblioteca. — Durant aquest any un sol acte públic hi ha tingut lloc. Fou aquest la Festa del Llibre. La conferència a càrrec de l'eminent literata i publicista senyoreta Maria Luz Morales, fou escoltada amb veritable plaer per petits i grans. Tenien les seves paraules el poder de les fades per als infants, al mateix temps que rostres d'homes de quaranta anys deixaven entreveure un esperit eternament jove. Ells, parodiant Maragall, haurien dit en aquells moments a tota la jovenalla: «Endavant; demaneu, sempre demaneu, no us atureu, i si convé demaneu la lluna.» Així com Maragall compara, en parlar de la qüestió social, les altes classes i el poble amb un arbre alt i ufanós i els arbustos i herbetes petites, dient que no s'ha d'oblidar mai, l'arbre, que té les seves arrels en el mateix lloc que l'herbeta humil, i que, com ella, és escalfat pels xardorosos raigs del sol, així la senyoreta Maria Luz Morales ajuntà, durant la seva conferència, els esperits de petits i grans. Fou, doncs, una bonica conferència; parlà: «De sis llibres que he llegit». Explicà com les lectures influeixen en la formació de les persones i com hi ha lectures que convenen segons l'estat anímic del moment i de cada u.

Assistiren a la conferència el senyor Escuder, en representació de l'Ajuntament, mestres nacionals, professors de l'Institut, alguns d'ells ja desitjosos de conèixer i sentir a la que havien tingut ocasió de llegir en diferents revistes i periòdics.

Després tingué lloc la distribució de llibres entre els lectors infantils i alguns dels adults, per a la selecció d'aquests últims ens atenem exclusivament al préstec.

Es repartiren quaranta-vuit llibres entre els petits lectors, exceptuant els deu exemplars de *Libros, Mujeres y Niños*, que ho foren entre adolescents. *Història i arquitectura del Monestir de Poblet*, de Domènech i Montaner, i *L'Atlàntida*, de Verdaguer, foren per a dos adults.

A continuació donem els noms dels lectors obsequiats:

Joan Casterlenas i Aranda
Pilar Martínez i Espinosa
Ramon Morera i Guix
Antoni Escuin i Casas

Mercè Font i Devant
Maria Izquierdo
Antoni Garrosset i Agulló
Joan Montero i Orella

Beatriu Esquius i Montserrat
 Manuel Casasayas
 Antoni Vila i Vila
 Lluís Concostell i Parella
 Anna Buch i Vila
 Josefa Espinalt i Nolla
 Joaquim Bohigas i Badia
 Artur Iglésias i Bosc
 Antoni Vives i Bohigas
 Salvador Vila i Creus
 Ferran Esquifino i Sánchez
 Josep Perramon i Calvet
 Maria Cinca i Sàez
 Valentí Brucart i Lòpez
 Josep Arola i Pons
 Alfons Pons i Malet
 Amadeu Giménez i Llorente
 Llorenç Gili i Montserrat
 Conrad Arola

Angeleta Serra i Serra
 Robert Molins i Sardà
 Ernest Fius
 Maria del C. Portavella i Oliveras
 Josep Izquierdo
 Consol Callao i Vela
 Lola Sendra i Escalada
 Maria Àngela Servat i Colomina
 Ramon Coma i Abellana
 Dolors Paraire i Boixaderas
 Joana Ribas i Subirats
 Mercè Vilaró i Riera
 Maria Prunés i Balaguer
 Josefa Asenjo i Tort
 Josefa Claveria
 Rosa Fortuny
 Mercè Marroig i Camacho
 Montserrat Galceran

Lectors adults

Rosalina Guilà

Didac Mompeó i Sánchez

De juliol a setembre es donà a la Biblioteca un curset de gramàtica catalana, que patrocinà l'Ajuntament. El professor fou A. Invers, Director del Liceu Dalmau; això aportà nous lectors, ja que en venir per a les classes de català, molts foren els que aprofitaren l'ocasió per a convertir-s'hi. Les classes es donaren tres dies a la setmana de nou a deu del vespre, o sigui en acabar-se l'hora de lectura. Alguns assistents a elles, venien més aviat per a llegir, i inclús per a arreglar llurs treballs de català.

No és aquest un acte pròpiament de la Biblioteca, però, no podem deixar d'anotar-lo, ja que les classes s'hi donaren i aquest fet repercutí en la seva vida.

No d'una corporació determinada, però sí de lectors separadament, he recollit aquest any el desig, que es donin conferències a la Biblioteca. És veritablement encoratjador veure aquest afany d'adquirir coneixements, de perfeccionar-se. Jo, posada la vista en un futur falaguer, els he dit que aquest ha estat un any de transició, i que per al que ve, la Diputació tornarà a organitzar, com l'any passat, cicles de conferències. Així

ho confirmà el senyor Rubió quan, en la reunió de bibliotecàries que tingué lloc el desembre, ens va dir que comencéssim a parlar de les conferències, a fi que responguin als desigs dels lectors les que es donaran el 1931.

* * *

Com l'any passat, ens plau fer constar en aquesta memòria els noms de persones i algunes entitats que han fet donatius a la Biblioteca.

Alfons Lladó i Giralt.
 Josep Tarré, prev.
 Rosa Obradors i Rovira.
 Pilar Oliveras.
 Ramon Torra.
 Felip Pujades.
 Banca Marsans.
 Francesc Moncunill.
 Institut Català de Sant Isidre.
 Pilar Herp.
 Ibèrica d'Indústries Químiques.
 Clara Pueyo i Jornet.
 Francesc Ribera i Font.
 Llibreria Bausili.
 Joan Puig i Ball.
 Ajuntament de Manresa.
 Pere Aranegui i Coll.
 Centre Excursionista de Bages.
 Senyor Jorba.
 Diari *El Pla de Bages*.
 Diari *Pàtria*.
 Diari *El Dia*.
 Montserrat Bertran.

Guies de lectura repartides durant l'any 1930:

Gener, «Algunes obres interessants per als que es dediquen al magisteri».

Març, «Vides i llegendes de Sants».

Abril, «Llibres de jocs i esports».

Maig, «El Romanticisme».

Juny, «Llibres sobre política i Ciències socials».

Juliol, «Novelles franceses recentment rebudes».

Octubre, «El comerç i tot el que amb ell està relacionat».

Desembre, «Temps de Nadal».

Total, 8 guies de lectura.

Durant l'any han ingressat a la Biblioteca 428 volums, que sumats als que tenia al final de l'any 1929, dona un total de 5,230, i s'han redactat 833 cèdules de catàleg.

Llibres deixats per la Biblioteca de Catalunya. — Són molts els llibres que hem demanat durant l'any a la Biblioteca de Catalunya. Els lectors queden gratament complaguts en veure satisfets llurs desigs. Moltes vegades pregunten si han d'abonar les despeses de ports, però a la resposta negativa, encara queden més admirats de l'organització d'aquestes Biblioteques de la Diputació. També hem demanat llibres a la Biblioteca de Sallent.

Visites. — Durant l'any han vingut els següents visitants: Mossèn Lluís Sarret i Pons, Arxiver Municipal de Tàrraga; senyor Josep Mas i Estatuet, Redactor corresponsal del *Patria* de Sallent; senyor Francesc Gadea i Grau, mestre de València; mestres de Manresa acompanyant l'Inspector senyor Galisteo, del partit de Manresa i Terrassa; Socis del Centre Esports Catalunya, de Barcelona, acompanyats per uns socis del Centre Excursionista de la Comarca de Bages; mossèn Manuel Marsenyach, acompanyant al rector del Seminari de Vic.

Tots aquests visitants s'han interessat pel funcionament de la Biblioteca.

* * *

En acabar aquesta memòria no puc deixar de mencionar com ens fou d'agradable la reunió de Bibliotecàries celebrada el 23 de desembre, ja en vigílies de la diada de Nadal; semblava que volguéssim acabar de completar, aquella dita: «Per Nadal, cada ovella al seu corral», en reunir-nos totes les persones que a Catalunya senten bategar el seu cor a les paraules cultura i biblioteques.

Tampoc no vull deixar de dir que m'ha estat molt més planer el poder redactar aquesta memòria en català, ja que, com diu Maragall en *El catalanisme en el llenguatge*, en escriure en un

idioma diferent del que es pensa, fa que al pas de la idea a l'expressió exterior, aquella es modifiqui i s'ofusqui.

No sé si en passar els ulls per aquesta memòria haureu vist el que en escriure-la m'he proposat, o sigui que la Biblioteca de Manresa té vida, una vida que s'anirà fent més ufanosa a mesura que vagi passant el temps. I ara posem fi a aquestes ratlles, que es continuaran a l'ANUARI del proper any.

LES BIBLIOTÈQUES I LES FLORS

• Com és bonic de llegir entremig de flors d'arbredes!

L'aire embaumat que us envolta us fa sentir millor, fa que s'endinsin en vosaltres les idees clares i precises d'aquells sortosos escriptors que, amb ploma lleugera i profunda a la vegada, pinten diverses escenes de la vida, aquesta vida tan senzilla i complicada a l'enseny, que es desenrotlla a voltes a les grans ciutats sorolloses, o en tranquil·les viles, o en la dolça placidesa de les masies catalanes. D'aquesta placidesa tots n'estem envejosos, voldríem posseir-la, però no és possible poder-la gaudir plenament, la vida obliga a molts a romandre a ciutat. És per això que les grans ciutats que estarien més lluny de la natura es rodegen de jardins, planten arbres en llurs vies principals, per a apropar-se d'aquesta manera a la terra mare, origen de tantes riqueses.

Volent agermanar les dues amors (l'estimació a la terra i les seves filles predilectes : plantes i flors, i l'amor al que s'anomena rei de la creació, l'home), veieu com un jove emprèn, un diumenge al matí, el camí de Montjuïc amb un llibre sota el braç; allí, en un d'aquells deliciosos recons, s'asseurà en els bancs que hi ha dessota els arbres, i començarà la seva lectura, que qui sap si amenitzarà algun rossinyolet, al mateix temps que les roses li embaumaran l'aire. Sortós qui pot passar un matí de festa d'aquesta manera! Encara ho és més, però, aquell qui disposa d'una Biblioteca, si pot ésser d'una d'aquestes Biblioteques modernes installades al bell mig d'un passeig! L'esperit humà és tan variable; una observació, un petit incident pot fer-li sentir en el curt camí que ha de recórrer per arribar al lloc destinat a la lectura, la necessitat, el desig de satisfer en aquells moments coneixements que li seran útils, els quals han necessitat una causa exterior per a despertar-li la curiositat.

Ja comencem a Barcelona a fundar-ne, d'aquestes Biblio-

teques : la del Passeig de Sant Joan n'és un exemple! Per cert que s'aprofita ben bé els diumenges al matí, quan els infants de la barriada hi acuden. Tota la setmana han estat esperonats pel desig de continuar la lectura començada la festa anterior, i heus ací que el matí del diumenge s'aixeca ple de sol, amb cel blau, un d'aquells matins amarats de llum que us presenta la vida amable i bona.

Altres Biblioteques, i les més esteses fins ara són aquestes Biblioteques Populares de la Diputació, tota la setmana estan obertes, i la seva sala de lectura adornada amb flors naturals o amb fulles verdes quan la rigor dels freds no deixa florir una de les més belles coses de la creació, ofereix al lector un recó alegre, un recó rient, on pot deixar anar el seu esperit a les més subtils fantasies o bé li permet reposar un moment, pensant i contemplant coses belles, si l'estudi minuciós, profund, li enterboleix, per uns moments, les seves potències.

És per això que les bibliotecàries tenim tot l'interès a tenir adornada la nostra Biblioteca, i aprofitant les hores vagaroses i que ens serveixen per al nostre esplai, no defugim les amables ofertes que ens fan els lectors que tenen jardí, de fer-los una visita, al mateix temps que ens regalen per a la Biblioteca bonics rams de flors. Al temps de la ginesta, hem omplert fins a deixar-los curulls tots els gerros de la Biblioteca d'aquesta flor boscana que té sentors de mel.

Algunes Biblioteques, com les de Pineda i Sallent, per exemple, estan rodejades de jardí, i per aquesta causa encarnen millor el tipus de les Biblioteques nord-americanes.

A Manresa tenen el propòsit de fer jardí al darrera del Grup Escolar i a la placeta on està enclavat. Qui sap si, llavors, seria factible d'instalar-hi alguns bancs per a convertir la nostra Biblioteca, sobretot en determinades èpoques de l'any i a les hores del matí, no en una Biblioteca a l'aire lliure completament, però sí en un petit fogar, on a més de la sort de tenir jardí, permetria als qui l'habitessin, de disfrutar alternativament de la boniquesa de l'aire i del dolç confort que ofereix una bona sala de lectura.

PILAR BERTRAN

IMPRESSIONS DE LA BIBLIOTECA

Deu fer uns sis mesos que estic ocupant el càrrec d'auxiliar de la Biblioteca Popular de Manresa. Durant aquest temps, he vist convertits en realitat alguns dels meus somnis. Estic contenta perquè confio d'arribar a la consecució d'altres ideals no realitzats encara. Quedaré decepcionada? Siguem optimistes.

Tot just arribada al lloc del meu destí, vaig sentir grans ànsies. Hauria volgut acoblar tot el poble, per a comunicar-li el meu daler i el meu entusiasme; fer-li sentir set de millorament cultural, i dir-li que per a apaivagar-la jo els donaria lectures profitoses adequades a cada una de les seves ànsies o de les seves necessitats. Quantes coses hauria volgut dir-los!

Vaig fer el que podriem dir-ne el meu debut. He vist correguda la sala de lectura i m'he convençut que la funció de Bibliotecària no és del tot tan fàcil com a primera vista sembla. Triar un llibre! Cal que sigui adequat a la intelligència i comprensió de qui ha de llegir-lo, com una fórmula a la dolència del pacient, no sigui el cas que en lloc de fer bé faci mal; cal per això conèixer bé el lector i el llibre, per a encertar en la tria i distribució; fer obra positiva donant a cada un el llibre que més pugui contribuir al seu millorament espiritual i intel·lectual.

El saber és una muntanya, al cim de la qual s'arriba pel camí de la lectura profitosa. Considereu que cada Biblioteca és un recó d'aquesta muntanya pels viaranyes de la qual nosaltres hem de guiar els turistes que desitgen escalar-la, tot fent-los comprendre tota la bellesa que conté i el bé que els pot proporcionar, fins a fer que se n'enamorin. Una vegada feta la conquesta, compte nostre ha d'ésser el fer-los l'estada útil i agradable.

Ja he dit que no és tan fàcil triar un llibre; sobretot en certs casos. Hi ha lector, per exemple, que està acostumat a llegir un autor; per més que n'hi alabin i recomanin d'altres, no es deixa convèncer, prefereix no prendre cap obra si no és de l'autor favorit. No sap el que es perd.

En canvi, en algun cas s'aconsegueix un èxit, com en el que vaig a citar.

Freqüentava la Biblioteca un jove d'uns divuit a vint anys, el qual el primer dia em demanà una obra de Blasco Ibàñez, i com que en aquell moment no n'hi havia cap exemplar disponible a la Biblioteca, es quedà tot decebut. Ja marxava, parlant de no atansar-se més per allí. Vaig oferir-li un altre llibre que em semblà que podria agradar-li; per a aconseguir que l'acceptés, vaig haver de fer una propaganda semblant a la que fan els botiguers quan volen vendre una roba passada de moda; per últim se'l quedà. Passaren dies, i diverses obres més per les seves mans; fins que una nit em deixà el *Criteri* sobre la taula; l'obra de Balmes, que feia quatre dies la hi havia jo lliurat. En notar certa estranyesa en la meva cara, em respongué : « — Si a vostè l'estranya, encara m'estranya més a mi. Ara no sols m'agraden aquests llibres, sinó que ja no em plauen els que llegia abans. » Que gran que és la influència d'un bon llibre! Aquell que tasta la lectura selecta, ja no pot plaure-li més la que no en sigui; ella afina i enlaira les idees i ennobleix els esperits.

Les Biblioteques Populars es troben avui en llur infància. Però la seva marxa no pot aturar-se. Ja no han de quedar més els llibres relegats als arxius a disposició solament dels éssers privilegiats. Si Déu ha donat intel·ligència a tota persona nada, és obra de justícia posar a l'abast de tots els estaments socials els mitjans que calguin per a cultivar-la.

El cervell de l'home és igual que una pedra preciosa sense polir : pot donar més o menys reflexos, però en dóna.

Noble missió la de fer cultura : ella eleva la moral dels homes i dels pobles. Crec fermament que en el millorament espiritual del nostre poble tindran una grandíssima part les Biblioteques Populars.

CONCEPCIÓ MÚNERA

BIBLIOTECA POPULAR DE VIC

Per concurs celebrat el 16 de juliol de 1930, les senyoretes Elvira Bozzo i Angelina Boixader foren nomenades, respectivament, Directora i Auxiliar d'aquesta Biblioteca.

La seva inauguració és prevista per a l'any vinent.

BIBLIOTECA POPULAR DE CALELLA

Per concurs celebrat l'11 de novembre de 1930, les senyoretas Lluïsa Rivas i Maria Lluïsa Barrera foren nomenades, respectivament, Directora i Auxiliar d'aquesta Biblioteca.

La seva inauguració és prevista per a l'any vinent.

TAULES COMPARATIVES
DEL MOVIMENT DE LES BIBLIOTEQUES POPULARS
DE CATALUNYA

TAULES COMPARATIVES
DEL MOVIMENT DE LES BIBLIOTEQUES POPULARS
DE CATALUNYA

TAULES COMPARATIVES
DEL MOVIMENT DE LES BIBLIOTEQUES POPULARS
DE CATALUNYA

SALA DE LECTURA

L e c t o r s

	1919	1920*	1921
Valls.....	5,933	8,185 { adults : 6,413 : 1,772	8,661 { adults : 5,600 : 3,061
Olot.....	3,157	3,408 { adults : 3,102 : 306	4,880 { adults : 3,497 : 1,383
Sallent.....	3,766	3,414 { adults : 2,507 : 907	4,868 { adults : 2,712 : 2,156
Borges Blanques	3,401	3,258 { adults : 1,726 : 1,532	5,143 { adults : 737 : 4,406
Canet de Mar.....		5,895 { adults : 4,873 : 1,022	5,017 { adults : 2,320 : 2,697
Vendrell.....			11,348 { adults : 5,500 : 5,848
		1922	1923
Valls.....		7,275 { adults : 4,996 : 2,279	7,446 { adults : 4,307 : 3,139
Olot.....		5,187 { adults : 3,118 : 2,069	5,329 { adults : 3,493 : 1,836
Sallent.....		4,096 { adults : 2,283 : 1,813	4,722 { adults : 2,784 : 1,938
Borges Blanques.....		4,625 { adults : 324 : 4,301	7,158 { adults : 850 : 6,308
Canet de Mar.....		5,883 { adults : 2,926 : 2,957	8,247 { adults : 3,471 : 4,776
Vendrell.....		12,426 { adults : 5,917 : 6,509	11,874 { adults : 6,692 : 5,182
Pineda.....		5,020 { adults : 2,673 : 2,347	4,526 { adults : 2,160 : 2,366
Figueres.....		7,757 { adults : 4,596 : 3,161	12,957 { adults : 9,947 : 3,010

* Dels infants sols es porta estadística des d'abril de 1920.

	1924		1925
Valls.....	7,316	{ adults : 3,473 infts. : 3,843	7,833 { adults : 3,969 infts. : 3,864
Olot.....	5,848	{ adults : 3,036 infts. : 2,812	6,392 { adults : 3,996 infts. : 2,396
Sallent.....	5,582	{ adults : 2,644 infts. : 2,938	3,811 { adults : 1,979 infts. : 1,832
Borges Blanques.....	6,501	{ adults : 885 infts. : 5,616	9,028 { adults : 1,272 infts. : 7,756
Canet de Mar.....	10,188	{ adults : 4,271 infts. : 5,917	11,731 { adults : 5,156 infts. : 6,575
Vendrell.....	12,517	{ adults : 6,040 infts. : 6,477	12,914 { adults : 6,028 infts. : 6,886
Pineda.....	6,121	{ adults : 1,427 infts. : 4,694	7,367 { adults : 1,627 infts. : 5,740
Figueres.....	11,894	{ adults : 9,307 infts. : 2,587	12,711 { adults : 9,606 infts. : 3,105

	1926		1927
Valls.....	6,613	{ adults : 3,905 infts. : 2,708	7,929 { adults : 4,156 infts. : 3,773
Olot.....	4,491	{ adults : 2,970 infts. : 1,521	5,466 { adults : 3,612 infts. : 1,854
Sallent.....	5,503	{ adults : 2,953 infts. : 2,550	5,664 { adults : 2,973 infts. : 2,691
Borges Blanques.....	9,582	{ adults : 1,274 infts. : 8,308	9,957 { adults : 1,163 infts. : 8,794
Canet de Mar.....	10,872	{ adults : 5,474 infts. : 5,398	11,823 { adults : 5,279 infts. : 6,544
Vendrell.....	12,330	{ adults : 5,835 infts. : 6,495	14,050 { adults : 6,111 infts. : 7,939
Pineda.....	9,801	{ adults : 1,618 infts. : 8,183	9,301 { adults : 2,063 infts. : 7,238
Figueres.....	10,945	{ adults : 7,540 infts. : 3,405	7,949 { adults : 5,718 infts. : 2,231
Tarragona.....			4,775 { adults : 3,553 infts. : 1,222
Granollers.....			6,518 { adults : 2,129 infts. : 4,389

	1928		1929
Valls.....	8,329	{ adults : 4,746 infts. : 3,583	6,841 { adults : 4,038 infts. : 2,803
Olot.....	5,830	{ adults : 3,903 infts. : 1,927	5,181 { adults : 4,170 infts. : 1,011
Sallent.....	7,819	{ adults : 4,081 infts. : 3,738	10,410 { adults : 6,440 infts. : 3,970
Borges Blanques.....	10,546	{ adults : 1,222 infts. : 9,324	10,625 { adults : 1,194 infts. : 9,431

MOVIMENT DE LES BIBLIOTEQUES DE CATALUNYA 177

	1928	1929
Canet de Mar.....	13,149 { adults : 6,140 : 7,009	11,790 { adults : 6,325 : 5,465
Vendrell.....	13,939 { adults : 5,325 : 8,614	10,400 { adults : 4,781 : 5,619
Pineda.....	10,416 { adults : 2,497 : 7,919	10,697 { adults : 2,477 : 8,220
Figueres.....	8,213 { adults : 6,087 : 2,126	9,222 { adults : 6,636 : 2,586
Tarragona.....	5,048 { adults : 3,807 : 1,241	4,239 { adults : 3,647 : 592
Granollers.....	9,787 { adults : 4,873 : 4,914	10,539 { adults : 4,839 : 5,700
Manresa.....	1,276 { adults : 579 : 697	17,642 { adults : 11,006 : 6,636

	1930
Valls.....	10,894 { adults : 5,759 : 5,135
Olot.....	5,765 { adults : 4,384 : 1,381
Sallent.....	8,081 { adults : 4,954 : 3,127
Borges Blanques.....	10,109 { adults : 821 : 9,288
Canet de Mar.....	11,575 { adults : 6,361 : 5,214
Vendrell.....	12,820 { adults : 5,994 : 6,826
Pineda.....	10,967 { adults : 3,025 : 7,942
Figueres.....	11,281 { adults : 7,550 : 3,731
Tarragona.....	6,335 { adults : 4,680 : 1,655
Granollers.....	12,425 { adults : 4,231 : 8,194
Manresa.....	14,210 { adults : 7,996 : 6,214
Ulldecona.....	7,854 { adults : 3,188 : 4,666

Llibres llegits

	1919	1920*	1921
Valls.....	7,658	10,976 { 8,360 p. ad. 2,616 b. inf.	11,065 { 6,357 p. ad. 4,708 b. inf.
Olot.....	4,338	6,714 { 6,347 p. ad. 367 b. inf.	11,473 { 8,357 p. ad. 3,116 b. inf.
Sallent.....	4,627	3,683 { 2,911 p. ad. 772 b. inf.	5,789 { 3,409 p. ad. 2,380 b. inf.
Borges Blanques	3,590	4,006 { 2,261 p. ad. 1,745 b. inf.	6,470 { 862 p. ad. 5,608 b. inf.
Canet de Mar.....		7,354 { 4,747 p. ad. 2,607 b. inf.	8,990 { 2,932 p. ad. 6,058 p. inf.
Vendrell.....			19,826 { 9,095 p. ad. 10,731 b. inf.
		1922	1923
Valls.....		8,885 { 5,488 p. ad. 3,397 b. inf.	8,876 { 3,578 p. ad. 5,298 b. inf.
Olot.....		8,774 { 4,494 p. ad. 4,280 b. inf.	7,600 { 3,916 p. ad. 3,684 b. inf.
Sallent.....		5,130 { 2,992 p. ad. 2,138 b. inf.	5,592 { 3,146 p. ad. 2,446 b. inf.
Borges Blanques.....		6,298 { 439 p. ad. 5,859 b. inf.	8,937 { 788 p. ad. 8,149 b. inf.
Canet de Mar.....		9,304 { 3,185 p. ad. 6,119 b. inf.	14,694 { 3,393 p. ad. 11,301 b. inf.
Vendrell.....		21,067 { 10,273 p. ad. 10,794 b. inf.	13,803 { 5,880 p. ad. 7,923 b. inf.
Pineda.....		7,966 { 3,760 p. ad. 4,206 b. inf.	6,738 { 2,694 p. ad. 4,044 b. inf.
Figueres.....		12,068 { 6,937 p. ad. 5,131 b. inf.	18,281 { 11,727 p. ad. 6,554 b. inf.
		1924	1925
Valls.....		9,875 { 3,081 p. ad. 6,794 b. inf.	9,898 { 2,726 p. ad. 7,172 b. inf.
Olot.....		8,506 { 3,551 p. ad. 4,955 b. inf.	9,069 { 4,133 p. ad. 4,936 b. inf.
Sallent.....		7,548 { 2,834 p. ad. 4,714 b. inf.	5,934 { 2,290 p. ad. 3,644 b. inf.
Borges Blanques.....		8,426 { 646 p. ad. 7,780 b. inf.	11,591 { 997 p. ad. 10,594 b. inf.
Canet de Mar.....		17,820 { 5,313 p. ad. 12,507 b. inf.	19,329 { 6,648 p. ad. 12,681 b. inf.

* Dels llibres per als infants sols se'n porta estadística des d'abril de 1920.

		1924	1925
Vendrell.....	15,992	6,302 p. ad. 9,690 b. inf.	17,662 { 6,638 p. ad. 11,024 b. inf.
Pineda.....	11,428	1,754 p. ad. 9,674 b. inf.	13,518 { 2,472 p. ad. 11,046 b. inf.
Figueres.....	16,449	11,862 p. ad. 4,587 b. inf.	20,041 { 14,675 p. ad. 5,366 b. inf.
		1926	1927
Valls.....	7,865	3,729 p. ad. 4,136 b. inf.	9,938 { 4,453 p. ad. 5,485 b. inf.
Olot.....	5,799	3,064 p. ad. 2,735 b. inf.	5,822 { 3,357 p. ad. 2,465 b. inf.
Sallent.....	6,928	2,739 p. ad. 4,189 b. inf.	8,258 { 2,891 p. ad. 5,367 b. inf.
Borges Blanques.....	11,785	1,152 p. ad. 10,633 b. inf.	11,878 { 971 p. ad. 10,907 b. inf.
Canet de Mar.....	16,910	5,667 p. ad. 11,243 b. inf.	19,765 { 7,836 p. ad. 11,929 b. inf.
Vendrell.....	14,574	6,011 p. ad. 8,563 b. inf.	18,291 { 7,318 p. ad. 10,973 b. inf.
Pineda.....	13,176	1,775 p. ad. 11,401 b. inf.	13,214 { 2,042 p. ad. 11,172 b. inf.
Figueres.....	18,072	12,797 p. ad. 5,275 b. inf.	14,590 { 10,361 p. ad. 4,229 b. inf.
Tarragona.....			3,524 { 2,610 p. ad. 914 b. inf.
Granollers.....			8,746 { 2,380 p. ad. 6,366 b. inf.
		1928	1929
Valls.....	10,566	5,015 p. ad. 5,551 b. inf.	8,845 { 4,324 p. ad. 4,521 b. inf.
Olot.....	4,427	2,862 p. ad. 1,565 b. inf.	5,094 { 4,073 p. ad. 1,021 b. inf.
Sallent.....	9,555	3,732 p. ad. 5,823 b. inf.	11,776 { 6,155 p. ad. 5,621 b. inf.
Borges Blanques.....	12,093	994 p. ad. 11,099 b. inf.	12,219 { 985 p. ad. 11,234 b. inf.
Canet de Mar.....	25,092	8,801 p. ad. 16,291 b. inf.	22,664 { 10,687 p. ad. 11,977 b. inf.
Vendrell.....	22,800	6,478 p. ad. 16,322 b. inf.	13,319 { 4,077 p. ad. 9,242 b. inf.
Pineda.....	13,834	2,732 p. ad. 11,102 b. inf.	15,572 { 2,879 p. ad. 12,693 b. inf.
Figueres.....	11,073	8,353 p. ad. 2,720 b. inf.	10,829 { 7,599 p. ad. 3,230 b. inf.
Tarragona.....	3,985	2,925 p. ad. 1,060 b. inf.	3,959 { 3,390 p. ad. 569 b. inf.

	1928		1929	
Granollers.....	14,336	{ 4,375 p. ad. 9,961 b. inf.	14,198	{ 3,516 p. ad. 10,682 b. inf.
Manresa.....	1,435	{ 900 p. ad. 535 b. inf.	28,959	{ 11,676 p. ad. 17,283 b. inf.
1930				
Valls.....	13,227	{ 6,025 per a adults 7,202 biblioteca infantil		
Olot.....	5,281	{ 3,832 per a adults 1,449 biblioteca infantil		
Sallent.....	9,725	{ 4,813 per a adults 4,912 biblioteca infantil		
Borges Blanques...	11,753	{ 893 per a adults 10,860 biblioteca infantil		
Canet de Mar.....	18,805	{ 9,877 per a adults 8,928 biblioteca infantil		
Vendrell.....	16,135	{ 5,329 per a adults 10,806 biblioteca infantil		
Pineda.....	14,628	{ 3,591 per a adults 11,037 biblioteca infantil		
Figueres.....	13,862	{ 9,171 per a adults 4,691 biblioteca infantil		
Tarragona.....	6,702	{ 4,569 per a adults 2,133 biblioteca infantil		
Granollers.....	15,259	{ 3,433 per a adults 11,826 biblioteca infantil		
Manresa.....	26,369	{ 9,967 per a adults 16,402 biblioteca infantil		
Ulldecona.....	10,555	{ 4,234 per a adults 6,321 biblioteca infantil		

SERVEI DE PRÉSTEC

Valls : Inaugurat el maig de 1920. Lectors inscrits : 1,032.
 Olot : Inaugurat l'agost de 1919. Lectors inscrits : 1,363.
 Sallent : Inaugurat el desembre de 1921. Lectors inscrits : 785.
 Borges : Inaugurat el maig de 1923. Lectors inscrits : 723.
 Canet de Mar : Inaugurat el desembre de 1920. Lectors inscrits: 1,288.
 Vendrell : Inaugurat el maig de 1922. Lectors inscrits : 793.
 Pineda : Inaugurat el desembre de 1923. Lectors inscrits : 792.
 Figueres : Inaugurat el juliol de 1923. Lectors inscrits : 2,039.
 Tarragona : Inaugurat a últims de 1926, no es començaren a portar estadístiques fins el març de 1927.
 Granollers : Inaugurat el novembre de 1927. Lectors inscrits : 804.
 Manresa : Inaugurat l'agost de 1929. Lectors inscrits : 571.

MOVIMENT DE LES BIBLIOTEQUES DE CATALUNYA 181

Llibres llegits:

	1920	1921	1922	1923
Valls.....	165	641	889	2,195 (b. infantil : 371)
Olot.....	309	806	1,131	2,247 (b. infantil : 315)
Sallent.....	—	—	140	315 (b. infantil : 3)
Borges Blanques.....	—	—	—	477 (b. infantil : 161)
Canet de Mar.....	—	692	1,050	2,132 (b. infantil : 339)
Vendrell.....	—	—	344	928 (b. infantil : 20)
Figueres.....	—	—	—	577 (b. infantil : 57)

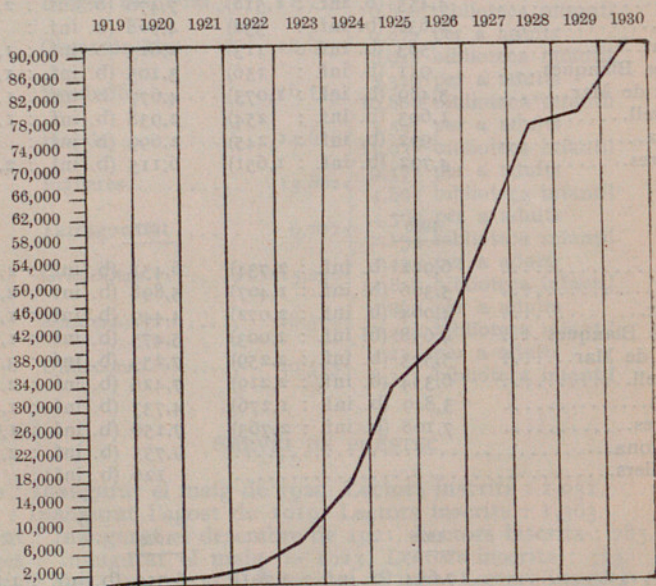
	1924	1925
Valls.....	4,453 (b. inf. : 1,518)	7,476 (b. inf. : 2,556)
Olot.....	2,631 (b. inf. : 332)	4,908 (b. inf. : 901)
Sallent.....	583 (b. inf. : 113)	2,613 (b. inf. : 1,278)
Borges Blanques....	911 (b. inf. : 136)	3,105 (b. inf. : 1,058)
Canet de Mar.....	3,489 (b. inf. : 1,073)	4,677 (b. inf. : 1,727)
Vendrell.....	1,603 (b. inf. : 254)	2,938 (b. inf. : 1,030)
Pineda.....	992 (b. inf. : 245)	2,699 (b. inf. : 948)
Figueres.....	4,792 (b. inf. : 1,651)	6,115 (b. inf. : 2,225)

	1926	1927
Valls.....	6,922 (b. inf. : 2,734)	6,451 (b. inf. : 2,853)
Olot.....	5,306 (b. inf. : 1,407)	5,898 (b. inf. : 2,174)
Sallent.....	4,064 (b. inf. : 2,072)	4,449 (b. inf. : 1,953)
Borges Blanques....	4,658 (b. inf. : 2,003)	5,475 (b. inf. : 1,504)
Canet de Mar.....	5,533 (b. inf. : 2,259)	7,253 (b. inf. : 3,362)
Vendrell.....	6,354 (b. inf. : 2,219)	7,428 (b. inf. : 2,445)
Pineda.....	3,849 (b. inf. : 1,276)	4,737 (b. inf. : 1,431)
Figueres.....	7,108 (b. inf. : 2,763)	7,150 (b. inf. : 1,916)
Tarragona.....	—	9,753 (b. inf. : 2,555)
Granollers.....	—	126 (b. inf. : 6)

	1928	1929
Valls.....	7,654 (b. inf. : 2,791)	6,319 (b. inf. : 1,813)
Olot.....	8,430 (b. inf. : 3,522)	7,293 (b. inf. : 2,704)
Sallent.....	5,602 (b. inf. : 2,647)	6,207 (b. inf. : 2,817)
Borges Blanques....	7,155 (b. inf. : 1,312)	7,916 (b. inf. : 1,009)
Canet de Mar.....	8,750 (b. inf. : 4,088)	9,222 (b. inf. : 4,007)
Vendrell.....	7,099 (b. inf. : 1,944)	6,262 (b. inf. : 1,012)
Pineda.....	4,659 (b. inf. : 1,189)	5,343 (b. inf. : 1,326)
Figueres.....	7,669 (b. inf. : 2,011)	8,048 (b. inf. : 1,758)
Tarragona.....	17,571 (b. inf. : 3,893)	17,953 (b. inf. : 4,269)
Granollers.....	3,462 (b. inf. : 1,082)	5,356 (b. inf. : 1,928)
Manresa.....	—	1,476 (b. inf. : 378)

	1930	
Valls.....	8,629	(biblioteca infantil : 2,155)
Olot.....	8,357	(biblioteca infantil : 3,075)
Sallent.....	6,001	(biblioteca infantil : 2,747)
Borges Blanques..	4,590	(biblioteca infantil : 323)
Canet de Mar....	10,413	(biblioteca infantil : 4,258)
Vendrell.....	6,338	(biblioteca infantil : 995)
Pineda.....	6,099	(biblioteca infantil : 1,336)
Figueres.....	10,745	(biblioteca infantil : 1,958)
Tarragona.....	15,897	(biblioteca infantil : 4,116)
Granollers.....	6,700	(biblioteca infantil : 2,889)
Manresa.....	8,199	(biblioteca infantil : 2,522)

GRÀFICA DEL TOTAL DE LLIBRES LLEGITS A DOMICILI

Any 1919 : Funciona el servei a la Biblioteca d'Olot.

Any 1920 : Funciona el servei a les Biblioteques d'Olot i Valls.

Any 1921 : Funciona el servei a les Biblioteques d'Olot, Valls i Canet de Mar.

Any 1922 : Funciona el servei a les Biblioteques d'Olot, Valls, Canet de Mar, Sallent i Vendrell.

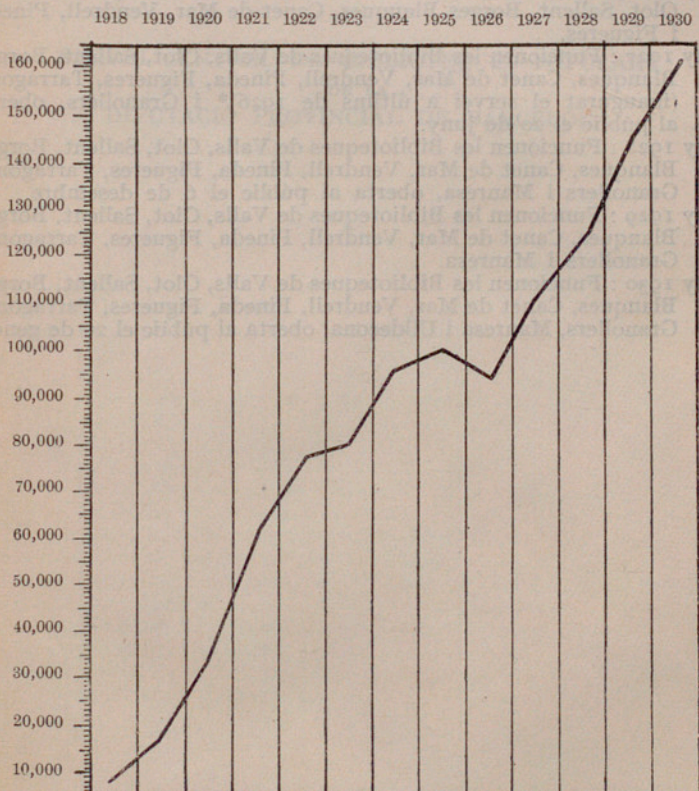
Any 1923 : Funciona el servei a les Biblioteques d'Olot, Valls, Canet de Mar, Sallent, Vendrell, Borges Blanques i Figueres.

Anys 1924, 1925 i 1926 : Funciona el servei a les Biblioteques d'Olot, Valls, Canet de Mar, Sallent, Vendrell, Borges Blanques, Figueres i Pineda.

Anys 1927 i 1928 : Funciona el servei a les Biblioteques d'Olot, Valls, Canet de Mar, Sallent, Vendrell, Borges Blanques, Figueres, Pineda, Tarragona i Granollers.

Anys 1929 i 1930 : Funciona el servei a les Biblioteques d'Olot, Valls, Canet de Mar, Sallent, Vendrell, Borges Blanques, Figueres, Pineda, Tarragona, Granollers i Manresa.

GRÀFICA DEL TOTAL DE LLIBRES LLEGITS A LA SALA DE LECTURA
A LES BIBLIOTEQUES POPULARS DE CATALUNYA

- Any 1918 : Funcionen les Biblioteques de Valls, Olot, Sallent y Borges Blanques, obertes al públic el 16 de juliol, 28 de setembre, 16 de setembre i 4 de novembre, respectivament.
- Any 1919 : Funcionen les Biblioteques de Valls, Olot, Sallent, Borges Blanques i Canet de Mar, oberta al públic el 14 de desembre.
- Any 1920 : Funcionen les Biblioteques de Valls, Olot, Sallent, Borges Blanques, Canet de Mar i Vendrell, oberta al públic el 18 d'octubre.
- Any 1921 : Funcionen les Biblioteques de Valls, Olot, Sallent, Borges Blanques, Canet de Mar i Vendrell.
- Any 1922 : Funcionen les Biblioteques de Valls, Olot, Sallent, Borges Blanques, Canet de Mar, Vendrell, Pineda i Figueres, obertes al públic el 26 de juny i 3 de juliol, respectivament.
- Anys 1923, 1924, 1925 i 1926 : Funcionen les Biblioteques de Valls, Olot, Sallent, Borges Blanques, Canet de Mar, Vendrell, Pineda i Figueres.
- Any 1927 : Funcionen les Biblioteques de Valls, Olot, Sallent, Borges Blanques, Canet de Mar, Vendrell, Pineda, Figueres, Tarragona (inaugurat el servei a últims de 1926)* i Granollers, oberta al públic el 20 de juny.
- Any 1928 : Funcionen les Biblioteques de Valls, Olot, Sallent, Borges Blanques, Canet de Mar, Vendrell, Pineda, Figueres, Tarragona, Granollers i Manresa, oberta al públic el 6 de desembre.
- Any 1929 : Funcionen les Biblioteques de Valls, Olot, Sallent, Borges Blanques, Canet de Mar, Vendrell, Pineda, Figueres, Tarragona, Granollers i Manresa.
- Any 1930 : Funcionen les Biblioteques de Valls, Olot, Sallent, Borges Blanques, Canet de Mar, Vendrell, Pineda, Figueres, Tarragona, Granollers, Manresa i Uldecona, oberta al públic el 20 de gener.

* No es varen portar estadístiques fins al març de 1927.

CLIPS DE LECTURA HERÁPTIDES

VOL. ANTONI 1922, P. 120. ANTONI 1923, P. 121. ANTONI 1924, P. 122.
79. ANTONI 1925, P. 123. ANTONI 1926, P. 124. ANTONI 1927, P. 125.
ANTONI 1928, P. 126.

SERVEI CENTRAL DE BIBLIOTEQUES POPULARS DE LA DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE BARCELONA

Enciclopèdia i diccionaris
Publicacions científiques
Ciència i tecnologia per a infants
Història i geografia elemental de Catalunya
Llibres escolars de l'Institut F. I. D. per a
infants
Vides i biografies de sants
Geografia i política
Obras relacionades per al mateix
Llibres
El treball i la vida
Obras relacionades per a les dones
Agricultura
Indústria
Llibres de lleure i esports
Novels adaptades de literatura
El treball i la vida
Novels relacionades, recopilacions, etc.
Novels relacionades per a dones
Llibres relacionats
Llibres relacionats
Obras de E. E. E. E. E.
Obras de J. J. J. J. J.
Història de Catalunya

GUIES DE LECTURA REPARTIDES

(Vid. ANUARI 1922, p. 120; ANUARI 1923, p. 132; ANUARIO 1924-25, p. 79; ANUARIO 1926, p. 89; ANUARIO 1927, p. 119; ANUARIO 1928, p. 137, i ANUARIO 1929, p. 167.)

Any 1930

Temes	Nombre de llistes
Noves adquisicions.....	2
Enciclopèdies i diccionaris.....	2
Publicacions periòdiques.....	1
Llibres d'epopeia per a infants.....	1
Història Sagrada recontada als infants.....	1
Llibres escolars de l'Editorial F. T. D., per a infants.....	1
Vides i llegendes de sants.....	1
Sociologia i política.....	2
Obres interessants per als mestres.....	1
Comerç.....	1
El vestit i la moda.....	1
Obres interessants per a les lectores.....	1
Agricultura.....	1
Sardanes.....	1
Cultura física i esports.....	2
Noves adquisicions de literatura.....	1
Novel·les recentment adquirides.....	1
Novel·les franceses, recentment adquirides.....	1
Novel·les escrites per dones.....	1
Literatura nadalenca.....	2
Romanticisme.....	2
Obres de B. Pérez Galdós.....	2
Obres de Juli Verne.....	1
Mistral.....	2
Història de Catalunya.....	1
Total.....	33

Es distribueixen per Biblioteques en la forma següent:

Sallent.....	3
Canet de Mar.....	8
Pineda.....	9
Granollers.....	5
Manresa.....	8

VIII. ANUARIO 1922. P. 120. ANUARIO 1923. P. 121. ANUARIO 1924. P. 122. ANUARIO 1925. P. 123. ANUARIO 1926. P. 124. ANUARIO 1927. P. 125. ANUARIO 1928. P. 126. ANUARIO 1929. P. 127.

ANY 1930

Nombre de llibres	Títol
2	Noves adquisicions.....
2	Enciclopedies i diccionaris.....
1	Publicacions periòdiques.....
1	Llibres d'opòsita per a infants.....
1	Història d'opòsita recentment adquirida.....
1	Llibres escolars de l'Editorial E. T. D. per a infants.....
1	Vides i biografies de sants.....
1	Sociologia i política.....
1	Otres interessants per als mestres.....
1	Començament.....
1	El vestit i la moda.....
1	Otres interessants per a les noies.....
1	Agricultura.....
1	Sarriana.....
1	Contes fàbils i espòsits.....
1	Noves adquisicions de literatura.....
1	Novels recentment adquirides.....
1	Novels franceses recentment adquirides.....
1	Novels escrites per dones.....
1	Literatura napolitana.....
1	Començament.....
1	Otres de E. Pons Caldes.....
1	Otres de Juli Verne.....
1	Michael.....
1	Història de Catalunya.....
31	Total.....

MOVIMENT DE LLIBRES

AL DIPÒSIT DE DUPLICATS I A LA CENTRAL DE BIBLIOTEQUES POPULARS

(Vid. ANUARI 1922, p. 132; ANUARI 1923, p. 134; ANUARIO 1924-1925, p. 83; ANUARIO 1926, p. 93; ANUARIO 1927, p. 120; ANUARIO, 1928 p. 140, i ANUARIO 1930, p. 169.)

Any 1930

Llibres ingressats:

	Obres	Volums
Compra.....	2,720	3,740
Biblioteca de Catalunya....	336	557
Donatius i dipòsits de la Di- putació provincial de Bar- celona.....	1,034	1,815
Donatiu. { Publicacions de l'Institut d'Estudis Catalans.....	76	174
Altres donatius.....	289	345
Publicacions del Servei Central.....	—	800
Retornats de les Biblioteques Populars.....	3	3
Totals.....	4,458	7,434

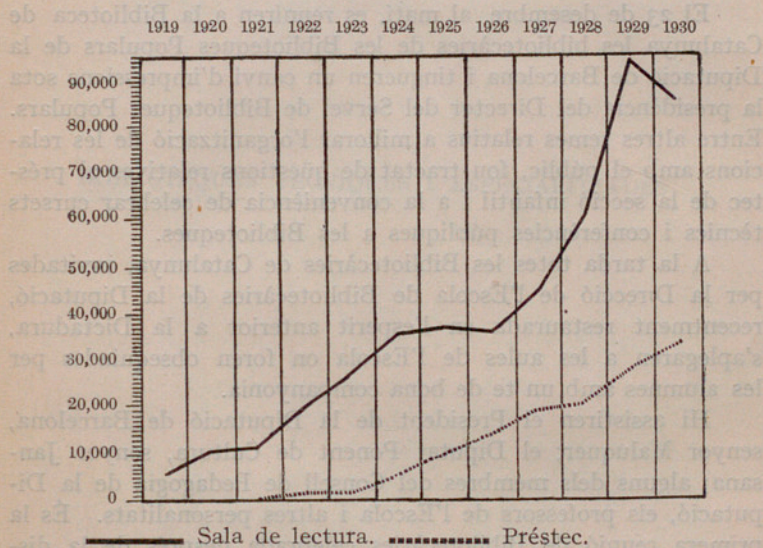
Llibres sortits:

	Obres	Volums
Biblioteques Populars de la Diputació provincial de Barcelona:		
Sallent.....	213	267
Canet de Mar.....	211	266
Pineda.....	204	258
Granollers.....	220	287
Manresa.....	231	329
Vich (fons d'inauguració).....	1,590	2,461
Calella (fons d'inauguració).....	322	416
Biblioteca Popular de Sallent, per a regalar als infants el dia de la Festa del Llibre.....	53	53
Biblioteca Popular de Canet de Mar, id. id...	53	79
Biblioteca Popular de Pineda, id. id.....	53	79
Sumes i segueix.....	3,150	4,495

	Obres	Volums
<i>Sumes anteriors.....</i>	3,150	4,495
Biblioteca Popular de Granollers, íd. íd.....	53	53
Biblioteca Popular de Manresa, íd. íd.....	53	53
Biblioteca Popular de Valls.....	3	6
Biblioteca Popular d'Olot.....	3	6
Biblioteca Popular de Borges Blanques.....	3	6
Biblioteca Popular de Vendrell.....	3	6
Biblioteca Popular de Figueres.....	3	6
Biblioteca Popular de Tarragona.....	3	6
Biblioteca Popular d'Uldecona.....	7	17
Biblioteca de Catalunya.....	38	39
Biblioteca de l'Escola de Bibliotecàries.....	14	19
Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona.....	20	23
Biblioteca de l'Ateneu Barcelonès.....	36	43
Notgemeinschaft der deutschen Wissenschaft, de Berlín.....	56	66
A diferents entitats, per acord de la Comissió Provincial Permanent.....	1,914	2,536
Altres trametiments.....	185	892
Totals.....	5,544	8,272

Llibres tramesos a relligar : 763.

GRÀFICA DEL TOTAL DELS LLIBRES LLEGITS A LES BIBLIOTEQUES POPULARS DE LA DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE BARCELONA

Anys 1919, 1920 i 1921 : Funcionen les Biblioteques de Sallent i Canet de Mar.

Anys 1922, 1923, 1924, 1925 i 1926 : Funcionen les Biblioteques de Sallent, Canet de Mar i Pineda.

Any 1927 : Funcionen les Biblioteques de Sallent, Canet de Mar, Pineda i Granollers.

Anys 1928, 1929 i 1930 : Funcionen les Biblioteques de Sallent, Canet de Mar, Pineda, Granollers i Manresa.

VUITENA REUNIÓ DE BIBLIOTECÀRIES

El 23 de desembre, al matí, es reuniren a la Biblioteca de Catalunya les bibliotecàries de les Biblioteques Populars de la Diputació de Barcelona i tingueren un canvi d'impressions sota la presidència del Director del Servei de Biblioteques Populars. Entre altres temes relatius a millorar l'organització de les relacions amb el públic, fou tractat de qüestions relatives al pres-tec de la secció infantil i a la conveniència de celebrar cursets tècnics i conferències públiques a les Biblioteques.

A la tarda totes les Bibliotecàries de Catalunya, invitades per la Direcció de l'Escola de Bibliotecàries de la Diputació, recentment restaurada en l'esperit anterior a la Dictadura, s'aplegaren a les aules de l'Escola on foren obsequiades per les alumnes amb un te de bona companyonia.

Hi assistiren el President de la Diputació de Barcelona, senyor Maluquer; el Diputat Ponent de Cultura, senyor Jansana; alguns dels membres del Consell de Pedagogia de la Diputació, els professors de l'Escola i altres personalitats. És la primera reunió de Bibliotecàries celebrada després de la dissolució de la Mancomunitat de Catalunya.

BIBLIOTEQUES TÈCNIQUES I ESPECIALITZADES

BIBLIOTECA DE L'ESCOLA DEL TREBALL

(Vid. ANUARI 1923, p. 149; ANUARIO 1924-1925, p. 99; ANUARIO 1926, p. 119; ANUARIO 1927, p. 125, y ANUARIO 1928, p. 145.)

BIBLIOTECÀRIES

Directora, Srta. Dolors Hostalrich.

Nomenada el dia 17 de juliol de 1919.

Excedent, a petició pròpia, el 10 d'octubre de 1928.

Directora, Srta. Mercè Farnés.

Nomenada el dia 11 de desembre de 1928.

Srta. Avelina Casadevall.

Adscrita a la Biblioteca des del mes de novembre de 1926.

Auxiliar, Sra. Emília Fernández.

Nomenada el dia 28 de gener de 1930.

RESUM ESTADÍSTIC DEL CURS DE 1929-1930

(1.^r d'octubre de 1929 a 30 de setembre de 1930)

Dies que ha estat oberta la Biblioteca i s'han deixat llibres a domicili : 202.

Nombre d'alumnes matriculats als cursos preparatoris i tècnics : 1,899.

Nombre de lectors a la Biblioteca : 28,991.

Promedi diari de lectors : 143'51.

Lectors inscrits al préstec : 1,336 (alumnes, 1,131; alumnes becaris, 5; ex-alumnes, 117; professors i empleats, 83).

Lectors que han usat el préstec a domicili : 1,223 (alumnes, 1,131; alumnes becaris, 5; ex-alumnes, 44; professors i empleats, 43). (Tingui's en compte que els alumnes s'inscriuen de nou cada any.)

Nombre total de llibres consultats a la Biblioteca : 20,219.

Nombre total de llibres deixats a domicili : 13,822.

Promedi diari de llibres consultats a la Biblioteca : 100,09.

Promedi diari de llibres deixats a domicili : 68'42.

Total de llibres llegits, classificats per matèries

	Llibres llegits		Ordre de preferència	
	Sala lectura	Prèstec	Sala lectura	Prèstec
Obres generals.....	4,298	400	2	6
Filosofia.....	214	279	9	7
Religió.....	28	22	10	10
Dret i Ciències socials.....	528	165	7	8
Lingüística.....	321	106	8	9
Ciències pures.....	2,822	1,526	4	3
Ciències aplicades.....	4,128	2,819	3	2
Belles Arts.....	1,397	469	6	5
Literatura.....	4,307	6,907	1	1
Història i Geografia.....	2,176	1,129	5	4
Totals.....	20,219	13,822		

Sala de lectura

Cursos	Dies que ha estat oberta la sala de lectura	Lectors	Llibres llegits	Promedi de lectors	Promedi de llibres llegits
1920-21.....	(1)	—	(1)	—	(1)
1921-22.....	254	—	12,352	—	48'6
1922-23.....	203	—	12,312	—	60'6
1923-24.....	251	—	16,974	—	67'6
1924-25.....	272	—	21,662	—	79'6
1925-26.....	266	—	29,132	—	109'5
1926-27.....	262	—	25,948	—	99
1927-28.....	271	(2)	22,921	(2)	84'8
1928-29.....	242	25,725	19,050	106'30	78'7
1929-30.....	202	28,991	20,219	143'51	100'09

1. Es va començar a portar estadística el 16 de març de 1921. Es varen anotar 6,045 llibres en 148 dies. El promedi diari és 40'8.

2. Es va començar a portar estadística el 17 de juliol de 1928. Es varen anotar 4,501 lectors en 58 dies. El promedi diari és 77'6.

Préstec

Anys	Alumnes matriculats als cursos preparatoris i tècnics	Dies que ha estat obert el préstec	Lectors inscrits o que han usat el préstec	Llibres deixats	Promedi diari de llibres deixats
1918-19.....	657	233	509	2,906	12'4
1919-20.....	783	304	716	3,689	12'1
1920-21.....	772	242	420	3,048	12'5
1921-22.....	723	246	481	3,635	14'7
1922-23.....	723	188	460	2,893	15'3
1923-24.....	1,327 (1)	229	674	3,669	16
1924-25.....	1,453	271	528	3,858	14'6
1925-26.....	1,939	266	523	6,156	23'1
1926-27.....	1,863	262	540	7,673	29'2
1927-28.....	1,745	271	749	9,246	34'1
1928-29.....	2,033	242	879 (2)	9,530	39'3 (3)
1929-30.....	1,899	202	1,223	13,822	68'42

Libres ingressats durant l'any, agrupats per matèries:

	Obres		Volums	
	Compra	Donatiu	Compra	Donatiu
Obres generals.....	4	10	108	26
Filosofia.....	4	3	4	3
Religió.....	1	—	1	—
Dret i Ciències socials.....	32	42	76	66
Lingüística.....	25	—	27	—
Ciències pures.....	34	9	57	9
Ciències aplicades.....	40	34	69	38
Belles Arts.....	54	9	81	14
Literatura.....	20	2	44	2
Història i Geografia.....	38	3	52	3
Totals.....	252	112	519	161

Volums perduts a la sala de lectura : 76.

1. Es comença a acceptar en el préstec els alumnes del curs preparatori. Fins a 1922-23 inclúsiu, el nombre d'alumnes matriculats es refereix solament als dels cursos tècnics.

2. Des de 1928-29, inclúsiu, aquesta dada es refereix únicament als lectors que han usat el préstec.

3. El dia 26 d'agost de 1929, hom va començar a deixar dos llibres.

Estadística d'obres ingressades durant l'any, agrupades per mesos

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Totals
Sumes anteriors.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gener.....	1	2	—	3	—	1	—	3	1	2	13
Febrer.....	2	1	—	14	—	8	22	7	4	3	61
Març.....	6	2	—	29	—	4	12	5	7	4	69
Abril.....	—	—	—	1	—	—	2	1	—	1	5
Maig.....	4	2	1	9	—	1	1	—	2	3	23
Juny.....	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Juliol.....	1	—	—	1	—	—	1	—	1	1	5
Agost.....	—	—	—	1	—	1	2	1	2	1	8
Setembre.....	—	—	—	12	2	—	1	1	1	—	17
Octubre.....	—	—	—	5	17	24	9	6	4	15	80
Novembre.....	—	—	—	—	—	3	17	36	—	11	67
Desembre.....	—	—	—	—	5	1	7	2	—	—	15
Totals.....	14	7	1	75	24	43	74	63	22	41	364

Estadística de les cèdules intercalades en els catàlegs d'autors i matèries

Sumes anteriors	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Sbre.	Octubre	Nbre.	Dbre.	Total
—	—	14	348	84	159	—	376	—	70	30	44	185	1,310

Es fa una vida tan intensa a la Biblioteca de l'Escola del Treball, que tinc, en escriure aquestes notes, la sensació d'haver passat un curs esplèndidament florent: És perquè ja queda relegat a record llunyà el temps d'atur forçós, motivat per l'últim trasllat, fet en començar l'any 1930, o sigui immediatament després de les vacances de Nadal; el qual trasllat va durar, juntament amb la nova instal·lació, fins al 6 d'abril, inclusiu.

La meva sensació que la Biblioteca va endavant, és comprovada per les estadístiques, que acusen augment en tots els sectors. Hem tingut més lectors a la sala de lectura, més inscrits en el préstec i s'han consultat més llibres a una banda i altra, comparació feta amb el curs anterior.

Aquest augment és encara més gran si es té en compte els dies que la Biblioteca va estar tancada; és superior al del curs 1928-1929, que tampoc no va ésser normal.

El dia 7 d'abril de 1930 es va tornar a obrir la Biblioteca al públic, i aquesta quedà definitivament instal·lada a una sala esbarjosa, on caben 127 seients (abans n'hi cabien 72). És bastant engrandida la cabuda; però és encara una sort, donat el local i el nombre d'alumnes que hi assisteixen, que la majoria del públic passi ràpidament per la Biblioteca, i aprofiti l'interval d'una classe a l'altra, per no disposar de més temps. En certs mesos hem tingut sovint una assistència de 200 o més lectors. El màxim d'aquest curs va ésser de 243 lectors, el dia 20 de desembre (abans de les vacances de Nadal).

El promedi diari de lectors és de 143'51. El curs anterior va ésser de 106'30.

En aquest nou local regularment hi ha llocs vacants, com donant la benvinguda als que arriben. Però hi ha hagut també dies o, més sovint, moments de saturació de la sala, que encara que faci molt bonic constatar-ho en les estadístiques, de fet resulta depriment pel lector, que se sent repellit quan s'havia fet la il·lusió de treballar o llegir a la Biblioteca. De totes maneres, com dic, per ara no és gaire freqüent aquest aspecte de la Biblioteca, i no és encara problema; ja que, sabent que solament és en certs moments, els que es volen quedar només han

de fer que esperar un xic perquè passi la bandada que ha de tornar a entrar a la classe.

L'horari pel públic s'ha ampliat en mitja hora, per ordre de la Direcció de l'Escola. Abans s'obria de sis a vuit del vespre. Ara la Biblioteca és oberta de sis a dos quarts de nou; si bé el préstec queda tancat, oficialment, a les vuit.

Quant al nombre de llibres llegits, és major que en el curs precedent. Noti's la particularitat que han augmentat els llibres consultats a la sala de lectura; ja que, des de 1925-1926, curs en què es va arribar al promedi diari de llibres llegits de 109'5 (el nombre més alt, en tota la vida de la Biblioteca), cada any havia anat baixant, inclús l'any anterior; per la qual cosa l'augment respecte aquest curs resulta molt gran, i el promedi és de 100'9.

La consulta dels llibres a la sala de lectura, en conjunt, ha augmentat molt. En detall, han progressat totes les seccions, excepte les de Ciències aplicades i Literatura. Si bé en el préstec han augmentat de manera que queda de sobres compensada la baixa a la Biblioteca.

Quant a l'ordre de preferència, aquest any ha tingut el primer lloc la Literatura; el segon, les Obres generals, i el tercer, les Ciències aplicades, les quals el curs passat varen ocupar, respectivament, el segon, el tercer i el primer llocs. Del quart al novè lloc, les seccions han tingut el mateix interès relatiu.

El nombre de llibres deixats en préstec està en consonància amb el major nombre d'inscrits i amb el major nombre de llibres que es permeten emportar, que per ara són dos. Va ésser a darrers del curs 1928-1929 que es va donar el permís; dem anera que és aquest el primer curs que s'hi pot conèixer. I s'hi coneix: el curs precedent, el promedi de llibres deixats a diari va ésser 39'3, i aquest curs ha estat, 68'42. El dia que vàrem batre el rècord del curs darrer i de tots els altres cursos precedents, va ésser el dia de la reobertura de la Biblioteca, 7 d'abril, en què vàrem deixar 183 obres.

Són en minoria els que prenen dos llibres a la vegada, és a dir, al mateix dia; encara que una minoria força respectable, perquè és d'una gran activitat i continuïtat. Són, generalment, lectors de novel·les.

La majoria reuneixen dos llibres; però els canvien només d'un a un; es comprèn que no exhaureixen l'interès pels dos llibres a la vegada.

Hi ha també una minoria que només els ve a buscar d'un a un; per no tenir més temps de llegir i evitar l'haver de pagar multes, si no poden venir a demanar la pròrroga. Entre aquests hi ha bastants ex-alumnes.

Els llibres en préstec han augmentat en totes les seccions, i han guardat el mateix ordre de preferència que el curs anterior.

Si mirem les estadístiques, ens corprèn l'augment gran que han tingut els llibres llegits, sobretot la consulta de Literatura, en préstec, la trobem extraordinàriament admirable. I és que nosaltres sabem els poquíssims llibres nous que han entrat, l'estat lamentable dels llibres que tenen requesta, la gran quantitat que estan definitivament fora d'ús, i veiem arribar, com una catàstrofe immediata, el moment en què de totes les obres de Verne, de Salgari, de Ignotus, de les diferents edicions de *Quo Vadis?*, de Sienkiewicz; *Els últims dies de Pompeia*, de Lytton; *Ben Hur*, de Wallace; *Fabiola*, de Wiseman; *Robinson Crusoe*, de Defoe, etc., etc., no en quedi ja res.

També en altres seccions hi ha obres que són molt sollicitades, obres de preu, que es pot preveure que es faran malbé, un dia o altre, a còpia de servir.

Si es té en compte el desgast d'un llibre que es deixa constantment, fóra molt convenient substituir-lo així que es fes malbé. Perquè no fóra pas raonable prohibir el préstec dels llibres (no insubstituïbles) per evitar que s'usessin; sobretot en la nostra Biblioteca, on la majoria dels llegidors no disposa de temps per a quedar-se a llegir en el local. Fóra privar-los l'abast de quasi totes les obres.

Altrament, fóra també molt agradable que el nombre de llibres nous pogués estar proporcionat al gran nombre de lectors que anem guanyant.

Cada lector, dintre les seves aficions, sospira pel llibre acabat de publicar; quan no, per un llibre no llegit encara. Solen estar tan assabentats dels llibres del seu ram, que penso que no em costaria gaire esforç personal, sinó seguir les seves

demandes, per a tenir la Biblioteca al corrent de tota obra interessant i de nomenada.

Aquest curs han vingut a fer pràctiques les alumnes de l'antiga Escola Superior de la Dona, senyorettes Montserrat i Maria Rosa Bultó, des del 7 de març a últims d'abril; les quals ens van ajudar molt eficaçment en la instal·lació de la sala nova.

Demés, cal fer constar que hem fet, dintre aquest curs, l'estimada adquisició de la col·laboració de la senyora Fernàndez, vídua de Ruiz, que va ésser nomenada Bibliotecària Auxiliar d'aquesta Biblioteca, en la qual ha començat a actuar el 17 de febrer de 1930.

Barcelona, febrer de 1931.

M. FARNÉS

BIBLIOTECA DE L'ESCOLA DE BIBLIOTECÀRIES

Altra vegada hem de consignar, en parlar d'aquesta Biblioteca, un nou canvi de local. Suprimida l'Escuela Superior para la Mujer, i reduïts els estudis que s'hi cursaven als de Bibliotecària, es creà l'Escola de Bibliotecàries, similar a la creada per la Mancomunitat de Catalunya l'any 1915, la qual ocupa unes sales del primer pis de la Casa dels Canonges. Passaren a ésser ocupats per diferents oficines dependents de la Diputació de Barcelona els locals que en els baixos ocupava abans la Biblioteca, la qual quedà, en conseqüència, desplaçada. Per això fou ordenat el seu trasllat a unes boniques sales del primer pis contigües a l'Escola. Molt ha guanyat la Biblioteca en el canvi, ja que, ultra tenir l'avantatge de la major proximitat a l'Escola, la qual cosa hi facilita l'accés de les alumnes, té bona llum i ventilació, aspecte alegre i atractívol.

Donem a continuació les estadístiques del moviment de la Biblioteca durant l'any 1930, que de cap manera poden donar-se com a normals, ni tan sols com d'una tònica aproximada, ja que no començaren a portar-se fins ben entrat el gener, i a darrers d'octubre ja s'hagué de tancar la Biblioteca per donar lloc al trasllat, adaptació i ampliació de llibreries, etc.

Preferència de llibres llegits

Obres generals.....	1	Ciències pures.....	7
Filosofia.....	9	Ciències aplicades.....	8
Religió.....	10	Belles Arts.....	4
Ciències socials.....	6	Literatura.....	3
Lingüística.....	2	Història i Geografia.....	5

Llibres llegits		Llibres registrats	
Obres generals.....	500	Obres generals.....	77
Filosofia.....	67	Filosofia.....	11
Religió.....	36	Religió.....	3
Ciències socials.....	86	Ciències socials.....	18
Lingüística.....	374	Lingüística.....	11
Ciències pures.....	85	Ciències pures.....	2
Ciències aplicades.....	76	Ciències aplicades.....	24
Belles Arts.....	169	Belles Arts.....	4
Literatura.....	271	Literatura.....	41
Història i Geografia.....	162	Història i Geografia.....	27
Total.....	1,826	Total.....	218

C. PASTOR

Donem a continuació les estadístiques del moviment de la Biblioteca durant l'any regit, que de cap manera poden donar-se com a normals, ni tan sols com d'una tònica aproximada, ja que no corresponen a portar-se fins ben entrat el gener, i a darrers d'octubre ja s'havia de tancar la Biblioteca per donar lloc al restat, pràcticament i ampliat de llibres etc.

Presència de llibres llegits

Obres generals.....	1
Filosofia.....	2
Religió.....	10
Ciències socials.....	2
Lingüística.....	2
Ciències pures.....	2
Ciències aplicades.....	2
Belles Arts.....	2
Literatura.....	2
Història i Geografia.....	2

ARTICLES DE COL·LABORACIÓ

UNA SALA DE LA BIBLIOTECA POPULAR DE TARRAGONA

MEMÒRIA PRESENTADA PER LA DIRECTORA DE LA BIBLIOTECA POPULAR DE TARRAGONA

Ha passat un any des que en les pàgines del nostre ANUARI estampàvem amb lletres de motlle unes notes tristes que, encara que feien entreveure una mica de llum per a l'esdevenidor, estaven subjectes a un gran interrogant.

Gràcies a Déu podem comunicar que el dia 24 de setembre s'inaugurà el nou local de la Biblioteca.

Posem el fet quasi en l'encapçalament d'aquestes quatre notes, perquè ja fèiem remarcar l'any passat que la vida de la Biblioteca depenia especialment de donar-li un lloc a propòsit, que reunís les condicions necessàries per tal que el lector hi trobés confort i benestar, i el personal tècnic, espai corresponent per a establir bon ordre i poder desenrotllar la seva delicada tasca lliurement i conscienciosament.

No farem esment de l'acte de la inauguració. En aquest lloc no interessa. Només volem anotar-hi que revestí l'encarcamament d'un acte purament oficial propi de l'època.

Els bons resultats de la nova instal·lació han estat ben palpables en l'ordre moral i en el tècnic. Només qui havia vist l'antiga Biblioteca es pot fer el càrrec del canvi espiritual que es veu a la nova. De manera especial en la moralització del lector i, encara més, en la formació de l'infant. Ben bé podem dir que el petit lector és l'exemple del gran.

Un canvi ben lamentable hi ha hagut en la condició social dels lectors que hi concorren; és una notable desaparició de l'obrer que anava al local vell. No vol dir això que l'obrer no assisteixi actualment a la Biblioteca; però sí que el nombre ha disminuït força. L'explicació hom se la dóna en el fet que l'obrer a la casa vella es presentava deixat, brut, irrespectuós.

(Cap culpa no hi tenia ell : tot li convidava a fer-ho.) A la casa nova és pulcre, distingit; és l'obrer aristocràtic.

Trobem, doncs, vençudes les més grans dificultats, amb les quals, fins al temps ben poc llunyà, per cert, havíem hagut de combatre, i tenim la satisfacció de dir que assolim la possessió d'una Biblioteca amb un ambient d'espiritualitat que es comença a remarcar bé, esperant que aviat arribi al grau màxim.

Donarem una nota estadística de l'any, fent un quadre comparatiu de les modificacions que ha tingut la concurrència de lectors des de l'obertura del nou local.

Vegeu-la:

(Abans direm que, per a poder atendre els treballs de canvi de local, el préstec estigué tancat del 23 d'agost al 1.^r d'octubre, i la lectura a la Biblioteca, des del dia 18 de setembre al 1.^r d'octubre.)

PRÉSTEC

	Lectors	Obres
Gener.....	1,399	1,549
Febrer.....	1,387	1,592
Març.....	1,573	1,767
Abril.....	1,490	1,691
Maig.....	1,400	1,586
Juny.....	1,419	1,621
Juliol.....	1,372	1,611
Agost.....	946	1,115
Setembre.....	—	—
Octubre.....	1,014	1,099
Novembre.....	1,104	1,223
Desembre.....	904	1,043
Totals.....	14,017	15,897
Revistes.....	60	

SALA DE LECTURA

	Lectors	Obres
Gener.....	357	315
Febrer.....	359	330
Març.....	329	295
Abril.....	341	327
Maig.....	361	331
Juny.....	262	242
Sumes i segueix....	2,009	1,840

	Lectors	Obres
<i>Sumes anteriors....</i>	2,009	1,840
Juliol.....	266	240
Agost.....	298	285
Setembre.....	156	164
Octubre.....	1,513	1,853
Novembre.....	1,224	1,399
Desembre.....	869	921
Totals.....	6,335	6,702
Revistes.....	506	

De gener a agost vingueren en préstec 10,995 lectors. D'octubre a desembre, 3,022. El terme mig mensual de lectors en préstec en els primers trimestres, o sigui mentre la Biblioteca estigué en el local vell, fou de 1,374, i en l'últim trimestre, establerta ja en el local nou, fou 1,007. Un descens mensual per terme mig de 367 lectors.

A la sala de lectura, de gener a setembre concorregueren 2,729 lectors. D'octubre a desembre, 3,606. És a dir, un augment mensual per terme mig de 899 lectors. Xifres ben eloqüents, que demostren l'avenç que ha fet la Biblioteca; perquè si veiem disminució en el préstec, res més n'és la causa que la desaparició de l'obrer, que ara sembla que no gosa a venir a la Biblioteca si no pot mudar-se la roba bruta del treball.

Les obres llegides en préstec durant l'any foren 15,897 més 60 revistes. Les que es llegiren a la sala de la Biblioteca, 6,702, més 506 revistes.

En el servei de préstec més de la meitat són de literatura, car se n'han llegit 8,930. En llur immensa majoria són obres de pur passatemp: els joves han llegit literatura d'aventures. Les noies, obres de la collecció Princesa, Biblioteca Rosa, del Hogar, etc. Les obres clàssiques no han estat llegides més que pels estudiants, perquè les necessitats els hi han obligat.

En segon terme apareixen constantment, en ordre de preferència, les obres d'història i geografia, pel gran nombre que sobre viatges i descripcions anàlogues llegeix el jovent. I segueixen després invariablement, en preferència, les ciències aplicades i després les ciències pures. En cinquè lloc cal posar les ciències socials, especialment la pedagogica. Les altres ma-

tèries oscillen dintre els diversos mesos en llur ordre de preferència, i assoleixen cada una d'elles, en la suma total de l'any, una diferència tan petita, que no és pas digna d'esmentar-la.

A la sala de lectura la literatura arribà decisivament a adquirir el primer lloc en el trimestre últim, degut, sens dubte, a les condicions de confort del nou local, que féu augmentar de manera tan considerable l'assistència.

En els tres trimestres anteriors es disputaren els tres primers llocs la literatura, les obres generals i les ciències socials; car les enciclopèdies són consultades constantment pels estudiants i tots els altres lectors i, pel que respecte a les ciències polítiques i socials, és la *Gaceta de Madrid* que fa pujar la xifra; car són numerosíssimes les vegades que durant el dia és consultada.

Aquestes són les variants més notables en l'ordre de preferència entre el préstec i la lectura a la Biblioteca. Després d'això indicat, ja ve un lloc correlatiu per als llibres d'història i viatges, ciències aplicades i ciències pures; encara que potser entre aquestes dues el nombre indicador de preferència es decanta d'una manera més marcada cap a les primeres que en el préstec.

La predilecció dels infants són les obres de la collecció Araluce, d'una manera especial *Las obras maestras al alcance de los niños*, i segueixen després les obres de Verne i Salgari. En general notem, en la tria d'obres, la tendència de l'infant a saber seleccionar millor que el jovent.

En inaugurar el nou local, la baixa d'infants en el servei de préstec fou extraordinària, perquè se n'excloïen tots els que no havien complert els catorze anys. En canvi, augmentà extraordinàriament el nombre dels que vingueren a la Biblioteca.

Vegeu si no:

El terme mig mensual dels que acudiren al préstec durant els tres primers trimestres és de 368, i el de l'últim és de 122. El dels que assistiren a la sala de lectura és de 63 en els tres primers trimestres i 382 en l'últim. Però no està pas la nostra principal illusió en què cada nit se'ns ompli el lloc destinat als infants: el que ens entusiasma és l'actitud que hi prenen i el respecte i devoció en què hi estan. Ja n'havem parlat abans.

Ens il·lusionem més quan pensem que ells són els que han de dur dintre pocs anys la força d'espiritualitat a la Biblioteca; perquè ells seran els que vertaderament l'hauran viscuda; hi hauran nascut intel·lectualment, s'hi hauran nodrit i s'hi hauran fet forts.

La Biblioteca, amb tots els seus aspectes, material i espiritual, serà ben apropiada per ells mateixos, car el material ha estat el mitjà pel qual han anat fornint llur esperit i els ha ajudat a ésser homes de profit.

En acabar les notes estadístiques d'aquesta Biblioteca, un alt optimisme envolta la nostra ànima, per més que calgui topar encara actualment amb una infinitat d'entranbancs. Amb l'ajuda de Déu, mirarem d'anar reforçant els fonaments morals de la nostra obra, per tal que l'edifici esdevingui cada dia més sòlid.

M.ª MERCÈ ENRICH I OTERO

BIBLIOTECA POPULAR DE VENDRELL

RESUM ESTADÍSTIC DE L'ANY 1930

SALA DE LECTURA

Total de lectors : 12,820.
 Lectors adults : 5,994 (homes, 3,192; dones, 2,802).
 Lectors infantils : 6,826.
 Dies que la Biblioteca ha estat oberta : 341.
 Promedi diari de lectors : Adults, 17 a 18; infants, 20.
 Cens de la població:
 Total, 4,575 habitants. (Alfabet, 3,901 habitants.)
 Promedi diari de lectors per 1,000 habitants:
 Del cens total, 8.
 Del cens d'alfabet, 9.

EN PRÉSTEC

Total de lectors : 5,645.
 Lectors adults : 4,316 (homes, 1,229; dones, 3,087).
 Lectors infantils : 1,329.
 Dies que la Biblioteca ha estat oberta : 341.
 Promedi diari de lectors : Adults, 12 a 13; infants, 4.
 Cens de la població:
 Total, 4,575 habitants. (Alfabet, 3,901 habitants.)
 Promedi diari de lectors per 1,000 habitants:
 Del cens total, 3 a 4.
 Del cens d'alfabet, 4.
 Lectors inscrits : 85. (Total actual, 793.)

Llibres llegits:

	A la sala de lectura	En présteq
Infantils.....	10,806	995
Obres generals.....	2,032	87
Filosofia.....	47	85
Religió.....	69	95
Dret i Ciències socials.....	188	107
Lingüística.....	112	50
Ciències pures.....	167	57
Ciències aplicades.....	281	567
Belles Arts.....	346	139
Literatura.....	1,433	3,731
Història i Geografia.....	654	425
Totals.....	16,135	6,338

Preferència dels llibres llegits:

	A la sala de lectura	En préstec
Obres generals.....	1	7
Filosofia.....	10	8
Religió.....	9	6
Dret i Ciències socials.....	6	5
Lingüística.....	8	10
Ciències pures.....	7	9
Ciències aplicades.....	5	2
Belles Arts.....	4	4
Literatura.....	2	1
Història i Geografia.....	3	3

Tant per 100 dels llibres llegits a cada classe:

	A la sala de lectura	En préstec
Infantils.....	2,635	242
Obres generals.....	1,722	73
Filosofia.....	35	63
Religió.....	42	58
Dret i Ciències socials.....	46	26
Lingüística.....	109	48
Ciències pures.....	117	49
Ciències aplicades.....	50	102
Belles Arts.....	123	49
Literatura.....	97	252
Història i Geografia.....	209	136

Llibres ingressats durant l'any, agrupats per matèries:

	Obres		Volums	
	Compra	Donatiu	Compra	Donatiu
Infantils.....	36	1	41	3
Obres generals.....	2	10	8	11
Filosofia.....	12	2	12	2
Religió.....	11	37	16	37
Dret i Ciències socials.....	14	6	20	8
Lingüística.....	3	—	3	—
Ciències pures.....	5	—	6	—
Ciències aplicades.....	16	2	23	2
Belles Arts.....	5	6	5	10
Literatura.....	83	22	90	22
Història i Geografia.....	33	5	46	5
Totals.....	220	91	270	100

Volums perduts a la sala de lectura : 3.

Estadística d'obres ingressades durant l'any, agrupades per mesos

	087.1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Totals
Sumes anteriors.....	373	106	121	116	387	100	138	538	271	1,373	274	3,797
Gener.....	—	1	1	—	1	—	—	—	1	19	—	23
Febrer.....	4	1	3	1	2	1	1	—	—	8	6	27
Març.....	3	—	2	2	1	—	—	2	1	9	10	30
Abril.....	2	1	—	1	5	—	2	5	2	15	5	38
Maig.....	—	1	5	—	1	—	1	1	—	13	1	23
Juny.....	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Juliol.....	5	—	—	2	3	—	1	4	2	18	7	42
Agost.....	6	—	1	1	1	—	—	2	1	8	2	22
Setembre.....	7	—	2	39	3	1	—	1	2	8	3	66
Octubre.....	3	1	—	1	—	—	—	—	—	2	—	7
Novembre.....	5	7	—	1	3	—	—	3	—	5	4	28
Desembre.....	2	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	4
Totals.....	410	118	135	164	407	103	143	556	282	1,478	312	4,108

Estadística de les cèdules intercalades en els catàlegs d'autors i matèries

Sumes anteriors	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Sbre.	Octubre	Nbre.	Dbre.	Total
10,515	89	—	—	250	83	—	59	99	256	133	76	12	11,572

MEMORIA PRESENTADA POR LA DIRECTORA DE LA BIBLIOTECA DE VENDRELL

Cumplo anualmente un grato deber al dar cuenta de la vida de la Biblioteca, y es para mi motivo de mayor satisfacción el hacerlo al finalizar el año 1930, en el que esta bella institución lleva diez años de existencia.

Inaugurada el 18 de octubre de 1920 con 1,155 obras o 1,614 volúmenes, cuenta actualmente con 4,108 obras o 5,156 volúmenes; cuatro nuevos armarios figuran casi llenos en la sala de lectura, dando idea del aumento que podría llamarse material de la Biblioteca; dos, instalados en abril de 1925; los otros dos, en septiembre de este año, y salta a la vista la conveniencia de otro para la sección infantil.

Pero no es en este aspecto en el que quisiera fijar la atención, sino en el más elevado y fructífero del aprovechamiento espiritual de esa riqueza cedida a la población por la disuelta Mancomunidad, y seguidamente engrosada después por la continuadora de esta obra, la Excm. Diputación Provincial de Tarragona.

Desde los primeros momentos, y como generalmente ocurre en todas las Bibliotecas Populares, el público manifestó su interés, y cuando no curiosidad, por la nueva institución, invadiendo la sala hasta en número de 150 y 200 personas. Trabajo costó a la Bibliotecaria el mantenimiento del orden en aquella avalancha de público, y alguna vez tuvo necesidad para ello de requerir la presencia de un ordenanza del Ayuntamiento, e incluso de imponer multas a los más inquietos y revoltosos. Personas que apreciaron aquella primera fase de la vida de la Biblioteca, y conocen la idiosincrasia de la población, no ocultan su extrañeza por el hecho de que aquel público, convertido va

en lector, continúe frecuentando la Biblioteca, y confiesan el pesimismo con que contemplaron aquella numerosa asistencia, más que de lectores, de personas atraídas por la novedad del local, o la concurrencia del mismo.

El número de lectores de la Biblioteca sólo disminuyó, con respecto al primer año, durante el 1929; pero ha aumentado en el 1930 con respecto a los cuatro primeros y al sexto. Se encuentra, además, una mayor concurrencia durante los años 1927 y 1928, que de la cifra promedio anual de 12,321 lectores que podríamos señalar a los demás años, se eleva a unos 14,000.

Téngase también en cuenta el servicio de préstamo, que, inaugurado el 1.º de mayo de 1922, tiene actualmente 793 inscritos, que dan este año la cifra de 6,338 lectores a domicilio, que, naturalmente, resta público a la sala de lectura, y no en la proporción que parece a simple vista, pues un lector que consta una sola vez en el préstamo, al leer un libro a domicilio, constaría acaso catorce o quince veces en la sala de lectura, de leer este mismo libro en la Biblioteca.

No es mi propósito entretener describiendo la vida de la Biblioteca durante sus diez años de existencia. Conocen ya la de algunos, y pueden ver fácilmente la de otros en trabajos anteriores; he querido únicamente subrayar esta fecha del 1930 para dar el conveniente relieve a los datos a ella relativos, ya que después de diez años de marcha no pueden considerarse como primeros pasos inconscientes acompañados de tanteos y tropiezos, sino como algo firme y seguro, que concretaré con las siguientes notas y cifras, comparadas algunas con las del año anterior.

Han concurrido a la Biblioteca 12,820 lectores, 3,000 más que en 1929; y se han leído en ella 16,135 libros, o sea 2,816 más que en aquel año. En consecuencia, el promedio diario de lectores, que era 30, se eleva a 37 ó 38, y el de libros, de 39 ó 40, a 47.

También el número de lectores de revistas y periódicos, 2,381, aumenta en 354 con respecto al 1929. Las dos terceras partes de este aumento, 234, lo dan las señoritas.

En el préstamo, los lectores son 5,645, 292 más que en 1929; y los libros leídos, 6,338, o sea 76 más que aquel año. Este

pequeño aumento no llega a ser de un lector en el promedio diario, que era 16, y no altera tampoco el de libros leídos a domicilio, que sigue siendo de 18 a 19.

Se han inscrito a este servicio 85 lectores; 27 más que en 1929.

Veamos ahora el orden de preferencia de los libros leídos:

Ocupan el primer lugar, en la sala de lectura, las obras de carácter general, siendo el número de libros leídos de esta sección, 2,032; 244 más que el año anterior.

El segundo, corresponde a la Literatura, que cuenta con 1,433 libros leídos, o sea 374 más que en 1929.

El tercero, la Historia y Geografía, con 654 libros, 152 más que aquel año.

El cuarto, las Bellas Artes, en las cuales el número de libros leídos, 346, representa un aumento de 144 (más de la mitad) de los leídos el otro año.

El quinto, las Ciencias aplicadas, con 281 libros leídos y 72 de aumento.

El sexto, el Derecho y Ciencias sociales. En esta sección, el número de libros leídos, 188, es más del doble que en 1929, pues el aumento es de 105 libros.

El séptimo, las Ciencias puras, que cuentan con 167 libros leídos; también más del doble que el anterior, ya que han aumentado en 89 libros.

En el octavo lugar se encuentra este año la Lingüística, con 112 libros leídos (casi el triple que en 1929) 74 más.

En el noveno, la Religión, con 69 libros; sólo 6 más que en el año anterior.

En el décimo, la Filosofía, cuyo número de libros leídos, 47, señala una baja de 8 con respecto al otro año.

Los libros leídos en la Biblioteca de la sección infantil, 10,806, representan más del doble del total de las otras secciones. También han aumentado este año en número de 1,564.

Este orden de preferencia es el mismo que el del año anterior para las secciones de Obras de carácter general, Literatura, Historia y Geografía, Derecho y Ciencias sociales y Ciencias puras. Han cambiado de lugar las Ciencias aplicadas con las

Bellas Artes, cediéndoselo aquéllas a éstas, aunque hayan mejorado ambas, y colocándose en la misma relación que en 1928.

Ha mejorado considerablemente la Lingüística, ascendiendo de dos lugares, y en consecuencia, han descendido de uno las secciones de Religión y Filosofía que le siguen.

En la sala de lectura, la única baja en el número de libros leídos nos la presenta la Filosofía, y como he dicho, es sólo de 8.

En el préstamo, el orden de preferencia es como sigue:

El primer lugar corresponde a la Literatura, que cuenta 3,731 libros leídos, 86 más que en 1929.

El segundo, las Ciencias aplicadas; 567 libros y 47 de aumento.

El tercero, la Historia y Geografía; 425 libros, 5 menos.

El cuarto, las Bellas Artes; 139 libros, 19 más.

El quinto, el Derecho y las Ciencias sociales; 107 libros, 8 más.

El sexto, la Religión, 95 libros, 6 menos.

El séptimo, las Obras de carácter general; 87 libros, 33 menos.

El octavo, la Filosofía; 85 libros, 4 más.

El noveno, las Ciencias puras; 57 libros, 16 menos.

El décimo, la Lingüística; 50 libros, 11 menos.

El número de libros infantiles prestados, 995, disminuye en 17 al del año anterior.

Continuar pues en el mismo lugar la Literatura, Ciencias aplicadas, Historia y Geografía, Bellas Artes, Religión, Filosofía, Ciencias puras, y Lingüística; han mejorado de dos el Derecho y Ciencias sociales, y descendido de tres las obras de carácter general.

Del aumento en el total de libros leídos en préstamo y de las bajas que se notan en él en algunas secciones, las más favorecidas han sido, como puede verse por cifras anteriores, la Literatura, Ciencias aplicadas y Bellas Artes, al aumento de las cuales corresponde la disminución de algunos libros, principalmente en las Obras de carácter general, Ciencias puras y Lingüística.

La Historia y Geografía y las Bellas Artes ofrecen la particularidad de ocupar el mismo lugar en el orden de preferencia en la sala de lectura y en el préstamo.

El número de obras servidas de la Biblioteca de Cataluña es 20; 15 menos que en 1929, debiéndose al cambio de residencia de un lector que utilizaba mucho el préstamo de aquella Biblioteca.

El total de obras ingresadas durante el año es 311, o sea 370 volúmenes; 91, o sea 100 volúmenes el número de las recibidas como donativos.

He aquí el nombre de los donantes : Luis Barrera, Instituto del Teatro Nacional de la Excma. Diputación Provincial de Barcelona, Manuel Travessa, pbro., Dirección Técnica de Bibliotecas Populares de Barcelona, Cámara de Comercio y Navegación de Barcelona, Junta de Obras del Puerto de Tarragona, Biblioteca de Cataluña, Banca Marsans, Federico Martí Albanel, pbro., J. Herp, Juan Vintó e Instituto Agrícola Catalán de San Isidro.

De las obras recibidas, las que han tenido más éxito son las siguientes:

En Literatura, las de Dolors Monserdá, *Maria Glòria, Montserrat, La família Asparó, Del món, Quitèria*; Chantepleure, *Lil de los ojos color del tiempo*; G. Gibbs, *El camino prohibido*; Greville, *Doria*; Barclay, *La castellana de Shestone*; Mary Floran, *Herederó y Dicha ignorada*; así como todos los de las colecciones «Princesa» y «Hogar». También ha sido muy bien recibida la «Collecció Blava». De «Novela Rosa», Hernández Mir, *El patio de los naranjos*, y Hungerford, *La duquesa*. Así por el estilo se leen las obras de J. Oliver Curwood.

Siguen a éstas, la de Roig y Raventós, *Esbarzer*, y las noveles publicadas por la «Biblioteca Literaria» más preferida por el sexo masculino; Josep Pla, *Cartes meridionals*; Ignasi Iglésies, *Obres completes*, en parecida proporción a las castellanas de Pérez Lugín, *La Virgen del Rocío ya entró en Triana*; Ricardo León, *¡Desperta ferrol!*; González de Amaya, *La oración de la tarde*; Martínez Sierra, *Eva curiosa*; Linares Rivas, *La mala ley*; y por un público algo más reducido que lee el francés, han sido bastante solicitadas las novelitas de la colección «Nelson», de Bordeaux, *La Brete y Bazin*.

Estando constituido el mayor grupo de nuestros lectores

por muchachos jóvenes, fácilmente se comprenderá el éxito que tienen las novelas de aventuras y los libros de viajes y expediciones. Son muy leídos los de aventuras de la Editorial Seix y Barral, Gilson, así como las de Mayne-Reid, y han despertado mucho entusiasmo las dos nuevas colecciones recibidas, «Salgari», de la Editorial Araluce y *Viajes y aventuras, Un año entre esquimales*, de Stefansson; *Viajes por Oriente*, de Philipp Bergés; *A través del Sahara*, de Gerahrd Rohfs, y *Por las montañas de Bolivia*, de Henry Hoch. Estos últimos, no sólo son leídos por los muchachos, sino por el público masculino en general, contando entre sus lectores los padres de algunos niños que solicitan, valiéndose de ellos, libros de guerras, conquistas o expediciones.

Otro tanto puede decirse de las «Ediciones y Publicaciones Iberia», de las cuales son muy leídas: Chauvelot, *Las islas paradisíacas*; Johnson, *Safari. La expedición a través de la selva africana*; Elisabeth Sauvy, *Aventuras de una mujer en avión*, y de las obras *De París a Barcelona, passant per Honolulu*, de Juan Marín, y *La vuelta al mundo en zepelín*, de Gerville-Raixé, y, en general, de todas las de actualidad sobre aviación.

Por un público parecido, son bastante solicitadas también las obras sobre cuestiones de política o historia contemporánea: *Per la concòrdia y Les dictadures*, de Cambó; *Napoleón y Julio de 1914*, de Ludwig; *Lejos de las alambradas*, de Dwinger; *El último corsario*, del Conde Luckner; *¡Submarinos!*, de Spies; *Cómo intenté salvar a la Zarina*, de Markow, y las relativas al descubrimiento de América, *Catalunya descobridora d'Amèrica*, de Carreras Valls, y *Cristóbal Colón*, de Astrana.

Algo más de interés se nota actualmente por la colección «Cien mejores obras de la Literatura Universal y española», partiendo principalmente de los estudiantes y personas más iniciadas en la lectura.

La «Fundació Bernat Metge» cuenta con dos o tres lectores, y lo mismo puede decirse de la colección «Els nostres clàssics».

La enciclopedia *Para saberlo todo, para recordarlo todo* es muy consultada, y más lo sería si se dejara en préstamo.

En Ciencias aplicadas, la obra de Vánder *Medicina natural*, así como las *Classes de cuina*, del Institut de Cultura y Biblio-

teca Popular de la Dona, por Rondissoni, y *Broderies txeco-eslovaques*, de la Biblioteca D. M. C.

En Filosofía, merecen citarse como las más leídas las obras de Marden, principalmente *Educación del carácter* y *El poder del pensamiento*.

En Religión, Casanovas, *L'ànima de Santa Teresa de Jesús Infant*.

En Ciencias sociales; Martínez Sierra, *La mujer moderna*; Carreño, *Manual de Urbanidad*, y la *Historia del Traje*, de Borrás (Enciclopedia Gráfica). Esta se recibió tan oportunamente, que la misma portada del libro sirvió para inspirar los trajes de los gigantes estrenados en esta villa en las últimas ferias.

En la Historia y Geografía, además de los señalados como de mayor demanda, gustan también los cuadernos de *Geografía Universal*, del Instituto Gallach; las *Lecturas geográficas*, de Diego Pastor, y la *Historia Universal en lecturas amenas*, de Alberto Llano.

De los libros infantiles, dejando aparte los de la Editorial Araluce, *Páginas brillantes de la Historia* y *Grandes hechos de los grandes hombres*, que siguen siendo muy leídos, incluso por los mayores, y los de aventuras de los que ya hemos hablado, Serra y Boldú, *Rondalles populars*; Lola Anglada, *Monsenyor Llargandaix*, y Juana Spyri, *Heidi*; pero ninguno de estos iguala en éxito al de los tres volúmenes correspondientes a tres años del periódico infantil *En Patufet*, que hemos recibido como donativo; tiene siempre un número crecido de pequeños lectores que se los disputan, tratando incluso de adelantarse unos a otros en llegar a la Biblioteca para leerlos, pues acordamos desde un principio no dejarlos en préstamo.

Siento tener que manifestar que este año por primera vez he tenido que hacer pagar algunas multas en cumplimiento de las ordenanzas del reglamento de préstamo. En general, puede decirse que los lectores cumplen más en lo que se refiere a la devolución de los libros en el día señalado y son más raros los retrasos, pero me han ocurrido cinco o seis casos en que el lector no ha devuelto el libro el mismo día de recibir la tarjeta de reclamación, contrariamente a lo que ocurría invariablemente

antes, que si bien se mandaban más tarjetas, los descuidados se apresuraban a traer el libro ante el temor de que se les impusiera una corrección. Creo que el mismo hecho de que no tuviéramos que imponer ninguna multa, por ser devueltos los libros inmediatamente de reclamarlos, había influido en que algunos lectores distraídos hayan restado importancia al aviso; pero bastará el empleo alguna vez del pequeño correctivo, para que corra en seguida la voz de que «en la Biblioteca se pagan multas», sean más raros los retrasos y ocasionen éstos alguna impaciencia al lector.

Continúa el retraimiento de los lectores en venir a la Biblioteca en la época del calor, que tiene carácter proverbial en la sala de lectura; pero estamos ya actualmente esperando el arreglo de la ventilación.

Una mejora material para la Biblioteca ha sido la adquisición de una estufa para la desinfección de libros. En varias ocasiones, principalmente en épocas de epidemias, se había dejado sentir esta necesidad higiénica, y en la imposibilidad de satisfacerla por este medio, nos habíamos limitado al más elemental de exponer los libros cuya procedencia nos inspiraba algún recelo o temor de contagio, a la acción desinfectante del aire y del sol; y alguna vez había oído con desagrado, por no poderla contestar satisfactoriamente, la pregunta de un visitante referente a esta cuestión.

Ya que de adquisición de material hablamos, no dejaré de anotar aquí la de una reproducción, en alabastro, del «Arco de Bará», que por su interés local ha sido muy celebrada por lectores y visitantes.

He dicho que el año 1930 podía considerarse ya, en lo que a nuestra Biblioteca se refiere, como algo firme y seguro, réstame ahora añadir que no quisiera que fuera definitivo, sino que la vida de ella adquiriera, a partir del mismo, un mayor desarrollo.

MARÍA DEL PILAR BELMONTE

Vendrell, 15 de enero de 1931.

LA BIBLIOTECA POPULAR DE ULLDECONA

Por el Ayuntamiento de Ulldecona, y en cumplimiento de lo acordado en sesión de 24 de diciembre de 1927, fué elevada a la Excma. Diputación provincial de Tarragona una instancia en la que solicitaba de esta corporación le fuese concedida una Biblioteca Popular.

La Diputación, en 10 de marzo del siguiente año, atendió favorablemente a lo solicitado, pero no fué un hecho hasta 1929.

Después de terminadas las obras de adaptación del local, y colocar los libros en orden por materias, tuvo efecto la inauguración de la misma el 19 de enero de 1930, contando desde entonces, la Excma. Diputación de Tarragona, con la cuarta de sus Bibliotecas Populares.

Con todo esplendor, tuvo efecto la fiesta de inauguración; el pueblo todo, invitado previamente por su Alcalde, por medio de unas hojas circulares, y con un entusiasmo digno de todo elogio, acudió a la celebración de dicho acto, dando una prueba del aprecio con que sabía agradecer la concesión hecha por la Excma. Diputación, reflejo vivísimo de su amor a la cultura. Resultó, pues, una fiesta en extremo simpática, a la par que muy halagadora para nosotras, porque nos hacía presagiar que el entusiasmo con que era recibida la Biblioteca redundaría en provecho de la misma y del pueblo que la solicitó.

Los primeros meses que siguieron a la inauguración, era verdaderamente sorprendente la asistencia. Todos los días, antes de la hora de apertura, encontrábamos reunidos en los claustros treinta o cuarenta personas, la mayor parte niños, atraídos por la curiosidad y la novedad de poder satisfacer su afán de leer cuentos.

Toda nuestra atención era absorbida por los lectores de la sala, a la que acudían diariamente 140 y 150 personas, y como

la Biblioteca no disponía de asientos para todos, debían permanecer en pie, lo que hacían dentro del mayor silencio y orden.

No tardó en notarse un considerable descenso en las estadísticas, hasta quedar normalizada la asistencia.

No es ahora muy numerosa, porque satisfecha la curiosidad de los primeros días, ya no hay el estímulo de la novedad, y no han adquirido el hábito de la lectura. Además, se están dando aún casos de personas que sienten vergüenza de ir a ella.

Los primeros días de nuestra llegada para ultimar las cosas, eran muchos los que nos preguntaban si a las mujeres les sería permitido ir, ya que ellos creían que era tan sólo para los hombres; y debe suponerse que todavía hay muchos que no se han arriesgado a convencerse de que la Biblioteca es asequible a todo el mundo.

Esperamos que la asistencia aumentará al inaugurarse el préstamo, lo que no se ha hecho por creer conveniente habitar primero a los lectores a respetar los libros y la Biblioteca.

Esta Biblioteca está instalada en un ángulo de los claustros de un ex convento de Dominicos, que data de últimos del siglo XVII, el que ocuparon hasta su exclaustración en 1835. Hoy es propiedad del Ayuntamiento, en el que tiene instaladas sus oficinas y las Escuelas nacionales. La parte destinada a Biblioteca consta de una sala rectangular, con una dependencia destinada a despacho. Recibe luz por grandes ventanales, tres de los cuales dan al claustro con vista al jardín de entrada, lo que contribuye a dar una nota muy alegre y simpática al aspecto de la sala.

Uno de los móviles que me han impulsado a colaborar con mi insignificante trabajo en este ANUARIO, ha sido poder dar una pequeña idea a nuestras hermanas, de cómo transcurre la vida de nuestra Biblioteca, al mismo tiempo que expresarles la gratísima satisfacción que siento al saludarles desde estas líneas y al ofrecer su colaboración para todo cuanto redunde en provecho de la cultura de nuestro pueblo.

MARÍA BALANÁ

Directora de la Biblioteca

SALA DE LA BIBLIOTECA POPULAR D'ULLDECONA

LOS LECTORES DE LA BIBLIOTECA DE ULLDECONA

Las observaciones que a continuación van anotadas se limitan a la sala de lectura, puesto que no está todavía inaugurado el servicio de préstamo.

Hablaré, en primer lugar, de los hombres adultos que asisten a la Biblioteca. Estos no leen nunca, o casi nunca, Literatura; son sus secciones predilectas las Ciencias sociales, la Historia y la Filosofía.

Resulta paradójico que un pueblo como Ulldecona, esencialmente agrícola, en que todos sus habitantes — salvo raras excepciones — se dedican a las faenas del campo, tenga tan poca afición a los libros de Agricultura. En cambio, demuestra especial predilección por los libros de Filosofía. Véanse las cifras estadísticas : desde enero, en que fué inaugurada la Biblioteca, hasta abril, se han leído 54, 43, 18 y 6 obras de Filosofía, respectivamente, en cada uno de los meses. Los números de Ciencias aplicadas son más crecidos, es verdad, pero los suman los libros de Economía doméstica, Mecánica y Electricidad.

Los jóvenes leen Literatura, Historia y Geografía, sobre todo grandes viajes. Algunos, pocos, Bellas Artes y Ciencias aplicadas, particularmente mecánica.

Merecen especial atención los jovencitos de trece a diez y ocho años. La mayoría de estos lectores son fervientes entusiastas de Julio Verne y libros de aventuras. Otros, estudiantes de Bachillerato o Comercio, vienen en busca de las obras que les señala el texto o que les sirvan para ampliar sus conocimientos.

A pesar del corto tiempo que lleva funcionando la Biblioteca, podrían citarse diferentes casos de asiduidad y afición a la lectura. Sirvan los dos siguientes de ejemplo:

Un jovencito de quince años, es hijo de un cantero, y trabaja con su padre; los días que no apremia el trabajo asiste a la Escuela. Estos días, y las horas que la clase le deja libres, acude a la sala de lectura. Ha leído las 34 obras siguientes:

Julio Verne : *Un capitán de quince años, La isla misteriosa* (vols. I y II), *Viaje al centro de la tierra, Los hijos del capitán Grant* (vols I y II) y *Cinco semanas en globo.*

Gilson : *La pagoda de cristal.*

Chauvelot : *La India misteriosa.*

Seeliger : *El desfalcador de millones.*

J. Alóndriz : *El agua y sus maravillas.*

E. de Miguel : *Las grandes explotaciones Walker : El Arca de Noé.*

Carlos Riba : *Las aventuras de Ulises, El amanecer del mundo, Leyenda de los dioses y Las fiestas de Grecia y Roma.*

Resumen gráfico de la Historia del Arte.

Diego Pastor : *Lecturas geográficas* (vols. I y II).

Tenreiro : *El Conde Lucanor.* (Adaptado para los niños.)

Araluce : *Miguel Servet, El Paraíso perdido, Ali-Bey, La tienda del anticuario, Hazañas del Cid, Leyendas de Oriente, Cuentos de Schiller, Carlo-Magno, Los caballeros de la Tabla Redonda, Aventuras de Telémaco, Amadís de Gaula, Ivanhoe, La leyenda de Sigfrido, Los héroes y Tradiciones iberas.*

Hauff : *El califa Cigüeña.*

Otro joven, de diez y seis años, ebanista de oficio, y dependiente de una peluquería los sábados y domingos; por las noches recibe lecciones de violín, y aun le queda tiempo para venir a la Biblioteca. Ha leído:

Julio Verne : *La isla misteriosa* (vols. I y II), *Un capitán de quince años, Cinco semanas en globo y Un viaje al centro de la tierra.*

Gilson : *La pagoda de cristal.*

José de Elola : *La mayor conquista* (vols. I, II y III), *El amor en el siglo C y Viajes planetarios en el siglo XXII* (vols. I, II, III y IV).

Mayne Reid : *El jinete sin sabeza* (vols. I y II).

J. M.ª Folch y Torres : *Liseta de Constans.*

Wyss : *El Robinson suizo.*

Assollant : *Aventuras del capitán Corcorán.*

La mayor parte de las mujeres que vienen a la Biblioteca son lectoras de Literatura; algunas, sin embargo, leen y estudian libros de Economía doméstica y de Moral.

Debo hacer constar el vivísimo interés que ha despertado entre este elemento lector el libro de Severo Catalina, *La mujer.* Durante los dos primeros meses que siguieron a la inaugura-

ción de la Biblioteca no descansó un solo día en el estante, y aun ahora sale de él con bastante frecuencia.

Merece, también, un párrafo aparte el público infantil, sobre todo las niñas, que son quienes dan mayor contingente a esta sección.

A diferencia de los niños, que buscan siempre historias o aventuras, ellas leen invariablemente libros de cuentos, con preferencia los ilustrados. Esa tendencia indica que no siempre son los cuentos lo que les interesa, sino las láminas que los ilustran. Por esto, ya desde los primeros días, se notó en esta sección un agitado movimiento muy difícil de contener, y menos de ordenar. Pronto nos dimos cuenta que, de no poner remedio a tiempo, los niños adquirirían malos hábitos, que difícilmente corregiríamos. Así, pues, se les prohibió que durante una misma sesión pudieran cambiar el libro que leían, obligándoles a escogerlo bien antes de sentarse a leer.

Durante los primeros días fuimos inflexibles en el cumplimiento de este precepto, pero nos cabe la satisfacción de poder asegurar que los niños vienen a leer, no a curiosar los libros. Además, se han acostumbrado a que se les guarde el libro, y esto ha contribuido a despertar su interés, puesto que pueden empezar y terminar de leer un libro sin interrupción.

No quiero con esto alardear de que hayamos conseguido una definitiva victoria respecto a la educación de los pequeños lectores. Queda mucho por hacer, claro está, pero el feliz resultado obtenido nos anima a seguir con entusiasmo por el camino iniciado.

Como se ve, las anteriores observaciones son reducidas, y ellas no aportarán ninguna iniciativa ni elemento nuevo a la vida de las demás Bibliotecas. Pero, aparte mis escasas fuerzas, deben tenerse en cuenta dos circunstancias: En primer lugar, que estas observaciones se reducen a la sala de lectura, y en segundo término, la dificultad de estudiar la psicología de un público que apenas se conoce.

MARÍA MELIÁ

Auxiliar de la Biblioteca

BIBLIOTECA POPULAR DE LA CAIXA D'ESTALVIS DE MATARÓ

RESUM ESTADÍSTIC DE L'ANY 1930

Total de lectors : 3,167 (homes, 2,207; dones, 399, i infants, 561).
Terme mig diari de lectors : 11'88.
Obres llegides : 3,133. D'aquestes n'hi ha 575 de la Col·lecció infantil.
Terme mig diari d'obres llegides : 11'73.
Dies que la Biblioteca ha estat oberta : 267.
Lectors de revistes : 745.

Llibres llegits

Obres generals.....	211
Filosofia.....	108
Religió.....	21
Ciències socials.....	221
Idiomes.....	15
Ciències pures.....	51
Ciències aplicades.....	301
Belles Arts.....	310
Literatura.....	870
Història i Geografia.....	447

Preferència dels llibres llegits

Obres generals.....	6
Filosofia.....	7
Religió.....	9
Ciències socials.....	5
Idiomes.....	10
Ciències pures.....	8
Ciències aplicades.....	4
Belles Arts.....	3
Literatura.....	1
Història i Geografia.....	2

És la primera vegada que escric les meves impressions de bibliotecària de la Caixa d'Estalvis de Mataró, i en fer-ho, no puc amagar una certa illusió, ja que parlar de la nostra Biblioteca és parlar d'una obra modesta avui, però que no dubto que serà demà un important centre de cultura, honra de la Caixa d'Estalvis que l'ha creat i honra de Mataró que li haurà donat vida.

En saber que aquest humil treball és per a l'ANUARI DE LES BIBLIOTEQUES POPULARS, publicació tan nostra, em dóna també la gran satisfacció del compliment d'un deure, ja que, deure nostre és contribuir a fer conèixer l'important moviment i funcionament de les Biblioteques Populars de Catalunya.

Encara que la Biblioteca sigui sostinguda per la Caixa d'Estalvis, té idèntic caràcter que les Populars fundades per la Mancomunitat de Catalunya, i és tant del meu gust la seva organització, que sentiria que se'n diferenciés en el més mínim la nostra.

Procedent d'una antiga Biblioteca traspassada al seu Municipi, Mataró tenia un lot de llibres que no passava de 1,200, oblidats ja quasi del tot pels mataronins. L'Ajuntament ens el va cedir com a dipòsit, i amb aquests llibres vàrem començar la tria, registre i catalogació; completàrem les seccions més deficitants, i amb un fons de 2,000 llibres vàrem obrir la Biblioteca al públic el dia 12 de novembre de 1929.

Amb les dades estadístiques que acompanyo, es pot comprovar que el nombre de llegidors no correspon a la importància de Mataró, però encara que aquestes xifres no siguin del tot encoratjadores, creiem que la diferència és lògica; en primer lloc s'ha de tenir en compte que la Biblioteca està instal·lada amb caràcter interí en el primer pis del mateix edifici de la Caixa, que cohibeix a molts que vindrien i no ho fan pel dubte de si hi tenen dret, sense ésser imponents d'aquella. En segon lloc, hi falta espai; a la sala de lectura solament poden llegir amb comoditat 20 llegidors; per aquest motiu no s'ha cregut prudent fer gens de propaganda, per por que els que vinguessin no trobessin lloc, i això és la causa que aquesta Biblioteca, amb tot hi fent un any que funciona, és molt poc coneguda.

La Junta de la Caixa s'ha fet càrrec dels inconvenients citats, i està disposada a dotar Mataró d'una esplèndida Biblioteca. A aquest fi ha adquirit un immoble situat a la més cèntrica plaça, i encarregarà la construcció de l'edifici que ha d'aixoplugar-la, bo i confiant que Mataró agrairà i secundarà aquesta noble iniciativa.

PURIFICACIÓ CAPELL

Directora de la Biblioteca

Í N D E X

	<u>Pàgines</u>
Nota preliminar.....	5
Biblioteca Popular de Sallent.....	13
Biblioteca Popular de Canet de Mar.....	67
Biblioteca Popular de Pineda.....	101
Biblioteca Popular de Granollers.....	117
Biblioteca Popular de Manresa.....	143
Biblioteca Popular de Vic.....	169
Biblioteca Popular de Calella.....	171
Taules comparatives del moviment de les Biblioteques Popu- lars de Catalunya.....	173
Servei Central de Biblioteques Populars.....	185
Biblioteques tècniques i especialitzades:	
Biblioteca de l'Escola del Treball.....	195
Biblioteca de l'Escola de Bibliotecàries.....	203
Articles de col·laboració.....	205

P. 71